

Daladye Fransızları fedakârlığa çağırıyor

55 milyon İngiliz lirasına yaklaşan seferberlik masrafını karşılamak için yeni vergiler ihdas edilecek

Fransız Başvekili buhran hakkında izahat verirken: "Fransızların kendilerini barış ve yurd hizmeti için daima seferber halde telâkki etmeleri lâzımdır,"

Daladyeye 532 reyle itimad beyan edildi

Daladye son Londra seyahatinde Çemberlayn ile görüşürken Paris 4 (Hususi) — Bu sabah evvelâ Daladye ve bilâhare Lebrönün ri-yaseti altında toplanmış olan nazırlar, öğleden sonra başvekilin âyan ve meb'usan meclisinde hükümet namına yapacağı beyan- (Devamı 11 inci sayfada)

[MÜNİH DÖNÜŞÜNÜN İNTİBALARI]
Londra ile Paris 20 senedenberi böyle heyecanlı bir gün geçirmemişlerdi

Halk "yaşa,, diye bağırarak Daladyenin otomobilinin önüne atılıyordu

Çemberlayn Londra hava meydanında tayyareden inince halkın tezahüratı öyle coşkun ve müessir bir şekil aldı ki ihtiyar Başvekil ağladı

Geceleyin başvekkâlet binasının önünü dolduran halk bir çok defalar Çemberlayni pencereye çıkartarak uzun uzun alkışladılar

İngilterenin Avam kamarası evvelki gün toplandı. Umumiyet itibarile başvekil Çemberlaynin siyasetini tasvib etti. Bununla beraber mutedil de olsa gene sağdan soldan bazı tenkidlerin yüksel- diğini işittik. (Devamı 10 ncü sayfada)

Çek kabinesi dün istiafa etti

Yeni kabineyi tekrar General Sirovi kuracak

Prag 4 (Hususi) — General Sirovinin riyaset ettiği kabine, bu akşam istifa etmiştir. İstifanın sebebi henüz belli değildir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Hitler Karlsbadda bir nutuk söyledi

Macarlar dün Praga yeni bir nota verdiler

Berlin 4 (Hususi) — Südet muntakalarının tedricî işgali ilerlemekte ve bu muntakalarda normal hayat başlamaktadır. (Devamı 2 nci sayfada)

Mareşal Çakmak Şehrimizde

Ankara 4 (Hususi) — Mareşal Fevzi Çakmak bu akşam 19,15 de kalkan trenle İstanbul'a hareket etmiştir.

Siyasî buhran geçince ticarî hayat ve ihracat da yeniden canlandı

Millî Reasüransın verdiği parlak imtihan

Sigorta buhranından mütevellid imtihani muvaffakiyetle atlatan Millî Reasürans direktörü Refi Bayar (Yazısı 11 inci sayfada)

Çemberlayn bugün itimad isteyecek

Lordlar kamarasında da dün tenkidler yapıldı

İşçi partisine mensub bir lord diyor ki

Çemberlayn'in yerinde ben olsaydım Hitlere şöyle derdim: «Burada fazla kalmağa vaktim yoktur, başka yerde randevum vardır.» Ve doğruca Moskovaya giderek Stalin'le görüşürdüm.

consultation shall be the method adopted to deal with any other questions that may concern our two countries, and we are determined to continue our efforts to remove possible sources of difference and thus to contribute to assure the peace of Europe.

September 20, 1938

Tarihi vesika: Yukarıdaki kâğıt Hitler ve Çemberlayn arasında imzalanan İngiliz-Alman anlaşmasının metnini göstermektedir. Anlaşmanın altında Hitler ile Çemberlayn'in imzaları görülmektedir.

Londra 4 (Hususi) — Avam kamarasında, haricî siyasete müteallik müzakerelere bugün de devam edilmiştir. Yapılan tenkidlere hükümet namına cevap veren dahiliye nazırı Samuel Hor, (Devamı 11 inci sayfada)

Şamda hava değişti, Türk dostluğu başladı

Şam gazeteleri artık Hatay meselesinden bahsetmiyorlar bir kısım politikacılar bile hep Türk tarafına döndüler

Şam 1 ilkteşrin (Hususi muhabirimiz Size şunu söyleyebilirim ki Şamın her yazıyor:) — Suriye son iki hafta içinde endişeli ve çalkantılı bir zaman geçirdi. Avrupa vukuatının aldığı vahim istikamet, patlaması muhtemel bir harb, âdetâ Suriyelilerin akıllarını başından aldı. (Devamı 11 inci sayfada)

Alman İktisad Nazırı Dr. Funk şehrimizde

Alman Nazırı merasimle karşılandı, bu akşam saat 18 de Ankaraya hareket ediyor

Bu sabah saat 10,30 da konvansiyonel trenle Sirkeci garına muvasalat eden Alman iktisad nazırı doktor W. Funk ve zevcesi garda vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ ve refikası, emniyet direktörü, Türkofis İstanbul şubesi direktörü, mihmandarları ve Alman İstanbul başkonsolosu tarafından karşılanmışlardır. Bir polis müfrezesi garda selâm resmini ifa etmiştir. Bundan sonra misafir nazır ve refakatindeki zevat, kendilerine tahsis edilen otomobillerle Perapalaso-teline gitmişlerdir. Nazır ötelde bir müddet istirahat ettikten sonra saat 11,30 da İstanbul vali ve belediye reisini ziyaret etmiştir. Misafir nazır saat 12 de Dolmabahçe sarayına gidip defteri mahsus imza edeceklerdir. Saat 12,30 da vali ve belediye reisi tarafından iadei ziyaret edilecektir.

Nazır saat 13 de otomobille Tarabyaya gidecek, eski Alman sefarethanesinde bir (Devamı 3 ncü sayfada)

Doktor Funk

Hergün

Ne konuşular?

Yazan: Muhittin Birgen

Su dakikada bütün dünyada siyaset meseleleriyle yakından meşgul olanların zihinlerini tirmalyan sual budur. Bir gün gelecek, belki de insanların ve bilhassa diplomatların gizli konuşmalarına, yeni bir fenni icad, hiç imkân bırakılmayacaktır. Fakat, o icad gelinceye kadar, kapıları sınırsız kapalı bir odada, iki devlet adamı başbaşa verip derin derin ve rahat rahat, gizli konuşmalar yapıyorlar.

Böyle bir konuşmayı İngiliz başvekili ile Almanya Führer'i üç defa yaptılar. Tamam üç defa: Berchtesgaden'de iki saat beş dakika, Godesberg'de iki saat on beş dakika ve nihayet Münih'te bir saatten fazla. Neticede bir beyanname nesredildi: İngiltere ile Almanya, bundan böyle birbirleriyle asla muharebe yapmayacaklar ve her meseleyi aralarında dostça konuşarak halledecekler. Konuşmalarda, Bay Hitlerin büyük itimadını halz bir tercümandan başka hiç kimse bulunmadı; ne bir hariciye nazırı, ne de bir sefir. Bu sıkı mahremiyet nedir? İngiltere ile Almanya arasında bu kadar sıkı surette mahrem tutulacak hangi mesele olabilir ki Alman hariciyesinin mes'ul kaptanı von Ribentrop veyahud İngiliz - Alman münasebatının mes'ul mümencisi Henderson bile, iki devlet adamı konuşurlarken, istirahat odasına çekilip bir kaç havana sigarası istihlakine mecbur kaldılar?

Bu gizli konuşmayı müteakib İngiliz kabinesinde çıkan bir buhrandan ve buhranı çıkaran bahriye nazırının Avam kamarasında evvelki gün vâki olan beyanattan anlıyoruz ki Hitler - Chamberlain deklârasyonundan Londra hükümetinin bir takım âzaları hiç bir şey bilmiyorlarmış. Demek bu başbaşının mevzuu bir kısım İngiliz nazırlarından da gizli tutulmuş?

Biraz daha dikkat edelim: Chamberlain, kendisini şiddetle tenkid eden eski kollegine cevap verirken, sanki orada hiç bir şey konuşulmamış gibi söz söylüyor; biraz daha gayret etse, «karşı karşıya geçip birer kahve ve birer sigara içtik. Çok yorulmuş olduğumuz için biraz başımızı dinlendirdik!» diyebilecekti! İşin daha dikkate değer tarafı da şudur: İngiliz başvekili, Münih konuşmasından sonra, sadece bir beyanname nesrettiklerini ve hiç bir pakt imza etmediklerini söylüyor. Fakat herkes bilir ki İngiltere, Fransa bürokratlarının aksine olarak, hiç bir zaman bir pakt imza etmiş değildir. Cihan harbine de, yalnız bir sözle girdi. Bir İngiliz başvekili bir söz verirse, çok düşünüp taşıyıp ve kendi memleketinin siyaset muhitini tedkik edip öyle söz verir. Bu söz bozulacak bir söz değildir; siyasette her şey bozulur; fakat, bu tarzda verilen bir sözün bozulmasına, İngilterenin menfaatleri uzun zaman lüzum ve ihtiyaç bırakmaz.

Şu yukarıdaki tahlil gösterir ki Hitler - Chamberlain «başbaşası» çok mühim ve çok gizli bir mevzu üzerinde cereyan etmiştir. Siyaset meselelerinde hâdiseleri iyice tahlil edip bunları birbirine eklemek suretille kat'i hükümler vermek ne kadar caizse biz de bu mesele hakkında o kadar şüphesiz bir karar verebiliriz.

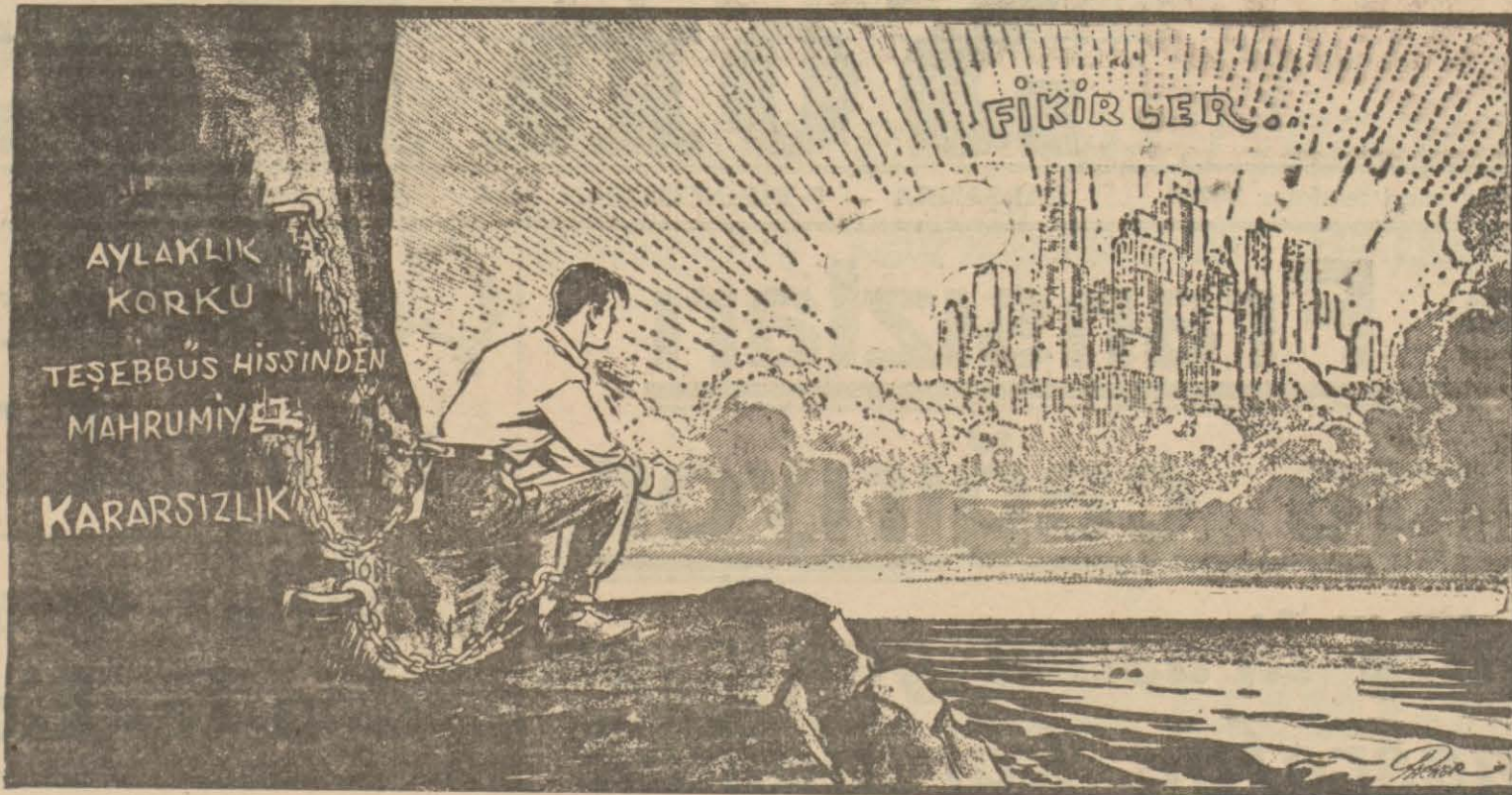
Konuşulan mevzuun ehemmiyetini böylece tesbit ettikten sonra iş, bunun ne olabileceğini tayin cihetine kalır: Acaba ne konuşular?

Avrupada yeni esaslara göre kuvvetli bir sulh devri açılmasını mı? Bu takdirde Fransadan ve İtalyadan ve hattâ bütün milletlerden gizliyecek hiç bir şey olmazdı. Halbuki mevzu, sade bunlardan değil, hattâ ikinci derecede İngiliz ve Alman devlet adamlarından bile saklanmıştır.

Başka ne olabilir? Muhtelif şeyler olabilir. Ancak bunun muhtelif şeyleri birer birer sayacak yerde biz nesredilen «Ebedî sulh» beyannamesinin delâlet ettiği manaya bakmayı tercih ediyoruz. Bu beyannamenin açık türkçeye tercümesi şudur: İngiltere ile Almanya dost olmuşlardır. Hem de öyle dost olmuşlardır ki birbirleriyle ebedî surette harbetmemiş bile mümkün sayıyorlar. Almanya ne yaparsa yapsın, İngiltere ne yaparsa yapsın, ne Almanya İngiltereye, ne de İngiltere Almanya'ya karşı harbetmek yo-

Resimli Makale:

= Düşünmek başka, yapmak başkadır. =

Arasına görüp konuştuğunuz insanlara dikkat ederseniz bunların en gâblerinde bile az çok işlenmeye müsait fikirler bulunduğunu görürsünüz, fakat bu fikirler uzak bir ufukta, bulut arkasında gizlenmişlerdir, fikri besleyen ise bir uçurum kenarındadır, kendisi ile fikirleri arasında deniz vardır, yerinden kalkıp oraya gidemez, fikirlerini tahakkuk ettiremez.

Hayatları hakkında muhtelif projeler yapan arkadaşlarınızın söylediklerini tahlil ederseniz kendilerini gayelerine ulaşmaktan meneden kuvvetin bir zincirde ibaret olduğunu görürsünüz. Bu zincirin halkalarında aylıklık, korku, kararsızlık ve teşebbüs hissinden mahrumiyet kelimeleri yazılıdır. İnsan bu zinciri kırmadıkça yerinden kımıldanmaz, düşünmek ile yapmak arasında büyük bir fark olduğunu hatırdan çıkarmayınız.

SÖZ ARASINDA

Yeni Çekoslovak Haritası Münih'ten Berline nakledildi

Hitlerle, Çemberlain - Daladye ve Mussolini tarafından çizilen yeni Çekoslovakya haritası, Nazi muhafızlarının refakatinde olarak Münih'ten Berline götürülmüştür. Otomobilinin akasında oturan sübay Alman orduları başkumandanı General Keitel'dir.

lundan gitmeyecekler. Aralarında bazı meseleler varsa bile bunları dostça konuşarak halledebileceklerine emin olmuşlardır. Meselâ müstemleke meseleleri gibi...

İngiltere Almanyanın, Almanya da İngilterenin yer yüzünde takib ettikleri siyasetleri, besledikleri emelleri, kendilerine tayin ettikleri hedefleri bilmez değildir. Şu halde, nesredilen beyannameye göre ne bir taraf, ne de diğeri, yer yüzünde birbirlerinin yollarını kesme meçe karar vermişler demek olur.

Eğer istimiz ettiğimiz bu netice doğru ise, yani bu konuşmaların ruhunu ifadeye yakın bir hüküme o zaman şu neticeyi de çıkarmamız doğru olur: Hitler ve Chamberlain aralarında iki açık bono imzalamış bulunuyorlar. Bonoların üzerinde ne tarih, ne vâde, ne de her hangi bir mikdar yazılıdır. Hitler istediği zaman elindeki Chamberlain imzalı bono üzerine istediği tarihi, istediği vâdeyi, istediği parayı yazacak ve İngiliz başvekili de Hitler imzalı bonoyu aynı surette kullanacaktır.

Bu bono İngiltereye kendi dünya siyaseti için geniş manevra sahaları açar; Hitler'e de Mein Kampf ünvanlı eserinde

Hergün bir fıkra

Daha iyisinde gözüm yok

Avrupanın büyük operalarından birinin müdürü ölmek üzere idi. Bir papaz çağırıldı. Papaz opera müdürüne:

— Çocuğum, dedi, bu dünyadan daha iyi bir dünyaya gideceğin için sevilmeli, memnun olmalısın.

Opera müdürü, papaza cevap verdi:

— Ben bu dünyada rahattım babecüğüm, daha iyisinde hiç gözüm yoktu!

Avam kamarası Asrileştiriliyor

Avam Kamarası asrileşiyor. Geçenlerde, mebusların meclise girişleri filme alınmıştı. Şimdi de, Kamaraya bir mikrofon konmuştur. Böylelikle, hatibelerin her sözü, Kamaranın en arka sıralarında oturanlar tarafından bile duyulmaktadır. Bu mikrofon sayesinde, Avam Kamarasında yer bulamayıp da, Lordlar Kamarasının kütüphanesinde oturan Lordlar da, Çemberlain'in son tarihî nutkunu dinlemişlerdir.

"Nutuk verme", hakkında Chamberlain'in fikri...

Devlet adamları sık sık nutuk vermek mecburiyetindedirler.

Geçenlerde İngiliz başvekili Neville Chamberlain'e bir adamın bir haftada kaç nutuk hazırlayabileceğini sormuşlar.

Chamberlain gülerken şu cevabı vermiş: — Gladstonenin bu hususta söylediğini tekrarhyacağım.

Yüksek bir kabiliyette ise haftada ancak bir nutuk, orta kabiliyette ise haftada iki veya üç nutuk, budalaların biri ise haftada on iki nutuk!

çizdiği programın son fasıllarını tatbik etmek salâhiyetleri verir. Burada şunu kaydedelim ki Hitler, şimdiki kadar hep söylediklerini yaptı. Bu suretle onun ne yapmak istediğini peşin biliyoruz ve bu suretle hiç olmazsa, önümüzdeki zamanda Alman siyasetinin ne tarafa döneceğine kolaylıkla hükmedebiliriz.

Muhittin Birgen

Komik Lorel Amerikada Tevkif edildi

Sağda Hardi, solda Lorel

(Lorel - Hardi) çiftinin zayıf ve ağırlı yüzü Lorel, Amerikada sarhoşken otomobil kullanma suçla tevkif edilmiş, nezaret altına alınmıştır.

Lorelin, çalıştığı stüdyolardan çıkarılması yüzünden içkiye düştüğü söylenmiş ise de, san'atkar bu rivayetleri tekzip etmiş, ve «Hayır, üçüncü karımla kavga ettim, o da kaçtı, ben de onu arıyorum» demiştir.

Lorelin üçüncü karısı bir Rus dansözüdür.

İngiliz Başvekili nasıl mükâfatlandırılacak?

İngiliz gazetelerinin yazdıklarına göre, sulh yolunda yaptığı büyük hizmetlere karşı bir mükâfat olmak üzere, İngiltere Başvekili Mister Çemberlain'e Kralın tahsin edebileceği en büyük ünvan olan Dizbağı nişanının en büyük rütbesinin verilmesi muhtemeldir. O zaman kendisine «Sir» diye hitab edilecektir.

Mister Çemberlain'in üvey kardeşi Sir Osten'e de Lokarno muahedesinin vücud bulmasına çalıştığı için Sir ünvanı verilmiştir.

Edenin yeni vazifesi

Lâheyden bildirildiğine göre, eski İngiliz hariciye nazırı Eden, Holanda ve Polonya hükümetleri tarafından, Holanda ve Polonya uzlaşma komitesinin daimi reisliğine seçilmiştir.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu İçin Bugün Konamadı

Hitler Karlsbada bir nutuk söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dün, Aş ve Eggeri ziyaret etmiş olan Hitler, bugün de Karlsbada gitmiştir. Bu münasebetle şehir baştan başa donatılmış ve kalabalık bir halk kütlesi Führeri hararetle selâmlamıştır.

Hitler, kısa bir nutuk söyleyerek, Karlsbadın inkişafı için hiç bir gayret esirgenmeyeceğini bildirmiştir.

Brno şehri Çekoslovakya'da kalacak

Prag 4 (Hususi) — Resmen bildirildiğine göre Moravya bölgesindeki Brno şehri Çekoslovakya'ya kalacaktır. Godesberg memorandumunu mucibince Brnoda plebisit yapılması istenmişse de, beynelmîl komisyon bu şehrin bilâ kayıd ve şart Çekoslovakya'da kalmasını kararlaştırmıştır.

Diğer taraftan Çeteka ajansı aşağıdaki tebliği nesretmiştir:

«Bugün saat 4,10 da Alman kıtaları Bohemya'nın şimali garbisindeki üçüncü mintakanın ikinci kısmını işgale başlamışlardır. Bu kısım Joahimthal, Karlsbad, Petşan, Tehletaat ve Haid'den ibarettir.

Tahliye ve işgal ameliyatı bilâ hâdise cereyan etmiştir.

Çeklerle Südetler çarpıştılar

Prag 4 (A.A.) — Almanyaya ilhak edilen mintaka civarında bulunduğu için Çekoslovak kuvvetleri tarafından işgal edilmiş olan Krumlov şehrinin mitralyöz ve el bombalarıyla mücehhez Henleinist'ler tarafından istilâ edilerek barikadlar vücut getirilmiş olduğu bildirilmekte ve dört Çek evi ile istasyon binasının ve jandar kumandanlığının yakıldığı ilâve edilmektedir. Köprülerin altına konulmuş olan dinamitleri kaldırmak üzere gönderilen kıt'alara karşı âsiler tarafından ateş açılmıştır. Bir kaç Çekoslovak askeri yaralanmıştır.

İngiliz askerleri

Londra 4 (A.A.) — Südetler memleketinde yapılacak plebisit esnasında sükûn ve intizamı muhafaza edecek olan Britiş lejyona mensub bin kişinin celb ve kaydına bugün başlamıştır. Bunların hepsi de sopalarla mücehhez olacaktır.

Britiş lejyon'un evli askerleri haftada 75 ve bekârları da haftada 60 şilin alacaklardır.

Gönüllüler perşembe günü Olem piya'da icab eden talimatı alacaklar, bundan sonra Fransız Feterston Godlery'nin kumandası altında hareket edeceklerdir.

Macarlar müzakereye başlanmasını istiyorlar

Budapeşte 4 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Pragdaki Macar elçisi bugün Çek hükümetine yeni bir nota vererek Macar hükümetinin gelecek günler zarfında müzakerelere başlanmasını arzu ettiğini bildirmiştir.

Elçi aynı zamanda müzakerelerin müşkülâtsiz, sür'atle ve müsaid bir hava içinde cereyan edebilmesi için ciddi teminat istemiştir.

Lehistanın vaziyeti

Varşova 4 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Çekoslovakya'daki Polonya mintakasının işgalini mevzuubahs eden Polonya matbuatı Avrupanın tam bir sükûna erişmesi için Macar ekalliyetleri meselesinin de halledilmesinin şart olduğunu yazıyor ve Macar metalibata kabul edilmedikçe Polonyanın Çekoslovakya'ya karşı olan hattı hareketini değiştirmeyeceğini tebarüz ettiriyor.

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbulda çıkan gazetelerden biri haftalardanberi birinciteşrin başından itibaren muhtelif yenilikler yapacağını ilân edip duruyordu.

Nihayet birinciteşrin geldi, mesleğin verdiği tecessüslü gazeteyi açtık, ilk bakışta gözümüze yalnız 2 yeni tefrika çarptı.

Mecliste bir kaç arkadaş daha vardı, içlerinden biri: — Yenilikler tedricen tatbik edilecek olmalı, diye söy-

ISTER İNAN, İSTER İNANMA!

lendi, diğeri ise:

— Hayır, henüz hiç başlamamıştır, sebebi ise meydanda. Bu arkadaşta göre bugün ilkteşrin ayının ilk günü değildir, dedi.

Hepimiz arkadaşın yüzüne baktık, o, bir parmağı ile gazetenin baş tarafını gösterdi:

«Refikimizin ilkteşrin ayının birinci günü çıkan nüshasının başında 1 Eylül 1938 tarihi yazılıydı.

TEL GRAF HABERLERİ

İran hariciye nazırı bugün şehrimize geldi

Cenevreden memleketine dönen dost devlet hariciye nazırı "Son Posta,"ya beyanatta bulundu

Cenevredeki Milletler Cemiyeti toplantısına iştirak eden ve Sâdâbad paktı Hariciye Nazırlarının ictimanda hazır bulunan, dost ve kardeş İranın muhterem Hariciye Nazırı ekselâns Muzaffer Âlem, refakatlerinde bulunan kızile birlikte bu sabahki Sempion ekspresile Cenevreden şehrimize gelmişlerdir. İstasyonda kendisini general konsolosu Bay Garip, Ankaradan gelen şefarethane kâtiblerinden ve konsolosluk işlerini tedvire memur bay Kandimi, diğer konsolosluk erkânı ve İran kolonisi karşılamıştır.

Dost ve kardeş memleketin muhterem Hariciye Nazırı kendisiyle görüşen bir muharririmize beyanatta bulunarak:

— Son fırtınalardan sonra hamdolsun beynelmilel vaziyet düzelmiştir. Büyük devletlerin realist siyasetleri, bütün cihanı tehdid eden harb felâketinin önüne geçti. Temenni edelim ki bir daha böyle buhranlı anlar yaşamayalım ve siyasi vaziyet tamamen normal ve müstakar bir hal iktisap etsin, bu kabil düşünceler bir daha ruhlarda yer bulmasın!

— Cenevredeki intibamız, ekselâns: — Son siyasi krizler, her yerde olduğu gibi Cenevrede toplanan devlet mümessilleri üzerinde de müessir olmuştur. Hepimiz endişede idik, Nikbim ve iyi bir intibala dönüyorum.

— Sâdâbad paktı ictimalarında ayrıca bir kararınız var mıdır?

— Sâdâbad paktına dahil dost ve kardeş dört devlet mümessilleri, iki ictima aktettik. Her defasında noktâ nazarlarımızın tamamile bir oluşundan bahtiyarım. Bütün arkadaşların nutukları, düşüncelerimizin vahdetini göstermiştir. Bu müsterek tezahürat herkes üzerinde büyük bir tesir bıraktı.

— Bir sual daha ekselâns, Ankaraya uğrayacak mısınız?

— Maalesef.. çok isterdim, fakat doğruca memleketime dönmem icab ediyor.

Misafir nazır kendisine tahsis olunan konsolosluk otomobile İran konsoloshanesine gitmiş ve orada şerefine verilen çay ziyafetinde bulduktan sonra kısa bir müddet İran konsolosile görüşmüş ve memleketine hareket etmek üzere Haydarpaşaya geçmiştir.

Japonlar Hankeunun birinci müdâfaa hattını yarmışlar

Tokyo 4 (A.A.) — Domei ajansından: Deniz tayyareleri ile kara kuvvetlerinin de müzaheret etmekte olduğu Japon deniz kuvvetleri Yangçe'nin cenub sahilinde kâin Panpışan kalesini işgal etmişlerdir. Bu kale, Japonların perşembe günü zaptetmiş oldukları Kioşen'in karşısında kâindir. Bu iki mühim kalenin işgali ile Japonlar, halihazırda Yangçe üzerindeki Hankeunun birinci müdâfaa hattını yarmış bulunuyorlar.

Belediye seçimi

Dahiliye Vekili dün Ankarada reyini verdi

Ankara 4 (Hususî) — Ankara belediye seçiminde rey verenlerin adedi otuz bir geçmiştir. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya da bugün belediye gelerek reyini vermiştir.

Başvekil ve Vekiller Ankarada

Ankara 4 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar beraberlerinde Dahiliye Vekili Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya, Hariciye Vekili Doktor Tefvik Rüştü A-ras olduğu halde bu sabah Anadolu ekspresile şehrimize gelmiş ve istasyonda büyük millet meclisi reisi Abdülhalik Renda ile büyük erkân harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak, ve killer, meb'uslar, vekâletler ileri gelenleri tarafından karşılanmıştır.

Daladye Çemberlayn'in mesajına cevap verdi

Paris 4 (A.A.) — B. Daladye, B. Çemberlayne verdiği cevabda Fransız milletini çek mütehasis eden mesajından dolayı kendisine teşekkür ettikten sonra beyan edilen hissiyatın Fransız milletinin hissiyatına tamamen uygun olduğunu ve Fransanın bu buhran esnasında kendisini İngiliz milletine bağlayan bağların daha ziyade kuvvetlendiğini hissetmiş bulunduğunu bildirmiş ve kuvvetli bir barış arzusundan ve iki memleketin hayati menfaatlerinde olduğu gibi Fransanın hususi vecibeleri hakkında gösterdiği yüksek takdirden dolayı B. Çemberlayne karşı olan hayranlık hislerini ifade etmiştir.

Mussoliniye teşekkür

Roma 4 (A.A.) — Stefani ajansına Paris'ten bildirildiğine göre, B. Daladye meclis müzakerelerinden evvel İtalya maslahatgüzarını kabul ederek büyük tavassut eserinden dolayı B. Mussoliniye gerek kendisinin ve gerek Fransız milletinin teşekkürlerini bildirmiştir.

Almanyada bir kadın ve bir erkek idam edildiler

Berlin 4 (A.A.) — Bu sabah Berlinde iki mahkûmun kafaları balta ile kesilmek suretile iki idam kararı infaz edilmiştir. Bunlardan birisi Sar'da kâin Klaynbitters kasabasından 39 yaşında ve Katherine Knöp adındaki evli kadın, diğeri de Bon kasabasından Ludvig Maringer adında bir erkektir. Her ikisinde vatana hiyanet ve casusluk töhmetile bu cezaya mahkûm edilmişlerdir.

tihsalatını satın alacak ve ona her ihtiyacı satabilecek vaziyettedir.»

★

Almanya İktisad Nazırı Bay Dr. Valter Funk'un Ankarayı ziyareti münasibetile önümüzdeki Cumartesi günü saat on yedide Ankaradaki Almanya Büyükelçiliğinde matbuat erkânına mahsus olarak bir çay tertib olunmuştur.

Bu çay Ankara'daki matbuat mümessilleri davetli buldukları gibi İstanbul matbuatı mümessillerinin de davetli oldukları Büyük Elçilikten Basın Kurumu Başkanlığına bildirilmiştir.

Fransa da İtalyan imparatorluğunu tanıyor

Paris 4 (Hususî) — Salâhiyettar mahfellerden alınan haberlere göre, hariciye nazırı Bone bugün İtalya maslahatgüzarını kabul ederek, yakında Fransanın Romaya bir sefir tayin edeceğini bildirmiştir.

Fransanın bu kararı, İtalyan imparatorluğunun Paris hükûmeti tarafından da tanılacağı mânasını tazammun etmektedir.

İngiliz - İtalyan müzakereleri

Roma 4 (Hususî) — İyi haber alan mahfeller, kond Ciano ile İngiliz sefiri Lord Perth arasında cereyan eden müzakereler esnasında, İspanyadaki görüşmelerin geri çekilmesi meselesinin mevzuubahs olduğunu söylemekte dir.

Aynı mahfellere göre, iki diplomat, Çekoslovakya'daki Macar ekalliyetinin vaziyetini ve Fransız - İtalyan müzakeratının tekrar başlanması hususunu da görüşmüşlerdir.

Londra 4 (A.A.) — Daily Telegraph, dün Romada İtalya hariciye nazırı Ciano ile İngiltere büyük elçisi Lord Perth arasında yapılan konuşmanın fevkalâde mühim olduğunu kaydetmekle beraber alâkadar mehafilde Çemberlayn'in hemen Romaya gitmesinin elzem ve hattâ şayanı arzu görüldüğünü yazmaktadır. Bununla beraber İtalyan - İngiliz münasebetlerinin yeni bir yolda inkişaf edeceği zannediliyor.

İş Bankasının Londra şubesi

Ankara 4 (Hususî) — Türkiye İş Bankasının Londra'da bir şube açmasına bankalar kanununun dördüncü maddesine tevfiakan Hey'eti Vekilece müsaade edilmiştir. Banka bu şube müdürlüğüne Merkez Bankası şeflerinden Cabiri tayin edilmiştir.

Şubenin kadrosu ve memurları ay içinde tesbit edilecektir. Şubeler kiralanın binada gelecek ay açılacaktır.

İrânın yeni İzmir General konsolosu

İzmir 4 (Hususî) — İrân hükûmetinin İzmir general konsolosluğuna maruf İrân diplomatlarından B. Hüseyin Kuds tayin olunarak İzmir'e gelmiş ve yeni vazifesi ne başlamıştır.

Yeni konsolos İrânın tanınmış bir edibidir. Ne sirleri, muasır İrân edebiyatının en güzel parçalarıdır. Kendisi Oxford'da tahsilde bulunmuş, İrânın Londra ve Vaşington hariciye memurluklarında temayüz etmiştir. Yeni konsolos, memleketimizde bulunmasından istifade ederek Türk edebiyatı ile alâkadar olmaktadır.

B. Hüseyin Kuds

Kendi Oksford'da tahsilde bulunmuş, İrânın Londra ve Vaşington hariciye memurluklarında temayüz etmiştir. Yeni konsolos, memleketimizde bulunmasından istifade ederek Türk edebiyatı ile alâkadar olmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

Sevinçten sonra gelen meraret

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Gerek İngiliz parlamentosunda cereyan eden müzakereler, gerek bir kısım Avrupa matbuatının kullanmaya başladığı lisan gösteriyor ki ilk neşre devresinden sonra Münih anlaşması bazı memleketlerde ilk meraretini hissettiriyor, mahdud olmakla beraber bazı meb'uslar ve bir kaç eski nazır bu anlaşmanın İngiltere ve Fransa için utang getirdiğini ifade ediyorlar. Bazı gazeteler ise mevcut duruma bakarak yarına karşı hissettikleri emniyetsizliği gizliymiyorlar. Münih anlaşmasının galibisiz, mağlûbsuz barışı emniyet altına alması karşılıklı taviz ahidnamesi olduğu kabul edilmediği takdirde izhar edilen bu şüpheler ve endişeler tamamilde yerindedir. Aksi takdirde bunların hiç bir manası olmadığı gibi az evvel yaptığımız kısa zaman sonra cayan insanların hercaallığından başka bir manası da olamaz.

Münih anlaşmasının Çekoslovakya için çok ağır şartları tahakkuk ettirdiği inkâr kabul etmez bir hakikattir. Fakat şimdi da unutmamak lâzımdır ki Çekoslovakyanın bugün iade ettikleri dün almış olduklarından başka bir şey değildir. Maziye aid böyle radikal bir tasfiye yapıldığı iddia edildiği sırada izhar olunacak bu nevi hissiyat müteakbil şüpheler doğurabilir. Avrupayı muharebe çukurunun yanına getiren âvamilin ise bu nevi emniyetsizlik duyguları olduğunu söylemeye hacet yoktur. Kanaatimce sulh kurtarmak için fedakârlığa katlanmış olanların duyabilecekleri merareti arttırmaktan sakınmak ve içine girilen yapıcı yolda devam etmekten başka bir hareket yoktur. Aksi takdirde iddiayı mukabil iddia, şüpheli mukabil şüphe takib eder ki bununla bütün bir milletler manzumesinin nasıl müessif duruma varabileceklerini tahmin güç bir şey değildir. Çünkü yakın mazi henüz çok uzakta bulunmuyor. — Selim Ragıp Emeç

İspanyada Bombardımanlar

Barslona 4 (A.A.) — Savoî tipinde bir takım tayyareler, Barselona üzerinden uçmuşlar ve rıhtımı bombardıman ederek iki İngiliz gemisini hasar uğratmışlardır.

Madrid 4 (A.A.) — Deniz tayyareleri evvelki gece Valansiyayı bombardıman etmişler ve bir İngiliz gemisini hasara uğratmışlardır. Geminin açısı ağır surette yaralanmıştır.

Ebre muharebeleri

Şalamanka 4 (A.A.) — Franko kâ rargâhının bir tefliğine göre, Franko kâtaatı dün de Ebre nehri cephesinde taaruzuna devam ederek yeniden düşmandan 10 mühim mevzi ve 367 es almıştır.

Hava muharebelerinde düşmanı dört tayyaresi düşürülmüştür.

Şeyhat rotları : 28

İsviçre

İtalya ve Fransanın güzel sahillerini ve şehirlerini gezdikten sonra nihayet İsviçreye girdiğim zaman gözlerimi kamaştıran bütün güzellikler bir anda siliniverdi. Bir yıldızlı gecemün sabahında güneş Alpların plâtin yamaçlarından sarışın bir kadın gibi başını uzattığı dakikalarda İsviçre toprağına girdim. Henüz gecenin nemini kaybetmiyen yemyeşil kırlarda İsviçre köylüsü işine başlamış bile... İztirab verici bir hastalığımda bana dört beş ay misafirperverlik gösteren İsviçre toprağına ikinci defa giriyorum. İnza ve sükûnet ihtiyacı duyan yorgun insanlara tabiatın bütün şefkatini hissettiren İsviçre mes'ud bir zenginlik malikânesi gibi zevk ve servetle yoğurulmuş eskisinden daha mamur, daha müreffeh ve daha sevimli. Bu başları göklere kavuşmuş hissi veren plâtin Alpları, meyva ağaçlarıyla donanmış yemyeşil çaylırları, minimini evleri, villâları, güneşle gölgeyi kaynaştırın gölleri, tertemiz yolları ve daima neş'eli insanları ile İsviçre âdeta bütün dünyaya haykırıyor:

— Boğuşmayın, vuruşmayın, kan dökmeyin, ateş etmeyin! Bakın ben ne mes'udum.

Avrupalıların en sakın misafirhanesi olan güzel İsviçrenin bu davetini düşünürken tren semplonu geçip İtalya hududuna giriyor. Büyük dağ manevralarından dönen alaylar, tank, mitralyöz fırkaları ve Major gölü üzerinde uçan harb tayyareleri.. Şüphe yok ki medeniyet dünyasının manevi bir acısı var. Fakat buna teşhis koyacak dehâ henüz görünürlerde yok!

Bürhan Cahid

Hatayda bu yıl yeni orta mektebler açıldı

Hatay Devlet Reisi diyor ki : "Yurddaki vazifemizin hedefi yapmaktır, yapacağız, adaleti kuracağız,,

Antakya 4 (A.A.) — Antakyada Türk ve Arab erkek liseleri eskiden olduğu gibi kalacaktır. Türk kız orta mektebi bulunmayan İskenderun, Beylan ve Kırıkhan'da bu ders yılından itibaren birer orta mekteb açılması kararlaştırılmıştır. Beylandaki orta mektebe Beylan belediye meclisinin kararile askerî mümessil albay Şükrü Kanadının adı verilmiştir.

Antakya 3 (A.A.) — Hatayın kültür seviyesini yükseltmeğe çalışmak için şehrimizde kurulan Yurd isimli ilmi, edebî, içtimai bir mecmua neşrine başlamıştır. Mecmuaya yazı yazarlar kâmilen Hataylı münevverlerdir.

Devlet Reisinin tedkikleri

Kırıkhan 4 (A.A.) — Devlet Reisi Tayfur Sökmen Hataydaki tedkikler-

ne devam etmektedir. Burayı teşrif eden Devlet Reisi halk tarafından çok bir tezahüratla karşılanmıştır. Buradaki kükürtlü hamamın asri bir şekle konulması için lâzım gelenlere emirler verilmiştir.

Hatay Anonim Şirketi

Antakya 3 (A.A.) — Hatay Anonim Şirketini kurmak üzere seçilen hey'et Devlet Reisi Tayfur Sökmen tarafından kabul edilmiştir. Devlet Reisi memleket iktisadiyatını kuracak olan bu müesseseyi candan karşıladığını ve kendisi de hissedar yazılmak suretile maddî yardımda bulunacağı gibi manevî yardımlarını da esirgimeyeceğini söylemiş ve buradaki işimizin hedefi yapmaktır, yapacağız, adaleti kuracağız. Elhasıl her şeyi yapacağız demiştir.

İngilterede fırtınalar

Londrada bir ağaç otobüs üzerine devrildi, yolculardan beş kişi öldü, maddî hasar mühimdir

Londra 4 (A.A.) — İngiliz adalarının da gece pek şiddetli bir fırtına hüküm sürmüştür. Bir çok telgraf ve telefon kabloları kopmuş, bir çok ağaçlar kökünden sökülmüştür.

Maddî hasar mühimdir. Londra ile Paris arasındaki Feribot servisi ilga edilmiştir.

Londra 4 (A.A.) — Londra fırtına-

sına kurban giden beş kişi hakkında alınan malûmata göre fırtına esnasında bir ağaç, Norvud varosunda bir otobüs üzerine devrilmiş ve bu beş kişiden ikisi derhal telef olmuştur. Diğer üçü de biraz sonra aldıkları yaraların tesirile ölmüşlerdir. Yaralıları enkaz altından çekip çıkarmak için itfaiye efradının celbine lüzum görülmüştür.

Alman iktisad Nazırı Dr. Funk şehrimizde

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda) müddet kaldıktan sonra öğle yemeğini hususi surette yemek üzere Tokatlıyan otelinde bulunacaktır.

Nazır ve refakatindeki zevat saat 18 de Perapalas otelinden hareket edecekler, Galata rıhtımında kendilerini bekleyen vapurla Haydarpaşa geçeceklerdir. Orada Sirkeci garına muvasalatları zamanında kendilerini istikbal eden zevat tarafından teşyi olunacaklar, bir polis ihtiram müfrezesi resmi selâmı ifa edecekler.

Misafir nazır Anadolu ekspresine bağlanacak hususî vagonla Ankaraya hareket edecekler.

Doktor Funk Ankarada bir kaç gün kaldıktan sonra 9 birinciteşrin pazar günü İstanbula dönecektir.

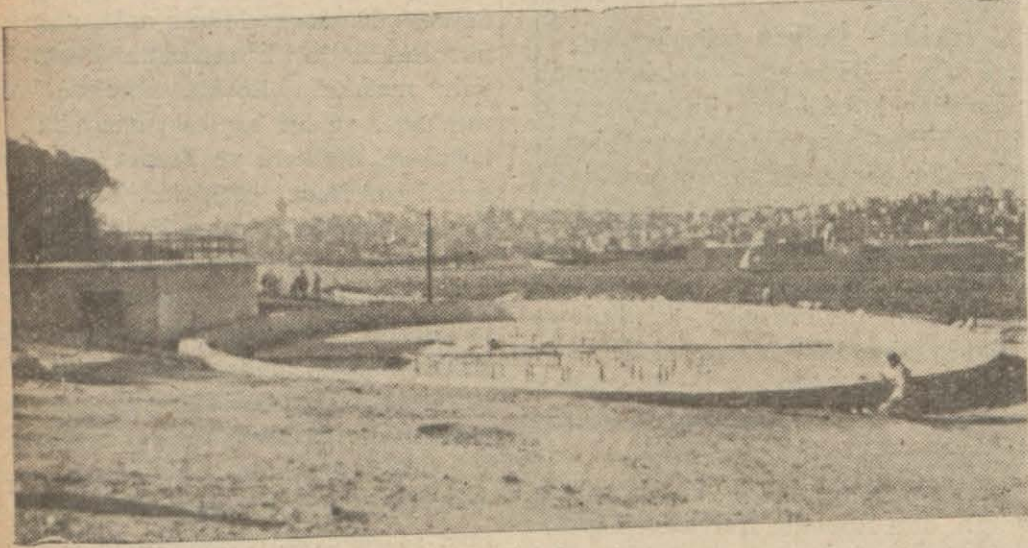
Nazırın Yugoslavyada verdiği beyanat Belgrad 4 — Almanya millî iktisad nazırı Funk, dün öğleden sonra gazetecileri kabul ederek Yugoslavya ile Almanya arasındaki iktisadî münasebetlerin pek fazla olduğunu hatırlattıktan sonra pek yakında iki memleket arasında uzun müddet yani bir çok seneler için yeni bir ticaret itilâfi akdine matuf müzakerelere girişileceğini söylemiştir. Funk demiştir ki:

— Almanya Yugoslavyanın bütün iş-

Cumhuriyet bayramı için yapılan tenvirat hazırlıkları bitmek üzere

Sarayburnu ve Şemsipaşadaki havuzların inşası ikmal edildi ve tenvirat tesisatına başlandı

Sarayburnunda yapılan havuz

Cumhuriyet bayramında yapılacak tenvirat hazırlıklarına devam olunmaktadır. Belediye, 1938 mali senesinde bayram günlerinde yapılacak tenvirat işlerine harcanmak üzere bütçeye yüz on yedi bin liralık bir tahsisat koymuştur. Tenvirattan mühim bir kısmı daimi tesisat şeklinde vücutte getirilecek, her bayram gününde buraları tenvir edilecektir.

Sarayburnu ve Şemsipaşadaki tenvirat havuzlarının inşaatı, belediye tarafından tamamlanmış bulunmaktadır. Havuzla-

rın elektrik tesisatı yapılmakta, sular idaresi denizden havuzlara alınacak suyun borularını döşemektedir. Topkapı sarayı cumhuriyet bayramında gizli projelerle tenvir edilecektir. Burada daimi bir transmotör binası yapılacak, her tarafa projeler yerleştirilecektir. Beyazıt ve Galata kulelerinde yapılacak tenviratın da kurulmasına başlanmıştır. Topkapı sarayındaki transmotör binasının inşası bugün fen heyeti tarafından müteahhide ihale edilecektir.

İlk kadın doçentimiz dün ilk deneme dersini verdi

Dünden itibaren üniversitede doçentlerin imtihanlarına başlanmış ve iki doçent ilk deneme derslerini vermişlerdir. Üniversite hayvanat doçenti Bayan Fahire Battalgil, Edebiyat fakültesi binasındaki Salih Zeki dershanesinde sabahleyin 10 da rektör, fakülte dekanları, profesörler, talebelerden müteşekkil bir dinleyici kütlesi huzurunda uzun bir mesai neticesinde meydana getirdiği ve profesörler meclisince kabul edilen tezini muvaffakiyetle izah etmiş ve (Morthemogense bakır tenasül) mevzuu ilk deneme dersini vermiştir. Kırk beş dakika süren bu ders alaka ve takdirle dinlenmiş ve genç doçent şiddetle alkışlanmıştır.

Kimya doçenti de ilk dersini verdi
Üniversite kimya doçentlerinden Bahadır Erdem de dün (Modern kimyada Titrometri usulleri) mevzuu ilk deneme dersini muvaffakiyetle vermiştir

Şehir işleri:

Pazarlık yasasının kontrolüne devam ediliyor

Pazarlık yasağı hakkındaki takibata, ticarethanelerin tekâsuf ettiği Eminönü ve Beyoğlu kazalarında şiddetle devam olunmaktadır. Bu mıntakalarda pazarlıksız satış yapmağa mecbur olan dükkan ve mağazaların eşyaları üzerinde etiket bulundurmaları hakkında zabıt varakası tanzim edilmektedir. Kazalarda tanzim edilen zabıt varakaları bugünden itibaren belediye iktisad müdürlüğüne gönderilmeye başlanacaktır. Ceza görenler hakkında belediye iktisad müdürlüğünde iki fiş doldurulacak, bu fişlerden bir tanesi iktisad müdürlüğünde, diğeri ceza gören esnafta duracaktır. Mükerrer ceza görenlerin zabıt varakaları iktisad müdürlüğüne geldiği esnada fişler tedkik edilmek suretile bu ticarethanelerin evvelce de ceza görmüş olduğu meydana çıkacak, dükkanı kapatılacak, ismi teşhir edilecektir.

Atatürk köprüsü ağustosta bitecek
Atatürk köprüsünün müteahhrik dubalarından Unkapanı cihetine konacak on duba birbirine eklenmiştir. Dört müteahhrik duba kânunusaniye kadar yerlerine takılmış olacak, köprü ağustos ayında merasimle açılacaktır.

Istanbul Şehir Tiyatrosu

Bugün 14 de: Çocuk kısmı
Bu akşam 20,30 da
Yanlışlıklar Komedi

3 Perde
Yazan: Şekspir

Kadın yüzünden bir genç yaralandı

Evvelki akşam Şehreminde Ferid ve Fehmi isimli iki genç arasında kadın yüzünden bir kavga çıkmış, Fehmi, Feridi ağır ve tehlikeli bir surette yaralamıştır. Çavuş mahallesinde Dede sokağında 27 numaralı evde oturan Ferid, o civarda oturan genç bir kızla sevişmektedir. Evvelki gün akşam üzeri Ferid yanında sevgilisi olduğu halde Topkapı haricine doğru bir gezinti yapmak üzere tramvay yolunu takiben ilerlerken, Maltepede oturan Fehmi isminde ve 20 yaşında bir genç peşlerine takılmış ve kıza sarkıntılığa başlamıştır. Tab'an çok soğukkanlı olan Ferid bu vaziyete tahammül etmek istememiş ve sesini çıkarmamış ise de, mütecavizin gittikçe işi azıttığını görünce tahammül edememiş ve geri dönerek Fehmiyi nezaket ve terbiyeye davet etmiştir.

Fehmi bu vaziyet karşısında bırakıp gidecek yerde Feride küfür etmeğe başlamıştır. Bu suretle başlayan kavga bir kaç dakika içinde büyümüş ve bir boğuşma halini almıştır. Fehmi hasmuna nisbetle çelimsiz bir genç olduğundan Feridden mükemmel bir dayak yiyeceğini anlayınca bıçağını çekmiş ve olanca kuvveti ile hasmının sağ omuzuna saplamıştır. Ferid aldığı yarandan tesirle derhal kanlar içinde yere düşmüş, Fehmi de kaçmağa başlamıştır. Fakat vak'a mahallinden daha henüz 30-40 adım ayrıldığı bir sırada polisler tarafından yakalanmıştır. Yaralı Gureba hastanesinde tedavi altına alınmış, tahkikata başlanmıştır.

Deniz işleri:

Dün 210 seyyah geldi

Dün sabah İngiliz bandıralı Arandora Stor vapuru 210 seyyahla İstanbula gelmiştir. Vapurda seyahat eden beş yüz kadar yolcu mevcudken birdenbire siyasi vaziyetin bozulması üzerine harb endişesiyle 270 kişi Pire ve Maltada vapuru terketmişlerdir. Vapur dün gece İzmir hareket etmiştir.

Balat Türk kültür ve yardım birliğinin toplantısı

Balat Türk Kültür ve Yardım Birliği 9 Birinciteşrin pazar günü bir toplantı yapacaktır.

Toplantıda yurdu kurtaran Büyük Öndere Birliğin sonsuz bir aşk ve inanla bağlılığı ve onun prensiblerinden alınan nurlun izlerinde ilerlendiği tebarüz ettirilecek ve bu Birlik nizamnamesine ilâve olunacaktır. Bu münasebetle Birlik azalarının toplantıya gelmeleri istenmektedir.

Kocakarı ilâcından bir adam öldü

Dün Şükrü isminde bir adam zabıtaya müracaat ederek çok mühim ve şayanı dikkat bir iddiada bulunmuştur. Şikâyetçi Şükrü, Kuruçeşmede Orman sokağında 12 numaralı evde oturmakta -dır. Şükrünün iddiasına göre bundan bir kaç gün evvel ölen kardeşi Hamza Şenol, tabii bir ölümle ölmemiş, Ortaköyde seygar şekerçilik yapan Cemal isminde bir şahsın verdiği bir kocakarı ilâci ile zehirlenmiştir. Zührevî bir hastalıkla mahallül bulunan Hamza Şenol, bir gün bir kahvede otururken ahbabları ona şekerçi Cemalden ilâcı almasını tavsiye etmişler, o da Cemali Ortaköydeki evinde bularak ondan derdine derman istemiş, Cemal de kendi icadgerdesi olan afyonlu bir ilâci Hamzaya vermiştir. O gün eve gelen Hamza ilâci içtikten bir kaç saat sonra ölmüştür.

Cemal dün zabita tarafından yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

Kültür işleri:

Muallimlerin mesken bedelleri gelecek ay verilecek

İstanbul muallimlerinin mesken bedelleri gelecek aydan itibaren verilmeye başlanacaktır. Bütçeye konan 84 bin liralık tahsisat ile yeni senenin mesken bedelleri verilecektir.

100 muallimin terfii geri kaldı

Maarif Vekâleti ilk maarif müdürlüğü tarafından tanzim edilip gönderilen ilk mekteb muallimlerinden yüz kadem terfiini tasdik etmemiştir. On yedi muallimin fişleri de eksik görüldüğünden, tamamlanması için Maarif Vekâleti tarafından maarif müdürlüğüne iade edilmiştir.

30 talebeyi ticaret odası himaye edecek

İstanbul ticaret ve sanayi odası, her yıl olduğu gibi bu yıl da yüksek ticaret ve iktisad mektebinde okumakta olan fakir ve çalışkan talebelerden yüz kişiyi daha himayesi altına almağa karar vermiştir. Bu talebeler mektebelerini bitirinceye kadar odada stajyer olarak maaşla çalıştırılacaklardır.

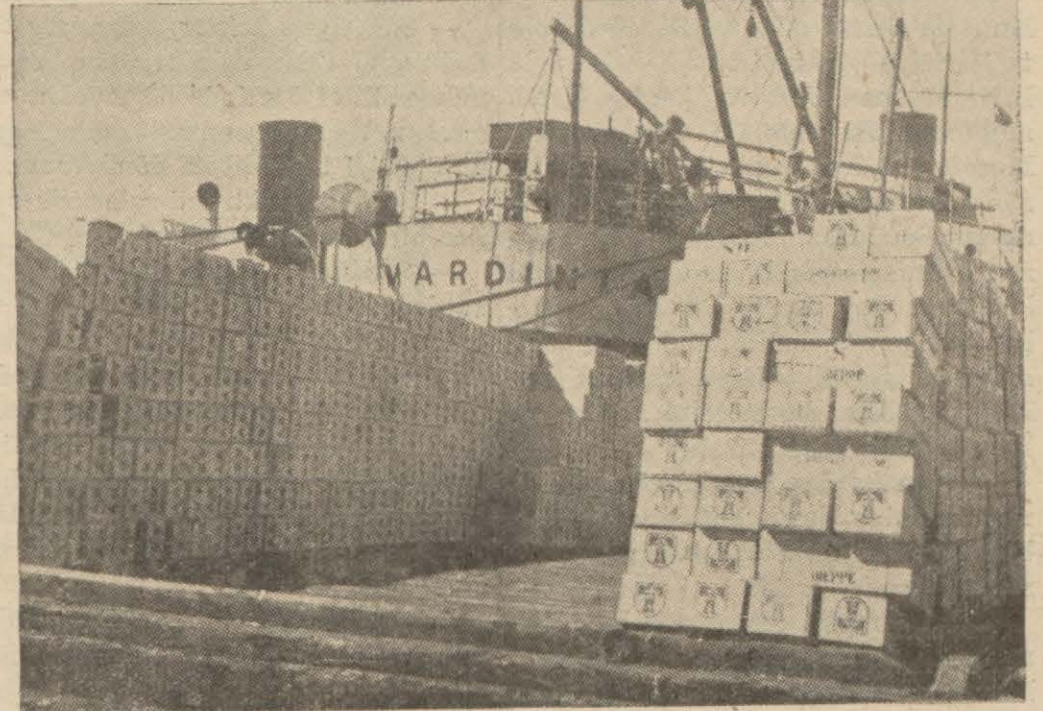
Basın kurumunun kongresi

İstanbul Basın Kurumundan tebliğ edildiğine göre Basın Kurumunun mutad senelik umumî heyet toplantısı 6.10.1938 Perşembe günü saat 13,30 da Kurum merkezinde yapılacaktır. Sayın üyelerin teşrifleri rica olunmaktadır.

İzmir piyasasında büyük satış muamelelerine başlandı

İhrac mahsulleri işleyen fabrikalar günün yirmi dört saatinde çalışarak limanda bekleyen vapurlara mal yetiştirmeğe gayret ediyorlar

Üzüm ve incirle dolu şat lar vapurlara yavaşırken

İzmir 3 (Hususî) — Orta Avrupa hâdiselerinin İzmir ticaret âleminde uyandırdığı akisler, evvelâ piyasada menfi bir tesir yapmak istidadını göstermişse de ortalık yatıştıktan sonra büyük satış muamelelerinin yapılmasına vesile olmuştur. Piyasamız, 48 saatteberi âdetâ büyük harbden sonraki iş hayatının hareketi halindedir.

Üzüm, incir gibi ihrac mahsullerini işleyen fabrikalar, günün yirmi dört saatinde çalışarak limanda bekleyen vapurlara mal yetiştirmektedir. Limanımızda dokuz ecnebi vapur hareket halinde beklemektedir. Kordonboyu ve denizin üzerindeki şatlar mallarla doludur. Bir taraftan üç dört vapur dolu mal sevk edilirken, öte taraftan bir çok şifep ve vapurlar limana gelmektedir.

Dün İzmir borsasında 28,900 çuval üzüm satılmıştır ki bu, on senede bir defa rastlanmayan bir rökör teşkil eder. Almanyadan alınan yiyecek maddeleri siparişleri pek fazladır. Belçika, Fransa, ve İngiltere mühim miktarda yiyecek maddesi çekmektedir.

Bu vaziyet karşısında üzüm rekoltesinin ilkteşrin ayında tüklenmesi mümkün olacaktır. Her maddenin fiyatlarında artma vardır. Avrupa memleketleri memleketimizden yiyecek maddeleri çeken İzmir limanında bekleyen iki Amerikan Eksport Layn vapuru Ameri-

kaya taşımak üzere bütün yüklemekte -dir.

Deniz ticareti murahhaslarımız bugün Belgrada gidecekler

Balkan Antantı konferansı neticesi olarak bu sene Deniz Ticareti Komitesi Belgrada toplanacaktır. Türk murahhası Denizbank Umumî Müdür muavini Tahir Kevke ile İktisad Vekâleti nakliyat Umum Müdürü Ayet Altuğ bu akşam ekspresle hareket edecektir.

İtalyan ticaret heyeti Ankara'ya gitti

On beş gündüzenberi İstanbulda bulunan ve Tophane köşkünün müzakerelere iştirak eden üç kişiden mürekkep İtalyan hey'eti, dün akşam ekspresle bağlanan hususî vagonla Ankara'ya hareket etmişlerdir. Türk - İtalyan ticaret konuşmalarına Ankara'da devam edilecektir. Komisyonlar hemen toplantılarına tekrar başlayacaklardır. Bir müddet sonra da umumî toplantı olacaktır.

Takas tedkik komisyonu toplan d

Takas tedkik komisyonu dün öğleden sonra Türkofide, Ofis Müdürü Cemal Ziyanın başkanlığında bir toplantı yapmış ve bir haftalık takas muamelelerini tedkik etmiştir.

Yarın akşam SARAY Sinemasında

Büyük bir teknik şaheseri...
Fevkalâde bir temsil şaheseri...
Hakikati beşeriye şaheseri...

YANIK GÖNÜLLER

Senenin ilk büyük aşk filmi şerefine
GALA MÜSAMERESİ

Baş rollerde:

Jean Gabin ve Mireille Balin

Fiatlarda zam yoktur. Biletler şimdiden satılıyor.

Bu akşam SÜMER Sinemasının

Vasi salonunu doldurmak için yalnız bir isim kâfi gelecektir:

FERNANDEL (İğnace)

Yalnız ve tek bir defaya mahsus olarak kızı JOZETTE ile beraber son yarattığı
SOKAK ŞARKICISI

filminde görünecek ve bütün Paris halkını güldürdüğü gibi bütün İstanbul halkını da kahkahalara garkedecektir. İlaveten EKLER JURNAL: Avrupa buhranı - Sulh için mülâkatlar - Çekoslovakya

İzmirde belediye seçimi bitti Yeni meclis verimli çalışmalarına başlıyor

Bu yıl 13 milyon lira sarfile İzmirde belediye sarayı, garaj ve hâl santral, çocuk hastanesi, ekmeç fabrikası, şehir stadyomu ve şehir oteli yapılacak

İzmir (Hususi) — Belediye intihabı büyük bir intizam içinde devam ederek pazar gecesi tasnifin neticesi alınmış ve C. H. parti namzedleri şehir halkının tam itimadile seçilmişlerdir. Şehir meclisine seçilen 68 âzanın otuz dördü yedektir. Ayrıca Karşıyaka nahiyesi de dört âza seçmiştir.

Yeni mecliste 5 doktor, 5 avukat, 2 eczacı, 4 kadın üye, 1 matbaacı, 6 tüccar, 2 san'atkar ve 8 serbest meslek erbabı vardır. Yeni meclis âzalarından yirmisi yeni, on dördü sabık meclis âzalarıdır.

Meclis, bu suretle iltihak eden genç ve münevver uzuvlarla takviye edilmiştir. İzmir belediye meclisi, daha ilk adında çok mühim kararlar almak mevkiinde kalacaktır. Malûm olduğu üzere sabık meclis, belediye elile şehrin yapılması icab eden işleri tesbit ederek bir program hazırlamış, ancak bunların tahakkukunu yeni meclise terk etmişti. On üç milyon lira sarfile İzmirde belediye sarayı, hâl santral, garaj santral, çocuk hastanesi, ekmeç fabrikası, şehir stadyomu, asfalt yollar, şehir oteli inşa olunacaktır. Bu program Başvekâletin tasvibine arz olunmuştur.

İzmir belediyesi, bu işleri başarmak üzere, kanunlarla kendisine verilen hakların hepsini kullanmak kararını

İzmir belediye reisi Dr. Behçet Uz dadır. Şehrin otobüs servislerini belediye işletmeğe başlamıştır. Şimdi de Vezir ve Osman ağa suları, Halkapınar suları, İzmir tramvay ve elektrik tesislerini belediye işletmeğe karar vermiş ve hükûmete müracaatte bulunmuştur. İzmir belediyesi Karşıyaka tarmavayları İzmir hava gazı tesisatını da işletmekte ve mezbahayı modern bir hale getirerek varidat kaynağı haline getirmektedir.

İzmirde bütün mektebler tedrisata başladılar

İzmir (Hususi) — Şehrimizdeki ilk ve orta okullarla liseler, muallim mektebi ve kız san'at okulu dün açılarak derslere başlanmıştır. Bu sene İzmirde ilk okullardan mezun olan dört bin talebenin hepsi de orta okullara yerleştirilmiştir. Tek talebe bile açıkta bırakılmamış, ancak bazı mekteplerde çift tedrisat yapılması zarureti hasıl olmuştur.

İzmir erkek lisesinin talebe sayısı 2500, kız lisesinin talebe sayısı 1850, kız akşam okulunun talebe sayısı 1345 olmuştur. Mevcud dört resmî, iki hususî orta mektebinden her biri asgari binner talebe kabul etmişlerdir.

Kız enstitüsünde talebenin artış nisbeti yüzde 48 dir.

Liseden ziyade birer üniversite kalabalığını hatırlatan kız ve erkek liselerinin, dolgun smif kadrolarile normal surette tedris faaliyetine devamı biraz müşkülcedir.

İzmirde orta tahsil müesseselerinin azlığı nazarı itibara alınarak Göztepede hususî bir orta mekteb açılmıştır. Türk maarif cemiyeti de Karantinede hususî bir orta mekteb açmağa teşebbüs etmiş ve müsaadesi alınmıştır. Son hazırlıklar tamamlandı. Bucada da hususî bir kız lisesi açılmasına teşebbüs edilmiştir. Resim kız enstitüsü talebelerini gösteriyor.

Bir köy düğününde bir jandarmamız şehid edildi

Bursa, (Hususi) — Evvelki gün Demircide feci bir cinayet işlenmiş, Dura karakolu mürettebatından Antalya Hakkı Yılmaz adında bir jandarmamız bir şeririn attığı kurşunla şehid edilmiştir.

Hakkı Yılmaz

Demirci köyünde yapılmakta olan bir düğün münasebetile köylüler arasında çıkan kavga üzerine silâhlar atılmış, Hakkı Yılmaz vazifesi dolayısıyla müdahale mecburiyetinde kalmıştır. Azgın bir halde, elinde taşıdığı Negad marka tabanca ile düğünün ve köyün inzibatını bozmak isteyen Kaya Ali oğlu Ahmed, jandarma Hakkı Yılmaz tarafından yakalanmışsa da şerir kaçıp kurtulmak istemiş, bu yüzden ateşlediği tabancasının kurşunları ile Hakkıyı kanlar içinde yere sermiştir.

Yakalanan katil Ahmedin babası Kaya Ali de gerek köy ve gerek zabıtaca mazbut sabıkalılardan olduğu gibi vazife şehidi Hakkı Yılmaz da emsali arasında dürüstlüğü, çok temiz ahlakı ve vazifesinaslığı ile temayüz etmiş bir asker idi. On beş gün sonra da askerlikten terhis edilmesi icab ediyordu.

Memleket hastanesine kaldırılan cesedi bugün öğleden sonra yapılan cenaze merasimile defnedilmiştir.

Kastamonuda şifa veren bir kaplıca: Çavundur

Kastamonu (Hususi) — Karacaviranın Çavundur kaplıcasına Kastamonu, Çankırı, Zonguldak vilâyet ve kazalarından; hattâ köylerden yüzlerce halk gelmektedirler.

Kaplıca, Çavundur tepesinin eteğinde ve Kurşunlu nahiyesine giden Filyos demir hattının altındadır. Çeliği ve sodyumu fazla sular tepenin yer yer üstünden fışkırmaktadır.

Buraya romatizmalı erkekler, kötürüm kadınlar her taraftan kamyon kamyon gelirler, iki üç gün kalarak sapaşayam memleketlerine dönerler.

Kaplıcanın etrafında oyma yerlerden sekiz pınar çıkmaktadır ki, mide hastaları içinde; Almanyanın Vittel tuzlası kadar şifalı tesiri olduğundan buraya ecnebilere bile hastalar gelmektedir.

Ne yazık ki, sular fennî usullerle havuzlara alınmıştır ve çayırığa boşalarak boşuna akmaktadır.

Bu iptidai dekorlu kaplıcaya tedaviye gelenler otel bulamadıklarından hattaniyeler sererek yerlerde ve kamyonlar içinde yatmaktadırlar.

Kozanda bir ölü mezarından çıkartılarak altın dişleri sökülüldü

Kozandan yazılıyor: Bundan 3 yıl önce ölen İmmiş hatun isminde bir kadının mezarı meçhul kimseler tarafından açılarak altın olan bütün dişleri sökülülmüş ve ölü öylece bırakılmıştır. Mezar bekçisi hâdiseyi zabıtaya haber vermiştir. Mütevacizler aranmaktadır.

Yurdda spor hareketleri

Çanakkale, (Hususi) — Çanakkalede lig maçları başladı. Geçen hafta içinde Çanakkale Türkgücü spor takımı ile Biga İdmanyurdu futbol takımları arasında heyecanlı bir maç yapıldı. Her iki takım da çok güzel bir oyun çıkardılar. Neticede (2-1) Çanakkale Türkgücü spor klübü galib geldi. Pazar günü de Çanakkale Türkgücü ile Eceâbad İdmanyurdu karşılaştı. Bu karşılaşma neticesinde de (6-0) Çanakkale Türkgücü spor klübü kazandı.

Resimler her iki maç oyuncularını bir arada göstermektedir.

Kocaeli lig maçları

İzmit, (Hususi) — Kocaeli mintakasında lig maçlarına başlanmış bulunulmaktadır. İlk maç, Akyeşilsporla, İdmanyurdu arasında olacaktır. Çıkan bir ihtilâf neticesinde maç yapılamadı. Akyeşil hükmen mağlûb sayıldı.

Adapazarı Gençay ile, Gölcük takımları arasındaki maç 1-1 beraberlikle nihayet buldu.

Adapazarısporla Kâğıdsor arasındaki maç ta yapılamadı. Bu yüzden Kâğıdsor da hükmen mağlûb sayıldı.

Lüleburgaz Yeşilova - Tekirdağ maçı Lüleburgaz Yeşilova spor klübü pazar günü Tekirdağına küçük bir seyahat yapmıştır.

Lüleburgaz takımı ile - Tekirdağ takımları arasında yapılan maç son derece heyecanlı geçmiş ve neticede Lüleburgaz Yeşilova spor klübü 5-0 galib gelmiştir.

Yeni teşekkül eden bu klüb yeni mevsim için büyük bir faaliyet programı hazırlanmaktadır.

Bursa ve İstanbul İpekiş takımları maçı

Bursa (Hususi) — Geçen pazar günü, Merinos sahasında İstanbul İpekiş spor takımı ile şehrimiz İpekiş sporcuları arasında bir futbol maçı yapılmıştır. İstanbullular bire karşı üç sayı ile Bursalılara galib gelmişlerdir.

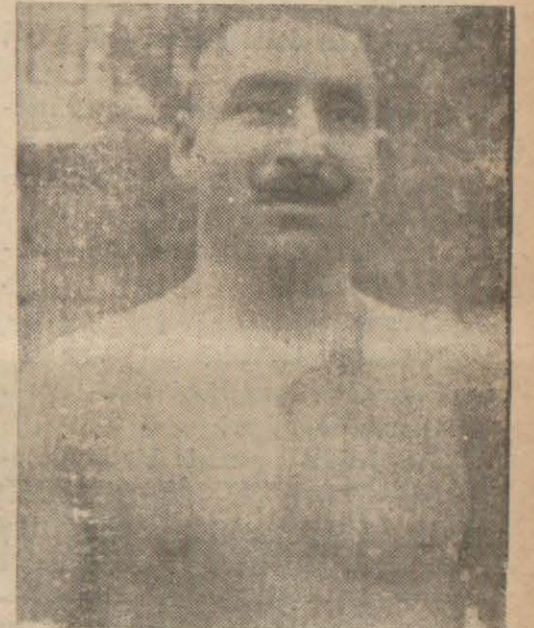
Bursada at yarışları

Bursa (Hususi) — Sonbahar at yarışlarının evvelki pazar günü birincisi, geçen pazar günü de ikincisi yapılmıştır. Çünkü pazar günü belediye seçimi gibi şehirde mühim bir meşgale olmasına rağmen Atıcılar meydanı oldukça kalabalıktı. Müsabaka saat 14 de başladı. Birinci tay koşusuna

dört hayvan iştirak etti. Bursalı bay Necmeddin Eke'nin «Güzel» adındaki tayı birinci, bay Hüseyin Işlak'ın «Demir»i ikinci, Karacabeyli bay Hüseyin Yılmaz'ın «İcbar»ı da üçüncü oldular.

İkinci koşu handicapkoşusu idi. Bu koşuya 6 hayvan katıldı. Sinob valisi bay Fehmi Vural'ın «Al Derviş»i üçüncü koşuya iştirak eden yedi attan binbaşı bay Tahirin «Hilâl»i, dördüncü koşuya iştirak eden 6 hayvandan Karacabeyli bay Fahri Atlının «An-drabadın»i birinci olmuşlardır.

Türkiye ağır siklet birincisi Murad Merd

Kastamonu, (Hususi) — Ankarada yapılan serbest güreş birinciliklerine bir çok bölge güreşçileri iştirak etti. Bu arada Kastamonu güreşçileri de kuvvetlerini ve oyunlarını gösterdiler. Kastamonunun en kuvvetli adamı olan güreşçi Murad Merd bu karşılaşmalarda çok muvaffak oldu ve Türkiye birinciliğini kazandı. Resimde bu değerli pehlivan görülmektedir.

Çorluda güreşler

Çorlu, (Hususi) — Çorlu panayırının kapanışı münasebetile Cumhuriyet Halk Partisinin tertib ettiği ve Tekirdağlı Hüseyinin de dahil olduğu dört bin kadar seyircinin huzurunda yapılar büyük güreş memleketimizin tanınmış ve amatör güreşçilerinden 32 pehlivan iştirak etmiştir. Güreşleri halk derin bir alâka ile takip etti.

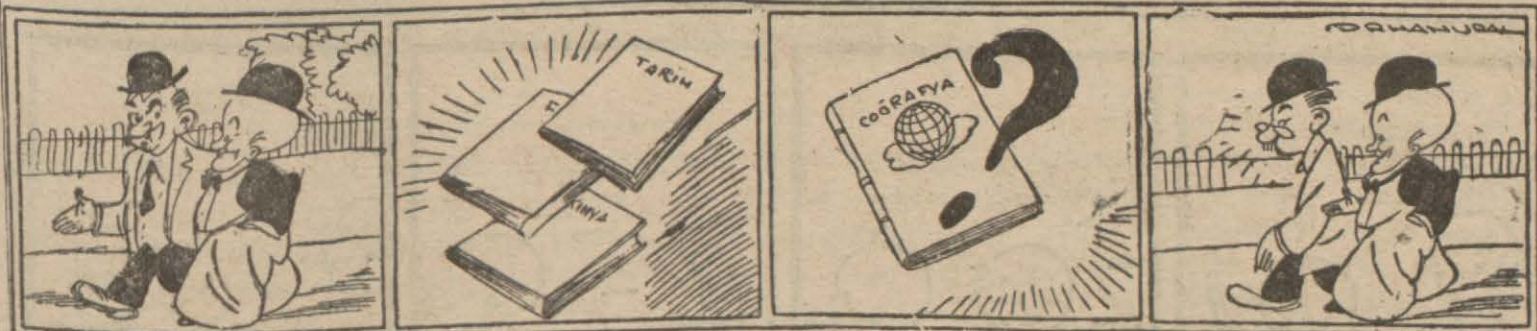
Kırklareli öğretmenler sandığının çalışmaları

Kırklareli (Hususi) — Kırklareli öğretmenler yardım sandığı senelik kongresini yaptı. Sandığın sermayesi 3 bin liraya yakındır. 40-45 ortağı vardır. Geçen sene ortakların odun ihtiyacını temin eden sandık 300 lira kâr temin etmiştir. Bu sene de faaliyetini genişleterek zeytinyağı, sabun, odur, kömür, pirinç almış ve ortaklara dağıtmıştır. Toplantıda nizamname tadilatı yapılmış, seçimde de başkanlığa Kâzım Konuralp, muhasibliğe İlhan Berkmen, veznedarlığa da Tefvik Koçnar getirilmişlerdir.

Trakyada yeni kurulan bir köy

Muradlı (Hususi) — Muradlının Balabanlı çiftliğinde iki yüz haneye yakın göçmenin iskânile kurulan köyde büyük bir ilerleyiş ve inkişaf vardır. Güzel bir Cumhuriyet plânı meydana getirildiği gibi, okuma odası ile okul binaları inşaatına başlanmak üzere dir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey işittiğime göre...

... Bu sene mektebki tablalarının hepsi evvelinden basılmış, tamamlanmış...

... Yalnız coğrafya kitabları henüz tamam olmamış... Neden acaba?..

Hasan Bey — Daha bir kaç gün evveline kadar Avrupa haritasının ne şekle gireceği belli mi idi be birader... Ondandır...

Hâdiseler Karşısında

İçkili lokantada

Belediye:

«Her istediğiniz zaman belediyece tasdikli listeleri isteyiniz.»

Yazılı levhalar hazırlanmış, bu levhaları bütün içkili lokantalara dağıtacak, göze görünür yerlere astırılacak.

Ben bu havadisi gazetede okuduğum zaman, levhaların dağıtılıp lokantaların göze görünür yerlerine asıldığı günlerde olacağını düşündüm.

★

İki arkadaş içkili lokantaya girdiler. Levhayı gördüler:

— Mükemmel!

— Garson elli kuruşluk bir içki için iki lira istemiyecek.

— Doğrusu beğendim.

Bir masaya oturdular:

— Garson!

— Efendim.

— Bize rakı!

Rakı geldi:

— Buyur dostum!

— Buyur, şerefine.

— Şerefine!

— Ha biliyorsun ya?

— Evet belediyenin tasdikli listesini isteyeceğiz, ona göre parayı vereceğiz.

— Ha, unutmama sakın.

— Nasıl unuturum, levha karşımızda.

— Haydi birer tek daha.

— Şerefine!

— Şerefine!

— İşte bu işi beğendim, hele bir daha okuyalım.

«Belediyenin tasdikli».

— Birer tane daha atalım yahu!

— Atalım... Oh...

— Cam kırığı gibi amma, hani insanı ferah da veriyor.

— Açıyor, iki kadeh üç kadeh dünya gözümün önünde.

— Dur birader Dünya... Dünya dedin de hatırladım.

— Karışık.

— Dünya mı karışık?

— Yok yahu, hani hani bak.

— Nereye bakayım?

— Hani baksana şurada bir levha a-

sılı, okuyamıyorum da..

— Ha, ben okuyayım: «Belediye nin.» Ötesini sökemedim.

— Birer kadeh daha içelim.

— Bitmiş, sık sık suyu çıkıyor.

— Bir şişe daha.

— Garson bir şişe daha getir.

İkinci şişe geldi:

— Koy yahu korkma, elin titremesin.

— Yok titremiyor. Yani.. pek de de-

ğill!

— Alışık değilsin galiba!

— Ben mi? Vallahi kardeşim, sen benim kardeşimsin diye söylüyorsun.

Hani bir okka olsa alimallah bana mısın demem.. içerim... İşte bak içiyorum.. içiyorum..

— Of bir şeyler oldu. Sarhoş değilim amma, biraz gözüm dalıyor. Şurada asılı bir şey var.

— Tahtahtaya benziyor, bizim mektebde vardı.

— O ne olsa gerek?

— Bilmem..

— Bana da öyle geliyor; ne derler. pervane.. şey canım, şey..

— Ventilâtör demek istiyorsun.

— Gözünü seveyim.. Arif, işte böylesine derler. Leb derken; leblebiyi anlattır!

— Şu kadehleri de yuvarlayalım..

— Bir şey de kalmamış.

— Garson.

— Bir daha mı?

— Bilmem, yeter gibi geliyor.

— Bana da öyle geliyor amma sen bilirsin.

— Dur parayı vereyim.

— Yok, rica ederim, ben vereyim? Ayağının altını öpeyim..

— Estağfurullah, estağfurullah; amma vallahi olmaz ben vereceğim.

— Al garson beş lirayı!

— Ben mahcub oldum.

— Böyle söyleme darılmam.

★

Ayağa kalktılar. Kolkola girdiler, sağa sola yalpaladılar. Mahud levhanın altından geçiyorlardı:

— Bu şeyi de buraya neye asmışlar? İnsanın başına düşecek.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Yeni ve çok şık bir garnitür

En son ve en yüksek modellerde garnitür olarak bazan neye rastlanıyor bilir misiniz? Elde örülmüş bandlara..

Bu pek yeni ve pek şık garnitür şu sırada belki her zamandan ziyade işinize yarayabilir.

Yazlıklarınızı, baharlıklarınızı sonbahara uydurmak vakti geldi, çatı.

Onların yalnız biçimlerini değiştirmek kâfi gelmez.

Ne de olsa ince kumaşlardan yapılmıştır. Biraz da ısıtıcı bir hale gireneleri lâzım. İster istemez bir şeyler ilâve etmek mecburiyetindediniz.

En ısıtıcı süs, kürktür. Fakat daha kürk zamanı gelmedi.

Hem de kürk bu ince yünlülere pek yaraşmaz. Üstelik pahalıdır da... Biçimi değiştirilen elbiseye bu kadar masraf etmek manasız olur.

İşte yün örgü bandlar kürkün - bu mahzurlar yüzünden - göremediği işi görebilirse baharlık, yazlık ince yünlülerini yeni mevsim elbisesi haline koyabilirler.

Bu bandlara en iyi giden örgü: Pirinç iğnedir. Sıkı, tok başka bir örgü de kullanılabilir. Yerine göre lâstik örgü de fena olmaz.

Yalnız yünden örülmüş bandlar gibi yün - floş karışık olanlar da şık oluyor.

Yüne nisbetle parlak görüldüğü için floşlu bandlar bazı kumaşlara daha iyi gidiyor. Maamafih mevsime uygunluk bakımından sade yünü tercih etmek lâzımdır.

Bandları ördükten sonra geriye mühim bir mesele kalıyor, elbisenin neresine koymalı?

a. En şık bir modelde şunları gördük: Yünden örülmüş dört ufak cep (iki göğüste, iki etekte), kollarla göğsü arasını saran pek geniş bir sentür, hemen hemen dirseklere ulaşan uzun kol bilezikleri... Değeri ve emeği hiç denecek bu basit süs, meselâ beyaz pikeden cepleri, yakası, kol kapakları, sentürü çıkarılmış yazlık bir robu son derece şık bir mevsimlik elbise şekline koyabilir.

Yünün rengi robu rengine zid bir renkten seçilir. Laciverde kırmızı, yeşile krem, koyu mavine turuncu iyi gider.

b. Başka bir modelde (kap) m bütün omuzları örülmüştür. Bu kostümün sentürü de yün örgüdür. Yünün rengi tamamen kostüme uydurulmuştur.

c. (Manto - etek) ten ibaret üçünev, şık bir takımın da şal yakasile cepleri yünden örülmüştür. Cepler yakanın bitiği yerden başlıyor.

d. Raglan kollu bir yünlü robu yakasına lâstikten devrik bir yaka konulmuş, kol yerlerinin dikişine örgü bandlar geçirilmiş. Kol bilezikleri örgüden. Hatta aynı takımla giyilecek şapkaya bile kordelâ yerine yün band konulmuş.

Mahkemelerde

Bir kadın eski sevgilisi ile karısına hücum etti

Çarşıkapıyı velveleye veren, sevgilisini ve bekçiyi yarayan kadın mahkeme karare ile tevkif edildi

Çarşıkapıyı altüst eden ve suç üstüne suç işleyen zorlu bir kadın yakalanarak, dün adliyeye teslim edilmiştir.

Zeyneb isimindeki bu kadın, Refik isminde birle evvelce 5 ay kadar birlikte yaşamış, bilâhare ayrılmışlardır. Refik, Zeynebden ayrılınca, Hanım isminde birle evlenmiş, eski sevgilisi se, buna fena halde üzülmüş ve karı kocaya muğber olmuştur.

Refikle karısı evvelki akşam Çarşıkapıda bir gazinoya girerlerken, Zeyneb birdenbire karşılama çıkarak, hakaret etmeğe ve üzerlerine taşla hücum etmiştir. Karı koca bu vaziyet karşısında karakola doğru koşmağa, Zeyneb de arkalarından takibe başlamıştır. Kalabalık bir meraklı kâfilisi de peşlerine takılarak, cadde bir dakika içerisinde karmakarışık olmuştur.

Nihayet polisler vak'aya müdahale ederek, davacıları ve suçluyu karakola almışlar ve tahkikata başlamışlardır.

Fakat, Zeyneb karakolda da fevriyane etmiş, Hanımla Refiğin üzerlerine hücum ederek, eline geçirdiği tamponla Refiğin kafasını yarmıştır. Bundan sonra bekçinin üstüne atılan azıllı kadın, onun da üç dişini kırkıktan sonra, sükkunete avdet edebilmiştir.

Dün, adliyeye sevkedilen Zeyneb, Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinin karare ile tevkif edilmiştir.

Bir emniyeti su istimal davasına devam edildi

Bayan Nuran ile öğretmen Selma arasındaki emniyeti suistimal davasına Asliye 3 üncü cezada dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede dinlenen bazı şahidler ihtilâf mevzuu olan ve Selma'nın kendine aid olduğunda ısrar ettiği mücevheratin, Nuranın olduğunu söylemişler, Nuran da buna dair bazı vesâik ibraz etmiştir.

Fakat, Selma şahidlerin ifadelerini reddetmiş, duruşma, diğer şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

Bir hiç yüzünden uç kişi yaralandı

Hiç bir sebebe istinad etmiyen, fakat, üç adamın yaralanması neticesi gelen biri vak'anın tahkikatına müddiummülîkçe başlanmıştır.

Yapılan tahkikata ve tahkikat sırasında dinlenen şahidlerin anlattıklarına göre, hâdiseye şöyle cereyan etmiştir: Galatada Voyvoda caddesinde Simon isminde biri, yaramazlık yapan küçük kardeşlerini dövdüğü sırada, Topal Fethi ile arkadaşı İzzet geçerken, bu hâli görmüşlerdir.

Bu, ikisinin de sinirine dokunmuş, Simonun yanına yaklaşmışlar, İzzet:

— Vay! Sen, bu çocukları niçin dövüyorsun, hangi hakla? diyerek, bıçağını çekmiş ve derhal Simona daldırıp çikarmağa başlamıştır.

Civarda bulunan Panayot isminde biri vaziyeti görünce, derhal yetişerek, önlemek istemiş, suçlular; «— Sen ne karşıyorsun?» diyerek, Panayotu

da ağır surette yaralamışlardır. Şahidlerin ifadesine göre, hâdiseye kim olacağı belli olmayan biri daha müdahale etmiş, o da hafifçe yaralanınca, vak'adan mahallinden savuşmuştur.

Derhal hastaneye kaldırılan yaralıların hayatı güçlükle kurtulabilmiştir. Bu sebebsiz cinayetin suçluları, yapılan sorgularında, vak'ayı inkâr etmişlerdir.

Müddeiummülîk suçlular hakkında ilk tahkikat açılmasına lüzum gördükçe, dosyayı 2 inci sorgu hâkimliği ne tevdi etmiştir. Bu tahkikatın neticesine göre, hâdiseye Ağırceza intikal edecektir.

Ağırcezada bir kız kaçırma davasına bakıldı

Çatalca'nın Anarşe köyünden Rabiya isminde bir kız kaçırılmaktan suçlu Ramiz ile, suç ortakları Rabiyanın üvey babası Yusuf, Hasan ve Nazminin muhakemelerine, Ağırcezada, devam edilmiştir.

Dünkü celsede, dinlenen Rabiya üvey babasının bu işe müzaheret ettiğini, Ramizin kendisine silâh çektiğini, iddia etmiştir.

Muhakeme, bazı şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

Parasız otomobile binen biri tevkif edildi

Cerman isminde bir rşoförün taksi sine binerek, para vermeden kaçmak isteyen ve Pangaltı merkezinde de bekçi Ömeri tahkir eden Sırrı isminde biri, adliyeye verilmiştir.

Asliye 4 üncü cezada muhakemesine başlanan suçlu, neticede tevkif edilmiştir.

Poliste :

Bir amelinin üstüne kapı devrildi

Kartalda çimento fabrikasında çalışan Hüseyin, evvelki akşam fabrikanın dış kapısından dışarı çıkarken kapı Hüseyinin üzerine yıkılmıştır. Vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan Hüseyin, Alman hastanesinde tedavi altına alınmış ve kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Şakalaşırken iki kişi yaralandı

Fatih Ebe sokağında oturan 20 yaşında İbrahim ile arkadaşı Gazi şakalaşırken aralarında bir kavga çıkmış ve Gazi İbrahim'i çakı ile yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, tahkikata başlanmıştır.

★

Kadıköyde Kuyu sokağında oturan 18 yaşında Sati, zabıtaya müracaat ederek, dün sabah işine giderken 15 yaşında İbrahim'in kendisine şaka etmeğe başlayıp nihayet çakı ile sol küreğinin altından yaralandığını iddia etmiş, suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

İki yangın başlangıcı oldu

Heybeliada'da Nevicad sokağında Kalyon ile Sirkeci'de Alekoya aid 5 numaralı evde iki yangın başlangıcı olmuşsa da ikisi de ateş büyümeden söndürülmüştür.

Bir otomobil bir kadına âarptı

Şoför Kozmanın idaresindeki 1293 numaralı otomobil, Beyazıdda Çadırcılar cadde-sinden geçerken Nihal isminde bir kadını çarparak kolundan yaralamış, şoför yakalanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Valantinonun atı

Bundan bir ay kadar evvel Hollivudda Valantino'nun ölümünün on ikinci yılı münasebetiyle merasim yapılmıştır.

Bu merasimde bulunan bir zat Valantino'nun filmlerinde kullandığı ve çok sevdiği Jadaan adındaki atın artık çok ihtiyarladığını, yakında ölmesi melhuz bulunduğunu ileri sürerek bunun göz önünde bulundurulmasını ve öldüğü takdirde hemen

doldurulmasını talep etmiştir. Atın öldürüldükten sonra Hollivuddaki sinema müzesine nakli de ayrıca istenilmiştir.

Valantino'cular bu teklife fevkalâde bir surette hiddetlenmişlerdir. Atın sevgili sanatkarlarıyla bir ayarda tutulmasını şiddetle protesto etmişlerdir. Bu hususta henüz bir karar alınmamıştır.

GÖNÜLİSLERİ

Yıkılmış yuvanın Enkazile ev yapılmaz

Bana sarıh adresini ve ismini bildiren bir okuyucum, sorduğu suale münasib gördüğüm takdirde gazetede, münasib görmezsem hususi bir mektubla cevap yazmamı istiyor:

Ben okuyucumun mektubuna gazetede cevap vermeyi bu vaziyette olabilecek insanların da okumaları için daha münasib gördüm.

Okuyucum bir çocuğu olan evli bir kadını sevmiştir, fakat seneler geçmiş kadının çocukları üçe çıkmıştır. Şimdi kadın, kocasının içki iptilâsını bahane ederek evinden kaçmış annesinin yanına gitmiştir.

Kadın ayrılmak için mahkemeye müracaat etmişse de, kocası ayrılmak arzusunda değildir. Okuyucumun söylediğine göre ayrılmak istemeyişinin sebebi karısını sevdiği içindir.

Okuyucum mektubunun sonunda soruyor:

— Kocasından boşandığı takdirde bu kadınla evlenmek istiyorum. Acaba yedi senedir çılgınca karşılıklı olan aşkımız idame edilebilir mi?

Mes'ud olur muyuz?

Okuyucumun mektubu beni çok

düşündürüyor... Şimdi bütün vaziyeti burada okuyucumla münakaşa etmek isterim.

Evli bir kadını sevmek, bu sevgiyi öldürmek çarelerini aramak varken körüklemek doğru mudur?

Bir çocuklu kadının çocukları üçe çıkıyor. Ve bu çocuklar çok küçük, kadın bunları bırakır kocasının dan ayrılırsa bu annesiz büyüyecek çocukların ne büyük ızdırab içinde büyüyeceklerini hiç aklına getirdin mi?

Kadının kocasından ayrılmak istemesinin sebebi acaba erkeğin işret iptilâsı mı? Yoksa seni sevmesi midir?

Yıkılan bir yuva, annesiz kalmış çocuklar, istemiye istemiye karısından ayrılmış bir erkek bir yanda dururken öbür yanda kurulacak yuvadan saadet umulur mu?

Aşk çılgınca da olsa idamesi mümkün olabilir mi?

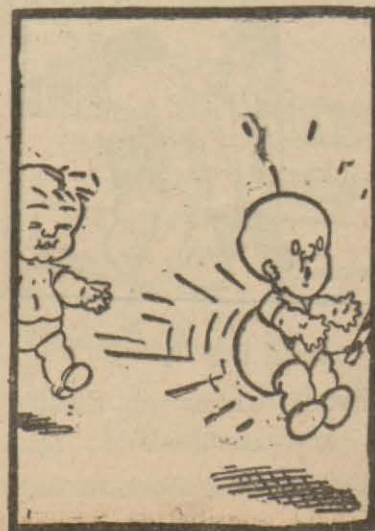
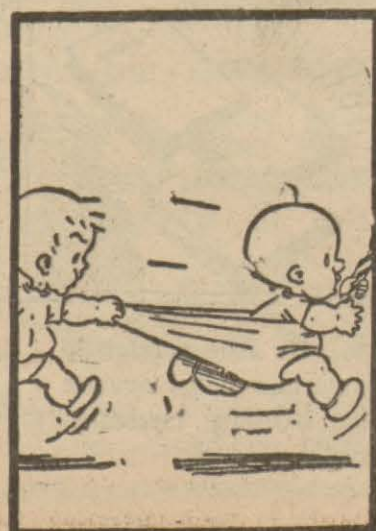
Bu sualleri sorduğum okuyucuma vereceğim nasihat da şudur:

Kadını kocasının evine dönmeye teşvik etmesi, ikna etmesi bir insanlık vazifesidir. Bunu bir an evvel yapmalıdır.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Beli lâstikli pantolon

Tiyatro ve Sinema

Şehir tiyatrosunda yanlışlıklar komedisi

Şehir tiyatrosunun dram kısmı, yeni yapılan sahne henüz tamamlanmadığı için bundan evvelki senelerde olduğu gibi bir birinciteşrinde perdeyi açamadı. Eğer orada perde açılsaydı, muhakkak karşımızda her sene mevsimin ilk temsilinde karşılaştığımız Şekspiri görecektik.

Şehir tiyatrosuna idare edenlerin «Türk Tiyatrosu» mecmuasında Şehir Tiyatrosu imzasıyla yazdıkları yazıda söyledikleri gibi; Şehir tiyatrosunun temsil mevsimine daima Şekspir'in bir eserle başlaması an'ane haline gelmiştir. Dram kısmının henüz açılmamış olması gene bu an'aneyi bozmadı. Dram kısmında kendini göstermekte gecikecek olan Şekspiri komedi kısmında gördük

★

Şu birkaç sene zarfında Şehir tiyatrosu en çok Şekspirin eserlerini oynamıştır. Bir mevsimde Şekspirden tercüme edilmiş iki eserin sahneye konulduğunu ve bunlardan iyi temsil edilene hememen altı ay sürer tiyatro mevsiminin iki ayında oynandığını gördük. Derler ki:

— Bir tiyatrosunun olgun bir hale gelmiş olabilmesi için Şekspirin bütün eserlerini oynaması lazımdır ve olgun tiyatro seyircisi Şekspirin bütün eserlerini seyretmiş seyircidir.

Gene derler ki:

— Şekspir oynanmalıdır. Fakat Şekspirin birkaç eserini oynamak kâfidir. Bu eserler zaman zaman tekrarlanabilir. Şekspirin bütün eserlerini oynamaya hiç te mana yoktur.

Burada ne birinciler tarafından çıkacağı, ne de ikincilerle hemfikir olduğumu söyleyeceğim. Çünkü oynanan eser bir Otello, bir Hamlet, yani bizim sahnemizde sık sık görülen Şekspir trajedilerinin bir başka nümunesi değildir.

Yanlışlıklar komediyası onlardan çok ayrıdır. Bu eihetten; tercüme edilmiş olması kütüphanemiz için, temsili sahnemiz için çok faydalı olmuştur.

★

Şekspirin yanlışlıklar komedisine işlediği mevzuun esası şudur:

«Bir tüccarın birbirine çok benzeyen iki oğlu vardır. Bu iki oğul için tüccar, birbirine çok benzeyen iki kardeşi köle almıştır. Bir tesadüfle tüccarın bir oğlu ile kölesi ayrı bir yerde, bir oğul ile kölesi de ayrı bir yerde büyümüşler, yaşımişlardır.

Ve bir gün kardeşlerden biri kölesile birlikte öbür kardeşinin bulunduğu şehre gelmiştir.

İşte yanlışlıkların âmili:

Bu mevzu esas Şekspirden evvel de vardı. Şekspirden sonra da işlendi. Bunu andıran tiyatrolar, sinema filmleri seyretiltik. Mevzu işlendi. Fakat işliyiş tarzlarına göre birbirinden çok ayrıldılar.

Şekspirin eseri, bu mevzuda yazılmış ve elde bulunan sahneye konulabilen eserlerin en eskisi olduğu gibi muhakkak ki çok ta güzeldir. Yanlışlıklar birbiri ardına güzel bir silsile takip ederler ve eser biter.

★

Yanlışlıklar komedisini Şehir tiyatrosunun dram ve komedi kısmında oynayan sanatçılar birlikte oynadılar.

İki ikiz kardeş rollerini Hüseyin Kemalle Talât ve onların uşakları rollerini de Vasfi ile Hazım yapıyorlardı.

Vasfi ile Hazım, eş elbise giymişlerdi. Efendilerine nisbetle daha komik şahsiyetler oldukları için, burunlarına şekil vermek suretiyle simaca birbirlerine benzemişlerdi. Jestleri ve konuşmaları da aynı olsaydı daha çok muvaffak olurlardı. Bunun için temsil ve taklid kabiliyeti çok kuvvetli olan Hazımın, Vasfinin ibda ettiği tipe intibak etmesi icab ederdi.

Efendiler rolünde Hüseyin Kemalle Talât, makyajları fazla ekzajere olmakla beraber birbirlerini çok andırıyorlardı. Muvaffak oldular.

Bunların haricinde piyeste rol alanlar: Neyire, Şaziye, Cahide, Said, Mahmud, Reşid, Sami, Hadi, Necdet, Müfid, Perihan, Şevkiye, Zihni, Kâni güzel bir dekor içinde temsil edilen, iyi tercüme edilmiş, güzel bir eserin muvaffakiyetinde iyi çalışmış, rollerini iyi benimsenmiş olmaları itibarile büyük hisseleri vardır.

★

Bu vesile ile şunu da yazmak isterim ki: Bu seneye kadar Şehir tiyatrosunun komedi kısmına çok az ehemmiyet verilmiştir.

Dram kısmı öz evlâd muamelesi görürken komedi kısmına üvey evlâdım gibi bakılıyordu. Tek tiyatro olunca vaziyet değişti. Fakat yarın dram tiyatrosu açılıncaya komedi tiyatrosu gene üvey evlâd gibi ortada kalmaya çok iyi olur.

İsmet Hulusi

Holivudda yeni ve büyük bir yıldız doğdu

Güzel Macar san'atkârı İlona yıldızlık merhalesine pek çabuk erişti

İlona Masey

— Benimle alay etmeyiniz. Büyük bir sinema yıldızı olacağıma o kadar eminim ki...

Bunu söyleyen Peştede moda mağazalarından birinde satıcılık yapan güzel bir Macar kızydı. Fakir bir işçi olan babası ile annesi onunla daima alay ederlerdi...

Halbuki İlona Hajmasy bugün Hollywoodda büyük bir şöret kazanmak üzeredir. Muvaffakiyetinin sırrını şöylece anlatmaktadır:

— Ben zerre kadar kendimden şüphe etmedim. Muvaffak olacağıma çok eminim dediğim vakit benimle alay ederlerdi. Dediğim çıktı, kendi irademe güven dim. Hayatta iradeye malik olmak gibi kuvvetli bir şey yoktur.

İlona, orta tahsilini bitirdikten sonra on altı yaşında Peştede bir mağazaya yerleştirilmiştir. Fakat az sonra ortaya çıkan buhran neticesinde mağaza kapandığundan İlona işsiz kalmıştır. Bu sırada Peşte müzikhollerinde her gün iş arıyan yüzlerce güzel Macar kızlarına rast-gelinliyordu. İlona da bir gün aynı yolu tutmuş ve akabinde dansöz olarak kabul edilmiştir. İki gün sonra Peştenin büyük operet tiyatrosu olan Kiraly Szinhagda oyunlarına başlamıştır.

Aradan iki ay kadar geçtikten sonra Avrupada bir tedkik seyahatine çıkmış olan meşhur Amerikan pro duktörlerinden ve aslen Macar olan Cukor bir gece Kiraly Szinhag tiyatrosunda İlonanın oyunlarını temasa etmiş, çok beğenmiştir. Ertesi günü genç kıza çağırılmış, Hollywooddaki film kumpanyası için bir mukavele-name imzalatmıştır. Bu suretle genç kız emeline kavuşmuştur.

Hollywooda varır varmaz ilk iş olarak bermutad ismi değiştirilmiştir. İlona Hajmasy ismi İlona Masey olmuştur.

Hollywooda gelen sinema yıldızları -nın ekserisi hemen film çevirmeğe başlamazlar. Uzun müddet Hollywoodda kahlılar. Stüdyolara devam ederler. O -rannın yaşayış tarzlarını, usullerini öğrenirler. Bu usule şimdiki kadar iki yıl -diz riayet eylememiştir.

Biri Fransız sinema yıldızı Danielle Darrieux, ikincisi Macar yıldızı İlona Masey.

Hollywooda vardığının beşinci gününde film çevirmeğe başhyan İlona derhal bütün sinema prodüktör ve şahsiyetlerinin dikkat nazarlarını üzerine çekmeğe muvaffak olmuştur.

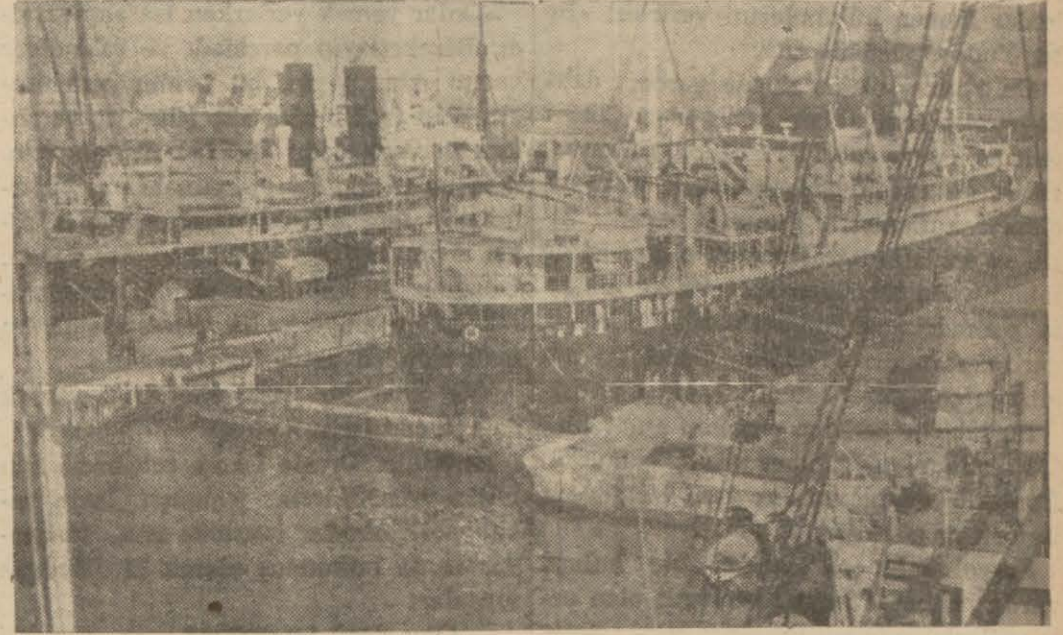
Meşhur san'atkârlardan Eleano Powell ile Nelson Eddy'nin çevirmekte oldukları (Rozali) filminde büyük şantöz rolü İlonaya tevdi edilmiştir. İlona bu filmde iki şarkı söylemiştir. Filmin piyasaya çıkışında o derece büyük bir muvaffakiyet ile karşılanmıştır ki derhal bir üçüncü film çevirmeğe başlamıştır. Ona bu üçüncü filmde baş rol verilmiştir.

Şimdi İlona Masey Hollywoodda meşhur sinema yıldızı Jeanette Mac Donald en ciddî; en tehlikeli rakibesi telâkki edilmektedir. Üçüncü filmin afişlerinde yalnız İlona Maseyin ismi görülecektir.

Deniz ve denizcilik:

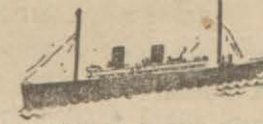
Dünya deniz ticaret filosuna bir bakış

Büyük harbdan evvel olduğu gibi bugün de en büyük ticaret filosuna malik bulunan İngilteredir. İngiltere harb filosunda olduğu gibi ticaret filosunda da yeniliği ihmal etmemiştir

Marsilya limanını dolduran ticaret gemileri

Dünya üzerinde deniz ticaretinin herhangi bir memlekete temin edeceği istifadeyi inkâr eden hemen hemen kalmamıştır. Gerek ucuzluk, gerek sür'at - az zamanda çok mal taşımak - ve gerekse emniyet bakımından deniz ticareti hava ve kara yollarına nazaran, çok üstün bulunmakta olup daha binlerce sene de bu üstünlüğü muhafaza edecektir. Bizi bu hakikate irca eden herhangi bir fikir değildir. Son senelerde dünya ticaret filosunun inkişafını gösteren rakamlara bir bakacak olursak deniz ticaretinin bugünkü hali hakkında en iyi fikirlere sahip oluruz.

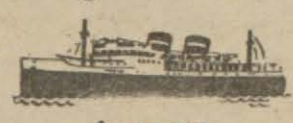
İNGİLTERE

Büyük harbdan evvelki senelerde en muazzam ticaret filosuna malik olan bu memleket bugün bile üstün mevkiini muhafaza etmektedir. Lâkin harb senelerinde pek çok ticaret gemisi kaybetmiş olması dolayısıyla üstünlük nisbeti 1913 senesine nazaran çok azalmıştır.

Buna rağmen İngiltere, harb filosunda olduğu gibi, ticaret filosunda da yeniliği ihmal etmemiştir. Bu suretle o, hali hazırda, en çok motörlü ticaret gemisine malik bulunmaktadır. Yalnız İngiltere, son zamanlarda kömürle müteharrik gemiler de yapmaktadır. İngiltere dominyonları ve müstemlekeleri dahilinde petrolün başka kömürün de mevcud olması dolayısıyla İngilterenin yaptığı yeni gemiler arasında kömür yakanlara da tesadüf ediyoruz. 1938 senesinde İngilterenin şu kadar gemisi vardır:

	İrlanda	Kanada	Avusturya	Diğer memleketler
Kömür yakan (Eski makineliler)	5686	615	414	694
Kömür yakan (türbin)	338	16	6	1
Motörlü gemi	810	136	69	125
Yelken gemisi	430	127	46	198
Petrol taşıyan gemi	394	27	—	33
Balıkçı gemisi	1695	31	—	56

Petrol taşıyan gemilerin; kataloklarda, diğerlerinden ayrı bir yer aldığı görüyoruz. Bunun sebebi devletler arasında sezen bir petrol rekabetidir. Modern harb gemilerinin petrol ile müteharrik olması bu sınıf ticaret gemilerine hususî bir ehemmiyet atfını icab ettirir. Harb zamanında düşmanın gözünden petrol kaçırabilme için tank gemileri denilen, bu gemiler hususî şartlar altında inşa edilmekte ve bu yüzden devletler arasında bir rekabet doğurmaktadır.

İTALYA

İtalya ticaret filosu, 1918 den sonra kafileye ilâve edilen, Avusturya - Macaristan ticaret gemileriyle, pek ziyade artmıştır. Büyük harbdan, 20 sene gibi uzun bir zaman geçtiği halde bugün bile limanımıza gelen ekseri İtalyan gemilerinin, eski Avusturya bahriyesine aid olduklarını görüyoruz. Bununla beraber Akdeniz ticaretinin İtalya elinde bulunuşu,

bu devleti yeni gemiler yapmağa icbar etmektedir. İtalyada ne kömür vardır, ne de petrol... Bu yüzden İtalyanlar daha ziyade motörlü gemileri tercih etmekte ve bu suretle ticaret filolarını en mükemmel gemilerle zenginleştirmektedirler. Bakınız İtalyan ticaret gemileri ne kadardır:

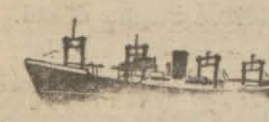
778 kömür yakan (eski makineliler), 43 kömür yakan türbin, 152 motörlü, 297 yelken, 72 tank gemisi, 50 balıkçı gemisi olmak üzere 1392 parçadır.

ALMANYA

Malûm olduğu üzere, harbdan evvelki senelerde, İngiltere ticaretinin yegâne rakibi olan Alman ticaret filosu 1918 de itilâf devletlerine büyük cüzüamlar vermiştir. Bu itibarla bugünkü Alman ticaret gemilerine yeni bir teşekkül nazariye bakmalıdır. Almanya, büyük harbe öldürülemediği sanayiinin kuvveti sayesinde, gene eski mevkiini almak üzeredir. Almanyanın mevcut ticaret gemileri de 1466 kömür, 397 motör, 328 yelken, 27 tank ve 533 balıkçı olmak üzere 2751 gemidir. Bu suretle Almanya dünyanın en çok balıkçı gemisine maliktir. Şu halde Almanları, dünyanın en muazzam balık sanayiine sahip olarak görmek lazımdır.

Buna rağmen dünyanın en talihsiz ticaret filosu, harb filosunda olduğu gibi, Almanlardadır. İngiltere adalarının, Alman topraklarını abluka etmiş olması Almanları sıkı bir kontrole tâbi tutar. Bu memleket coğrafi durumunu tashih etmedikçe bu tabii kontrolden kurtulamıyacaktır.

DİĞER MEMLEKETLER

Diğer memleketlerde ticaret filoları normal inkişafı takip etmektedir. Bundan dolayı onlara aid fazla malûmat vermeksizin yalnız rakamları kaydetmekle iktifa edeceğim. Cedve' deniz ticaretinde hatırı sayılan memleketlerin gemi mevcudunu göstermektedir.

	Buharlı	Motörlü	Yelken	Tank	Balıkçı
Belçika	133	65	2	8	55
Brezilya	257	21	21	—	—
Danimarka	435	155	103	14	44
Holanda	660	615	141	33	56
Fransız	1100	161	104	40	429
Japon	1930	544	630	28	50
Norveç	1347	432	62	250	153
Rusya	536	175	15	17	114
İspanya	632	110	125	17	24
Amerika	2643	387	472	394	175
Diğer bilûmum devletler	2056	243	383	120	159
Mecmu	22677	4793	3713	1558	4267

Bu suretle, 1938 senesinde, dünyada 72111 ticaret gemisi bulunmaktadır. Bu gemileri cesametlerine göre sınıflarına ayırarak:

(Devamı 10 ncu sayfada)

Halk opereti yeni mevsim için hazırlanıyor

Kına gecesi provalarında alınmış bir resim

Şehirimizde bir operet tiyatrosu eksikliği bilhassa geçen tiyatro mevsiminde çok göze çarpmıştı. Bir kaç senedenberi faaliyette bulunan Halk opereti binasızlık yüzünden muntazam temsiller veremiyordu. Fakat öğrendiğimize göre bu operet trupunun sanatçıları Beyoğlundaki «Çağlayan» binasını üç sene için kiralamışlar ve binada büyük tadilat yapmaya başlamışlardır. Yakında temsillerine başlayacaklardır.

Kadro takviye edilmiştir. Müzik idaresini tanıtmış musiki san'atkârlarımızdan Seyfeddin Asaf üzeredir.

İlk temsil edecekleri operet çok güzel tiyatro eserlerini seyrettiğimiz ve bilhassa son senelerde yazdığı Bay Bayan operetle operet sahnemize bir canlılık veren Mahmud Yesarinin (Kına Gecesi) operetidir.

Opereti Seyfeddin Asaf bestelemiştir. Halk operetine muvaffakiyet dileriz.

TARİHTEN SAYFALAR

Sahte buselere neden
"Yuda busesi, derler?"

Yazan: Kadircan Kaflı

Bir okuyucum soruyor: «Yuda busesi nedir?»

İçinden pazarlıklı bir adam, ihanet edeceği veya hiç sevmediği kimseyi, seviyor görünerek öperse bunun içyüzünü bilenler hemen hükümlerini verirler: «Bu bir Yuda Öpücüğü»dür.

Bu tâbir şarktan ziyade garba, daha doğrusu hıristiyanlara mahsustur. Çünkü onların peygamberlerinden kalmıştır. Bizde de ancak garb kültürüne yetişmiş olanlar kullanırlar. Bununla beraber tarih ve san'atla uğraşanlarca bilinmesi de tabiidir. Bu tâbirin edebiyatta ve bilhassa resimde geçtiğini görürüz. Meşhur garb ressamı (Yudanın Öpücüğü) adı altında çok güzel tablolar yapmışlardır.

Bu tâbirin nereden çıktığını anlatalım: Filistinde peygamber eksik olmazdı. Bunların sonuncusu İsa yeni bir felsefe ile ortaya çıkmıştı.

Sosyolojinin çok isabetli bir buluşu vardır: İktisadî hayatı kuvvetli olan cemiyetlerin reisleri iktisadî yani tacir veya zengin adamlardan; sık sık harb ve akınlar yapan cemiyetlerin reisleri de harbde ustalık gösterenlerden olur. Filistin Yahudileri arasında dinin otoritesi bütün diğer içtimai mefhumlardan daha kuvvetliydi. Bunun için o memleketi din adamları, bilhassa kâhinler idare ediyorlardı.

İsa gittikçe arkasına daha büyük bir kalabalık topluyordu. Hastaları iyi ettiği, cüzzamlılarla düşüp kalktığı, en günahkâr olanlardan bile şefkat ve merhametini esirgemediği söyleniyordu. Bu hal halkı ezmede olan reisin hoşuna gitmiyordu.

Kâhin Kayafa Akdenizin her tarafı gibi Filistine de hâkim olan Romalılara şikâyet etti. İsanın öldürülmesini istedi. Fakat Roma imparatorluğu, idaresindeki kırk elli milletin muhteif dinleriyle alakadar değildi. Onları bu hususta serbest bırakıyordu.

Romanın hâkimiyeti, bütün mahkûm milletlere «Kuvvetli ve müsavi hukuk» veriyordu. Hâlâ dünya üniversitelerinde «Roma hukuku» derslerinin bulunuşu bu hukuk ilminin kemal derecesini isbata kâfidir.

Romalılar kendilerine silâhla karşı gelmiyene bir şey yapmıyorlardı. Vali Platus İsayı cezalandırmak için bir sebep göremedi.

Bunun üzerine «Kavmin ihtiyarları Kayafa denilen başkâhinin avlusunda toplandılar ve İsayı hile ile tutup öldürmeye aralarında müşavere ettiler. Fakat bayramda olmasın, tâ ki kavmin arasında bir karışıklık çıkmasın, derlerdi. (Mat. İncil 26 ncı fasıl 5-1 inci ayetler.)

İsa o sırada cüzzamlı Simonun evinde yemek yiyordu. Yanında arkadaşları da vardı. Bir kadın elinde beyaz mermerden bir kap içinde zeytinyağı ile onun yanına geldi ve başına döktü.

İsanın arkadaşları kızdılar: Bu israf neden? Yağ satılarak fakirlere verilebilirdi, dediler. Çünkü zeytinyağı halk arasında çok az ve bunun için pek kıymetli idi.

Fakat İsa onlara şöyle dedi:

«Niçin kadını incitiyorsunuz? Zira o bana iyi bir iş yaptı. Çünkü fakirler daima sizinledir, fakat ben daima sizinle değilim. Zira kadın o kıymetli yağı benim bedenim üzerine dökmekle gömülmeğe beni hazırlamak için bunu yaptı. Doğrusu size derim, bu incil bütün dünyanın her neresinde vazedilirse bu kadının yaptığı da onun anılması için söyleyecektir.»

Takislerde başa zeytinyağı serpilmesi buradan doğmuştur.

Aynı fasılın 14 üncü ayetinden başlayarak okumaya devam edelim:

«O zaman on ikilerden Yahuda İskariot denilen biri, başkâhinlerin yanına gidip dedi: Bana ne verirsiniz, onu size teslim edeyim? Onlar da (Yahuda Yeyuda) ya otuz gümüş tarttılar. O vakitten itibaren İsayı onlara teslim etmek için fırsat aradı.»

Hamursuz bayramının birinci günü idi. Akşam olduğu zaman İsa on iki arkadaşla birlikte yemeğe oturdu. Bir arkadaş onlara:

«Doğrusu size derim, sizden biri beni ele verecektir.»

Dedi. Hepsini de:

— Ben miyim? Ben miyim?

Diye merakla soruyorlardı. Yuda sorduğu zaman ona şu cevabı verdi:

— Söylediğin gibidir.

«Onlar yemek yerlerken İsa ekmek aldı. Bereketleyip parçaladı ve şakirdlere verip: Alın, yiyin, bu benim bedenimdir, dedi ve bir kâse alıp şükretti, ve onlara vererek dedi: Bundan hepimiz için. Zira bu benim kanım, günahların bağışlanması için birçokları uğurunda dökülen ahdin kanıdır. Fakat ben size derim, babamın melekütünde sizinle taze olarak onu içinceye kadar ben asmanın bu mahsulünden artık içmiyeceğim.»

«Ve onlar bir ilâhi okuyup zeytinlik dağına çıktılar.»

Başkâhin Kayafa İsanın tutulması için bütün hazırlıklarını yapmıştı. İsayı yakalayacak olanlar arasında onu tanımayanlar da bulunmuş olacak ki Yudaya sordular:

— Onu nasıl tanıyalım?

— Ben aralarına girerim. Siz uzaktan bakarsınız. O sırada kimi öpersem odur, onu tutun!

Dedi.

İsa Cetsemani denilen dağlık yerde du-a ediyordu. İki kişiyi biraz ileride nöbetçi bırakmış ve uyumalarını tembih etmişti. Fakat onlar uyumuşlardı. İsa dönüp te bunu görünce üzüldü. Tekrar du-aya gitti. Arkadaşları gene uyudular. İsa bunu da gördü. Üçüncü defa duasını yaptığı sırada uzaktan bir gürlüğü duyuldu.

Başkâhinler ve Yahudilerin ileri gelenleriyle büyük bir kalabalık İsayı tutmağa geliyorlardı. Elleri kılıçlar ve sopalar vardı. Patikalardan, ağaçlar altından yukarı doğru azgın bir sürü halinde saldırıyorlardı.

Yuda İsayı yaklaştı:

— Selâm, Rabbi!

Dedi. Sessiz duran İsanın sol yanına doğru uzandı. Dudaklarını dokundurdu. İsa gayet yorgun ve ümitsiz, hayatın ötesinden gelir gibi bir sesle sordu:

— Arkadaş, bunun için mi geldin?

Bunu gören silâhlı veya sopalı adamlar İsanın üstüne yürüdüler. Onu yakaladılar.

İsanın yanında olanlardan biri elini kılıcına attı. Kimından çekerek başkâhinin yakın adamlarından birinin üstüne saldırdı. Keskin kılıç havada bir an parladı. Aşağı indiği zaman kesilmiş bir kulak yere düştü. Kulaksız kalan adamın yarasından kan fışkırdı.

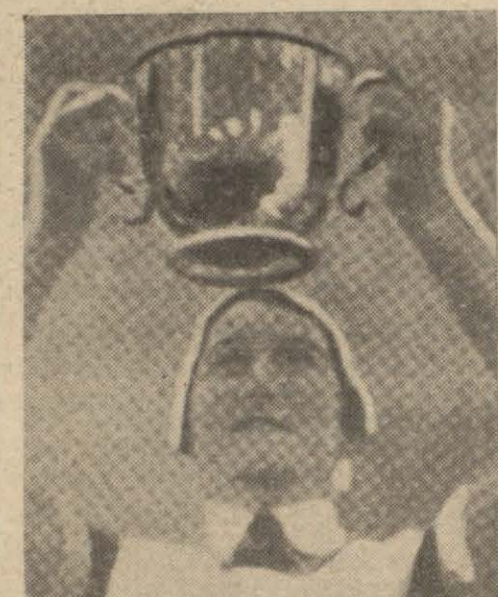
— Gömleğini isterse abanı da ver!

Diyen İsa bu hareketi hiç beğenmedi. Kılıçlı arkadaşına döndü:

«Kılıcını tekrar yerine koy, zira kılıç tutanların hepsi kılıçla helâk olacaktır. Yahud ben babama (Allaha, demek istiyor!) rica edemez miyim sanırsın? O da bana on iki lejyon (Romalılarda aşağı yukarı 6000 kişi tutan bir fırka asker) den fazla melekleri şu anda eriştirir. Böyle olması gerekir, diyen yazılar o zaman nasıl tamam olurdu?»

Yuda öpücüğü işte budur ve buna benzeyen haller için söylendiği gibi tuzak olarak kullanılan komplimanlar için de hatırlanır veya hatırlatılır.

En güzel sütcü kızı

Resmini gördüğünüz genç kız İngilterenin sütcü kızı şampiyonluğu seçilmiştir. Elma gibi yanakları, pembe beyaz yüzile etrafının engin sempatisini kazanmıştır.

Avrupa Muharrirleri
NE DİYORLARAvrupanın idare
meclisi kuruldu

YAZAN

Saint - Brice

Fransız muharriri

Saint - Brice

30 Eylül 1938 tarihi, Münih itilâfnamesi birlikte tarihe girdi. Fakat mesele yalnız bundan ibaret değil, aynı gün Avrupa idare meclisinin kuruluşuna da gördü.

Şüphe etmeğe imkân yoktur. Münih itilâfnamesini müteakib Çemberlayın ile Hitler arasında imzalanan müşterek deklarasyonun ifade ettiği tam mâna budur.

Bu deklarasyon sadece İngiliz - Alman dostluğunu ilân etmiyor, sadece bütün ihtilâfların silâha müracaat etmeden halli azmini bildirmiyor. Aynı zamanda da hükümet reisleri arasında bir istişare sistemi tesis ediyor ki, bu sistem diğer devletlerin de ihtihakları ile istikbalde daha ziyade genişlemeğe namzeddir.

Ulusal Kurumunun gömülmesi

Ulusal arası hayatın hakiki bir dönüm noktasındayız. Nizamnamesinin 19 uncu maddesinde derpiş edilen uyuşturma tedbirlerini almakta dahi aciz izhar etmiş olan Uluslar Kurumunun yerine yeni bir teşekkül koymak artık bahis mevzuudur. Öyle bir teşekkül ki, bütün diğer usullerin âciz ve sulhün bir kıla bağlı göründüğü bir zamanda semeresini vermiştir.

Bu teşekküle tam kıymetini vermek istenilirse sükûnu temin için halledilmesi icab eden bütün siyasî ve iktisadî muadelelerin halledilmeleri yolunu hazırlayan Münih anlaşmasını tamamlamağa göz önüne almak lâzımdır. Mister Çemberlayın ile Her Hitler bu meselelerin hepsini de gözden geçirmişlerdir.

İşte Münih anlaşmasının ehemmiyetini fevkalâde genişleten bir mesele.

İlk bakışta bu anlaşma yalnız Almanlar ile Çekler arasındaki ihtilâfi halletmeğe maksûr görünüyordu.

Niçin? Çünkü Çek hükûmetine anlaşmayı kabul etmek serbestisini vermek lâzımdı ve o da kurbanın çok tabii olan şikâyetini vakar ile dolu bir protestoya hasretmek dirayetini gösterdi.

Umumî tasfiye

Anlaşma sadece Südet meselesini tanzim etmediği için Prag hükûmetinin muvafakati daha mânalıdır. Münih anlaşması bütün diğer ekalliyetlerin talebelerini halletmenin esaslarını da koymuştur. Filhakika anlaşmaya eklenen ikinci protokol Çekoslovakya Lehistan ve Macaristan ile serbest bir anlaşma yapması için üç aylık bir mület vermiştir. Eğer bu anlaşma yapılmazsa dörtler meclisi hakemlik yapacaktır. Zaten birinci protokol da yeni hududlar için Uluslar arası garantiyi bu tasfiye muamelesinin bitmesine talik etmiştir.

İşte gayet ustaca yapılmış bir kombinasyon daha. Bununla beraber Budapeştede, hele Varşovada gayet makul davranılması lâzımdır.

Fransa Hariciye Nazırı hem Çek hü-

Mektebliler arasında
yapılan bir röportajİlkmekteblerde, ortamekteblerde ve liselerde yeni
ders yılının ilk günü nasıl geçti?

Evveldi gün mektepler açıldı. Çocuklara ve gençlere, kendi çocukluğundan baha biçerek pek «gözünüz aydın!» demeye dilim varmıyor ama, gene kendi hesabına şehrin asık suratına bir avuç neşe serpen ve şehrin kendini bırakmış sünepe ve hareketsiz sokaklarında bir kumldanış hasıl eden bu yeni tedris yılına «Hoş geldin!» demekten kendimi alamıyacağım.

Evveldi gün mektepler açıldı. Sabahleyin ve öğleden sonra 15,30 da şehrin sokaklarında pek kolay farkedilir bir çocuk ve gençlik kalabağı vardı. Vapurlar, trenler, tramvaylar, otobüsler onlarla dolu idi. İstanbulun bir çok sokaklarının mağnum çehresi değişmişti. Siyah ve gri göğsüklükleri, beyaz yakaları içinde genç kızlar, ve neşeli delikanlı grupları şehir sokaklarını bir parça makyajlamışlardı.

Bu sene tedris yılına kültür çarşımızda pek az tesadüf ettiğimiz bir hazırlıkla ve derli toplu yandık. Yemek ısınmadan ev halkını sofraya davet edip dakikalarca bekleten tez canlı bir ev sahibi gibi, her sene kitapları ve muallim kadrosunu yoluna koymadan mekteb kablarnı ardına dayayan marif, bu sene kitapların basım işi ikmal edilmiş, hiçbir mekteb muallimsiz kalmamış olarak tebaasını:

— Buyurun!

Etti.

Yeni açılan orta mekteb ve liselerle İstanbul orta mekteb ihtiyacı karşılanmış, gerek ilk, orta ve gerek lisede hiçbir müracaat «yer yok!» cevabı yüz geri edilmemiştir.

Mektepler açıldı ve çocuklarımız neşe ve hevesle sıralarına oturdular. Onlar birbirlerine tatilin hikâyelerini anlata, yeni arkadaşlarıyla tanışadursunlar, biz de onları kaynaşıkları kabir içinde görmek ve kendilerine aid meseleler hakkında mekteb müdürleriyle, muallimlerle konuşmak istedik.

Kapsımın ipini ilk çektiğimiz bir ilk mekteb oldu. Tipası açılmış bir şampanya şişesi gibi taşan kahkahalar, şen ve şakrak sesler binanın içine sığmıyor, taşırıyordu. Küçükler daha ilk günden birbirleriyle kaynaşmışlar, oynuyorlar, konuşuyorlar, şarkı söylüyorlardı. Bir taneşini yakaladım:

— Nasıl küçük dedim. Mektebin açıldığını memnun musun?..

Başını salladı:

— Çok.. artık canım sıkılmağa başlamıştı. Ne iyi oldu. Bütün arkadaşlarım burada!..

— Derslerine çok çalışacak mısın?..

— Elbette.. ben doktor olacağım. A-partıman yaptıracağım. Anneme, babama bakacağım. Bunun için çok çalışmak lâzım!..

Yanımıza yaklaşan bir küçüğe daha sordum:

— Ya sen mektebin açıldığını seviniyor musun?..

— Sevemez olur muyum. Annemin elinden kurtuldum. Hiç beni sokağa bırakmaz ki.. burada hep oyun oynayacağım. Arkadaşlarımla hep beraber olacağım.

— Ya dersler?..

— Çalışacağım. Ben başvekil olmak istiyorum.

— Aferin.. ama çok çalışmak lâzım! Başvekil olunca ne yapacaksınız!..

Küçük ve sevimli başını önüne eğip bir iki saniye düşündü:

— Çok şey..

— Mesela..

— Harbi kaldıracığım!

— Başvekil olunca insan harbi kaldırabilir mi?.. Peki niçin harb istemiyorsun!

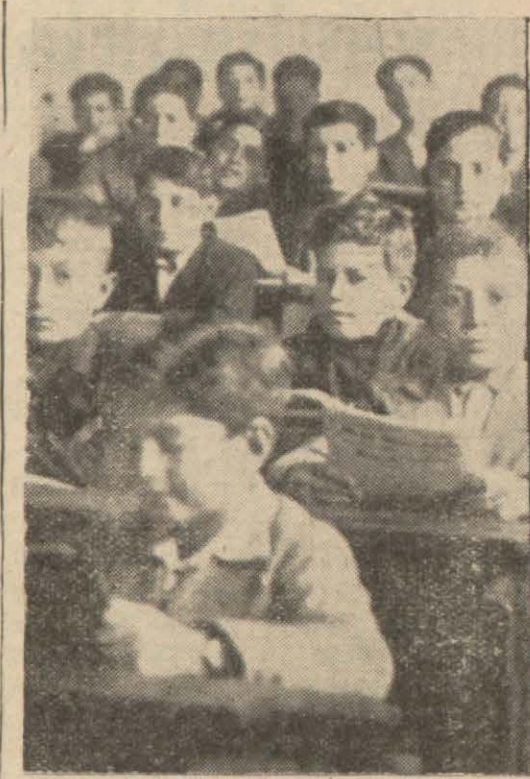
Gözleri dolu dolu oldu:

— Çünkü babam harbe ölmüş!

Biraz sonra miniminiler derse girdiler.

kûmetinin tavır ve hareketinden çıkan bir anlaşma münasebetile, hem de ihtiyat tavsiye etmek üzere Lehistan sefiri ile uzun uzadıya konuşmuştu.

Önümüzde bir çok ayları dolduracak iş hazırdır. Teslihat bahsi gibi da-ha büyük dikkati istilzam eden meselelerin tedkikine sıra biraz sonra gelecektir.

Bütün yaz aylarını yaramazlıkla, oyunla, eğlence ile geçiren küçükler, her şeyi sınıf kapısında bırakarak sıralarında hocalarının kendileriyle yaptığı ilk hasbihali alaka ile dinliyorlar.

İlkmektebden sonra yeni açılan orta okullardan birine uğradık. Henüz tesisatını tamamlamağa çalışan mekteb dersanelerine rağmen hiçbir müracaatı geri çevirmemiş. Bu kalabalık talebe karşısında dersleri takip etmenin müşkül olup olmayacağını sorduk.

Müdür dedi ki:

— Belli olmaz, belki de çifte tedrisat yaparız. Henüz tamamen yerleşmiş vaziyette olmadığımız için şimdiden bir şey söylenemez. Bu sene mekteplere rağbet her senekinden fazladır.

Bunu memnuniyetle kaydetmek lâzım gelir. Gençlikte okumak arzusu olsun da, ziyayı yok sıkışık ve gayri müsait şartlarla okusun. İki gönül birleşince samanlık seyran olur dedikleri gibi okumak arzusu ile okutmak birleşince şu harab konak saray gözüktür.

Orta okullu talebeler de mekteplerin açılışından memnunlar:

— Aman diyorlar, yazımız, bize de üniversiteli ağabeylerimiz gibi tramvay pasosu versinler. Biz de talebe değil miyiz. Biz daha ziyade talebeyiz.

Bir de liseye uğruyalım dedik. Hem kız, hem erkek muhtelif tedrisat yapan lise-lerden birini tercih ettik. Aynı zamanda hususî liselere fazla olduğunu öğrendiğimiz tehacümün sebeplerini de soracaktık. Şehzadebaşındaki İstiklâl lisesine uğradık. Mektebin değerli direktörü Ağâh Sırrı Levend mekteplerin açılış münasebetile diyor ki:

— İlk günden itibaren gerek öğretmen ve idare vaziyetinin, gerek ders programının talebe halletti ruhiyesi üzerinde nasıl bir tesir yapacağı malumdur. İşte bu sene tam bir kadro ile ve daha evvelden düzenlenmiş bir programla faaliyet sene-mize başlamış olmakla çok memnunum. Bu sene her senekinden daha fazla bir talebe tehacümü karşındayız. İşte gördüğünüz veçhile birçok sınıflara talebe alamamak zarureti karşısında bulunuyoruz. Bu hal tahsile karşı memlekette uyanan müşbet bir cereyanın ifadesi olduğu için bizi sevindirebilir. Maamafih Kültür Bakanlığı vaktinde tedbir almış olduğu için mekteberimizde yer bulamayan talebe şübhesiz yeni açılan mekteplere kabul edilecektir ve açıkta kalmış olmayacaktır.

— Bu seneki tedrisat programında ehemmiyetli bir değişiklik veya ilâve varmı?

— Bu sene Kültür Bakanlığı beden terbiyesi ve gençlik teşkilâtı hakkında çok ehemmiyetli ve isabetli kararlar almıştır. Bunların sırasile tatbiki gençlerin muhakkak ki daha disiplinli olarak yetişmelerinde âmil olacaktır.

Ağâh Sırrı Levend'in izahatını müteakib mektebi gezdik. İlk gün olmasına rağmen hocalar derse başlamışlardı. Kimya hocası tahtaya kimyevi cisimlerin rumuzlarını bile yazmıştı. Çocuklarımız, genç namzedleri ve gençlerimizi 1938-1939 tedrisat yılının besmelesini çekmiş bulunuyorlar. Onlara hocalarına ve bize hayırlı seneler temenni edelim.

"Son Posta,, nın zabıta hikâyeleri

Çalınan Heykel

Çeviren : İbrahim Hoyi

Sir H. Marlo koltuğundan doğruldu, yüzü gülerek:

— Vay Hornley... Görüşmeyi asırlar oldu. Gel bakalım. Nicesin?... İşler yolunda mı?... diye seslendi.

Skotlandyadın usta detektiflerin - den cinayet masası müfettişi Hornley, keyifli keyifli göz kırptı. İhtiyar kurdla Marlo eskidenberi dosttular. Her ne zaman birbirlerine rastlasalar, Marlo cevap alamyacağına bile bile her seferinde: «İşler yolunda mı?» diye sorardı.

İki eski dost el sıkıştılar, ve koltuklarına göktüler. Hornley konuşmaya başladı:

— Son günlerde o kadar meşguldüm ki, başımı kaşıyacak vaktim yoktu. Haftalardır yüzüne hasret kaldım, dostum.

Marlo cevap verdi:

— Ben de burada yoktum. Zavallı Rupertin ölümündenberi, aşağı yukarı on beş gündür başka yerde idim. Bilirsin ki mahud yakın şark işindenberi, pek sık görüşmezdik amma, ölümüne ne kadar acıdım tasavvur edemezsin.

— İyi bir adamdı. Onunla bir kere konuştum. Hatırlarsın ya, hani üçümüz birlikte öğle yemeği yemiştik. Çok acıdım. Fevkalâde bir insandı o.

— Bazı halleri ne garibdi değil mi?... Adetâ çocuk.. şu meşhur Cava heykelini herhalde bileceksin. Allahım, ne iptilâ idi o?...

Hornley güldü:

— Ne olacak, dedi. Kardeşine, yani sana benzemiş, evet.. o heykeli biliyorum. Cavah ilâhe heykeli.. o gün yemekte vira «Sat bunu, sat bunu» diye zavallıyı kızdırmış, durmuştu. O da seni ödürürüm de heykelimden ayrılmam demmişti.. her ne hal işe.. peki sonunda heykel kime kaldı?..

— Sahi, o zamandanberi seninle buluşmak nasib olmadı. Heykel için ne patırdılar koptu. Şu yeğenler kusuru, bizim Toması görmüşün değil mi... Başboş, aylâk herifin biri. Hani şu kumral, göz-lüklü delikanlı.. her nedense Rupert onu severdi. Her türlü densizliklerine eyvalah derdi. Ona para verir, borçlarını öder, onu hep temize çıkarmak için çabalar, dururdu. Bütün bunlar yetismiyormuş gibi, canım heykeli de Tomasın eline geçti.

— Mükemmel bir miras..

— Bırak Allahını seversen.. ne mirası dostum.. Rupert, ölmeden evvel canı gibi sevdiği heykeli oğlana verdi. Sonraları, mirasçılar işi kurcaladılar. Ne saklıyayım, ben de işin içinde bir dalavere olduğunu sanmışım. Terekeyi sayan memurlar, heykelin sırta kadem bastığını görünce feryadlarını ayuka çıkardılar. Bu sıralarda Monte Karloda bulunan bizim Tomas cenabları, amcasının heykeli kendisine hibe ettiğini, hattâ başkasına satmak hakkını verdiği bildirdi. Fakat şu Rosenberg, Peterson gibi kurd antikacılar, nasıl oldu da bu antikayı avlıyamadılar da, Tomas delikanlına kapırdılar, daha hâlâ şaşıyorun.

Hornley kısaca:

— Şu yeğeninize görüşmek isterdim.. bir mâni yoksa eğer.. dedi.

Marlo alaycı bir tavırla söylendi:

— Yaşlılıkta istihan kabarıyor Hornley, esrarlı bir şey duyar duymaz.. burun deliklerin pırpır ediyor, kulakların dikiliyor, ağzın sulanıyor dostum..

Hornley:

— Yok canım o kadar da değil! diye cevap verdi. Bütün anlamak istediğim şey Tomasın, hangi oyun, hangî dolabla Rupertin kanına girdiğini, daha doğrusu kesesine ortak çıktığını meydana koymaktır.

★

İki gün sonra detektif Hornley, Marlo ve yeğeni ile birlikte öğle yemeği yiyordu. Sofrada söz döndü dolaştı, Cavah ilâhe heykeline dayandı.

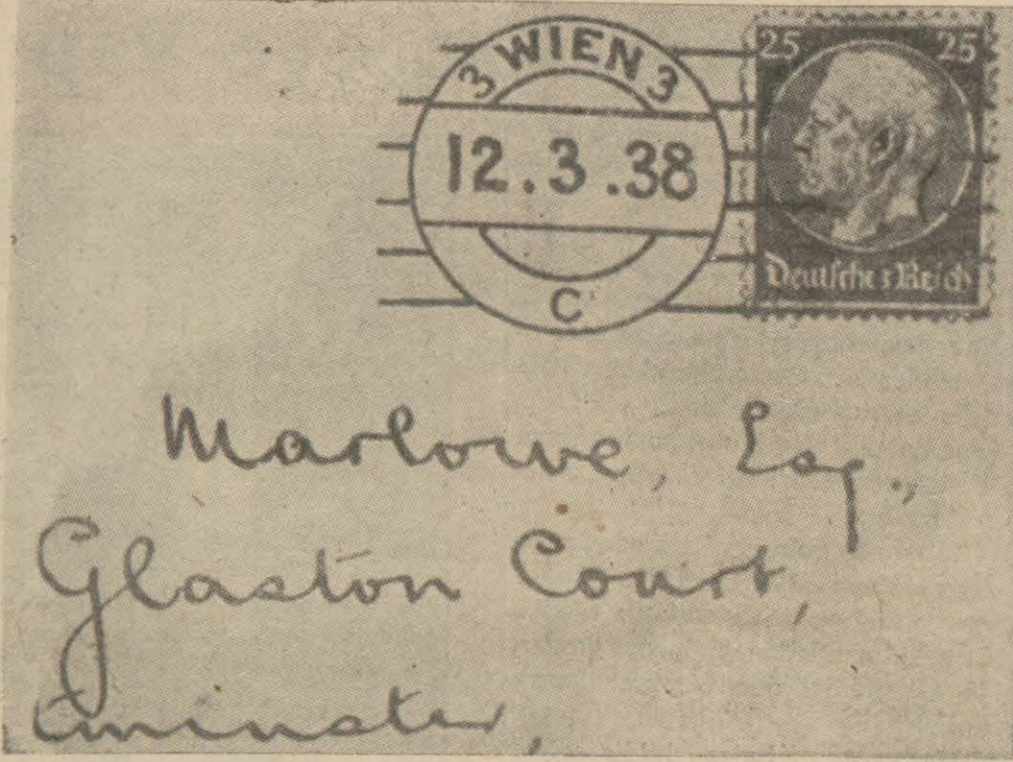
Tomas, şumarık bir tavırla:

— Hayatımda rastladığım kadınlar beni az kalsın iflâsa sürüklüyorlar. Amma Cavah ilâhe zengin ettil. dedi.

Amcası sordu:

— Rosenberg, kaç para verdi, demis-tin.

Tomas aşırı derecede hürmetle konuştu:

— Bir şey demedim. Bittabi bu benimle heykel arasında kalan bir sır, fakir düşmüş akrabalarımın, ilâhenin sırtından geçinmelerini istemedim.

Hornley söze karıştı:

— Amcamız bu heykeli nasıl bağışlayabildi, hayret doğrusu!

Tomas biraz şaşırır gibi oldu, ve:

— Amcamı tanıyor muydunuz, diye sordu.

— Evet, her ne kadar Cavah ilâhe ile şerefyab olmamış isem de, o kadar çok mehdini işittim ki, Sir Rupertin bunu bağışladığını duyunca şaşım.

Hornley öyle manalı bir şekilde sustu ki, delikanlı gözlerini detektife dikti, sonra sanki bir şeyden hoşlanmış gibi gülerrek:

— Ne kadar da ciddisiniz. Tıpkı vazife başında bulunan bir detektife benziyorsunuz! dedi.

Hornley delikanlının taşını duymamazlıktan geldi; ve sordu:

— Amcamız Sir Rupertin bu hayrete sayan hediyeyle size nasıl verdiğini söyler misiniz?...

— Ne söyleyeyim bilmem ki.. size acı maziyi anlatsam ne kazanırsınız, hiç. Hakikaten amcam Rupert Cavah ilâhe heykelini neden bana verdi?... Doğrusunu isterseniz, bunu ben de kestiremiyorum. Zavallı beni çok severdi. Neden, nasıl oldu bu?... Gene bilmem. Birçok ke-reler borçlarımı ödüyerek hızır gibi, imdadıma yetişti ve beni büyük vartalardan kurtardı. Her ne zaman borç istesem, beni boş çevirmezdi. Son mektubum Triesteye hareket etmeden eline geçmiş, oradan vapura binecektim. Trende ölmüş..

Delikanlı bir lâhza sustu. Sonra sözüne devam etti:

— Amcam bana Viyanadan yazarak, hayatımı ve ailemin namusunu kurtardı. Mektubunda, para gönderemeyeceğini, zira Londradan ayrılmadan evvel bütün paralarını bağladığımı, fakat artık haylazlık etmeye söz verirsem, Cavah ilâhe heykelini alabileceğimi, ve Newyorklu antikacı Rosenberg'e dilediğim fi-tata satmama izin verdiği bildirmişti. İşte bu kadar!

Hornley kuru bir sesle:

— Amcamızın mektubu.. yanımızda mı?.. dedi.

Tomas cevap verdi:

— Hayır değil, amma apartımandaki odamda olacak. Neye sordunuz? Görmek ister misiniz?... Sakladım. Zira Rupert amcam bu mektubu Almanların Viyanaya girdiği gün yazmıştı. Politikaya dair yazılar yazmayı severdi. Bunda da o gün olup bitenleri çok güzel anlatıyordu.

— Hemen şimdi apartımana gidebilir miyiz?..

★

On dakika sonra Hornley, Tomasın mükellef dairesinde bulunuyor, ve dikkatle mektubu okuyordu. Fakat onun dikkatini çeken şey mektubun zarfı oldu. Biraz sonra da:

— Şayanı hayret.. şayanı hayret dostum... Mister Tomas, sizi tevkif ediyorum, dedi.

[Şimdi zarfın resmine bakınız, ve detektifin neden dolayı Toması tevkif etti-

ğini bulunuz, bulamazsanız, hikâyeyi okumaya devam ediniz.]

★

O gün öğleden sonra, Hornley, arkadaşı Marloyu bulmak üzere klübe koşarken, yolda ona rastladı ve:

— Size geliyorum dostum, yeğeninize hafifçe bir dalaştık. Mahud-Cavah ilâhe yüzünden, dedi.

Sir Marlo bir otomobil çağırdı. Şaşkın şaşkın sordu:

— Ne diyorsun yahu?... Yoksa bizim oğlana bir şeyler mi oldu?..

— Evet dostum. Tomas şu dakikada tevkif edilmiş bulunuyor. O bahsettiği mektub baştanbaşa uydurma. Hem kendisi de hepsini itiraf etti. Ders oldu kendisine, bundan böyle politika ile daha yakından alakadar olacağına bahse girişim. Şimdi dinle beni.. Tomasın iddiasına göre bu mektub 12 matta, Rupert Viyanadan Triesteye giderken ölümünden birkaç saat evvel yazılmıştı göya.. bildiğin gibi Alman askerleri 12 martta Viyanaya girdiler ve bu harikulâde mektubun zarfının üstünde ise ne vardı bilirmisin?.. 25 feniklik bir Alman pulu. Hindenburg resimli bir Alman pulu. Viyana postanesinin Avusturyanın Almanyaya ilhakından 15 gün sonra Alman pulları satmaya başladığını bütün cihan biliyor. Fakat tam ılgal gününde, böyle bir şey yapılmasına imkân yok değil mi?..

Yani senin anlıyacağın dostum, Tomas, Viyanadan kendisine 12 eylülde çok sonragönderilen bir mektubun zarfındaki tarihi tahrif etmiş. Bu mektubun amcasından değil, bir arkadaşından geldiğini ve zarfı gibi içinin de Tomas cenabları tarafından değiştirildiğini söylemeye lüzum yok zannederim. Tomas mektubu aldı, içinı atıp yerine kendi yazdığı kağıdı koydu. Zarfı da tahrif etti ve tarihi Rupertin Viyanadan geçtiği tarihe tatabuk ettirdi.

Bu suretle çaldığı heykeli kendisine hediye edilmiş gibi gösterdi, gösterdi amma işin sonunu getiremedi.

Polonya kontenjan müsaadesi artırılacak

Evvelce Polonyaya kontenjan müsaadesi 500 tondur. Fakat son zamanlarda bu memleketler aramızda iktisadi münasebetin artması, ve bilhassa bütün üzerinden fazla muamele yapılması üzerine beş yüz tonluk kontenjan müsaadesi kâfi gelmeye başlamıştır. Bir çok tüccarlarımız Türko-fise müracaat ederek ticari münasebatın artması için yardım istemektedirler. Bu sebeple Polonya kontenjan müsaadesi iki bin tona çıkarılacaktır.

Ankara, İzmir ve Samsunda da toprak mahsulleri ofisi kurulacak

İstanbulda olduğu gibi İzmir, Ankara, ve Samsunda da üç toprak mahsulleri ofisi ihdas edilmektedir. Bu suretle dörde iblâğ olunan ofislerden mâda yurdumuzun muhtelif taraflarında 56 ajanlık açılacaktır.

İzmir toprak mahsulleri ofisinin devir, teslim muamelesi hitama ermiştir.

25 sene sonraki Türkiye nasıl olacak?

Riyaziye Profesörü Şükrü Sayan ve Müzeler Direktörü Aziz Ogan "Son Posta,, nın anketine cevap veriyorlar

Riyaziye profesörü Bay Şükrü Sayan 25 sene sonraki Türkiyeyi nasıl tasavvur ettiğini şu sözlerle anlattı:

— Bu öyle bir mevzu ki riya-zî fikirlerle suali-niz arasında dağ-lar kadar fark var. Benim gi-bi, mücerred mefhumlar ile uğ-raşmağı meslek ve İhtiyad edin-miş bulunan in-sanlar, derin ve müttekâsif bir

kaynaşmanın ifadesi demek olan inkılâbımız yarını hakkında ne söyleyebilirler?

Yalnız, her Türk vatandaşı gibi, ben de bütün Osmanlı imparatorluğunun kuruluş ve inkırazına kadar devam eden müddet içinde; cumhuriyet rejiminin başlangıcından bugüne kadar vü-cuda getirilen inkulâb eserlerinin bir nebzesine olsun tesadüf edemediğimizi kat'iyetle söyleyebilirim.

Bu iki devri tedkik edecek olursak, bir yanda asırlaca devam eden ihmal ve hatalara; diğer yanda da asırları seneye sığdıran geniş hamleli ve za-man mefhumunu yok eden idealin hay-ret verici realitesine şahid oluruz.

İşte, inkılâbın bu seyri, atının, atı-deki inkişafın şekli hakkında tam ve kat'i bir fikir serdetmemize, bir mü-tearife kadar müsbet olan tahminlerde bulunmamıza mânidir. Çünkü, gerek memleketin umumî yükselme seviyesi ve gerek cemiyetin bünyesin-deki tahavvüller o kadar çabuk ve ve-lûd bir seyir takib ediyor ki bugüne nazaran yapılacak olan tahmin ve tasav-vurlar, yarının inkişafı yanında sönük, hattâ geri kalacaktır.

Yalnız, her şeyi tercihan şunu söylemek isterim:

Bence, 1963 senesine kadar, yerleştirilen ve müstahsil bir hale sokulan muhacirlerin inzimamile de, Türkiye, 40 milyon nüfuslu bir memleket olacaktır. Bu yüzden siyaset, ziraat, ticaret ve sanayi sahalarındaki muvafakiyetlerimiz kat kat artacaktır. Onun için bütün gücümüzle, Türkiye nüfusunun artmasına hâdim olmağa çalışmalıyız.

Zira, bütün ilerleme ve yükselme hareketlerinin başlangıç merkezi sikkelerini, nüfusumuzun çoğalması teşkil edecektir.

Bu itibarla, bugünün 18 milyonluk Türkiye, 1963 ün 40 milyonluk Türkiye olduğu zaman; umumî refah seviyesi fazlaşmış, yolları yapılmış, ziraati modernize edilmiş, deniz ticareti inkişaf etmiş, sınıf kalkınması gayesine varmış bir memleket halini alacaktır.

VIII

Müzeler Genel Direktörü ve eski eserleri koruma cemiyeti başkanı Aziz Ogan, beni güler yüzle karşıladı. Sualimi derin bir âlaka ile dinledi. Sonra:

— Sorgunuzu çok şümüllü ve geniş buluyorum, cevabını verdi ve sözlerine şöyle devam etti:

— Her memle-kette ve hattâ i-lim ve san'at şubesinde terakki ve inkişaf hiç şüphesizdir ki el-handa aranan huzur ve istikrar tâbidir. Temenni edelim ki bu istikrar iyi bir şekilde payidar olsun.

25 sene sonra Türkiye'nin iktisap edeceği tekâmülü - biraz da hissiyatına kapılarak ve şu son senelerde yapılan işleri göz önüne getirerek - şöyle tahmin etmek istiyorum:

1 — Memleketin nüfusu otuz milyonu bulacak.

2 — Fabrikalar çoğalacak.

3 — Vilâyet ve kaza merkezleri demiryolları ile olmazsa şoselerle birbirine bağlanacak... Bir çok yollar asfalt olacak.

4 — Bir çok madenler yeniden işletmeye başlanacak.

5 — Memleketin çıplak yerlerini ormanlar kaplıyacak.

6 — Toprak mahsulâtı, istihsal vasıtalarının modernize edilmesinden dolayı köylülerimize refah getirecek.

7 — Deniz nakil vasıtaları artacak. Hattâ büyük vapurlarımız Amerikaya sefer yapacak ve bu münasebetle Balkan yolcular, İstanbul yolu ile ve gemilerimizle seyahati tercih edecekler.

8 — İstanbul, bütün memleketin sayfiyesi olmak için konfor noksanlarını tamamlayacak. Bilhassa Bosforun güzel noktalarında teessüs edecek büyük oteller, bir kaç haftalarını, balaylarını geçirmek üzere yabancı memleketlerden gelecek seyyahlarla dolup boğalacak.

9 — Garpta inikadı mutad olan kongrelerin bir çokları Ankara ve İstanbulda yapılacak.

10 — Ankara-İstanbul şimendifer yolculuğu 8 saate kadar incek.

11 — Türkiyede müzeler bir kat daha zenginleşecek. Anadolu'daki kadim medeniyet eserlerini taşıyan Bergama, Efes, Priyen, Didim, Sart, Laodise, Heraklea gibi büyük harabeler, İtalyanın Pompei ve Hergülanomu kadar geziciler celbedebilecek bir hale getirilmiş olacak.

12 — Avrupa yolcuları vagonlarından inmeden feribotlarla Sirkeçiden rahatca Asya sahiline geçecekler.

13 — 25 seneye varmadan halkın güzel san'atlara karşı meclûbiyeti artacak. Ressam ve heykeltıraşlar, musikişinaslar çoğalacak.

14 — Ankara ve İstanbul başta olmak üzere tiyatro ve operalar tesis edilecek.

15 — Üniversite adedi dördü bulacak. Ankara, bilhassa muazzam bir kültür şehri olacak.

İşte 25 sene sonra Türkiye'nin alacağı şekil hakkında düşüncelerim.

— Üniversite adedinin dördü bulacağını söylediniz. Bu hususta biraz iza-fat vermenizi rica edeceğim.

— Hay hay. Şimdi, biri İstanbulda, diğeri Ankarada olmak üzere iki üniversitemiz var.

Üçüncüsü Doğu mntakasında, Erzurumda açılacak.

— Ya dördüncüsü?

— Ege mntakasında.. Meselâ Aydın, Muğla, İzmir gibi şehirlerden birinde kurulacaktır kanaatindeyim. Fakat, zannıma kalırsa, idareciler İzmiri tercih edeceklerdir.

Sabah Alaşım

Hatay menşeli eşya serbest olarak idhal edilecek

Müstakil Hatay devleti teşekkül ettikten sonra ilk defa olarak dün limanımıza Erzurum vapurile Hatay menşeh şahadetnameli 112 sandık limon gelmiştir.

Çok nefis olan Hatay limonları hemen piyasaya arz edilmiş ve derhal satılmıştır. Bunu göz önünde tutan bir kısım ticaret firmaları memleketimize Hataydan mühim miktarda limon getirtmeğe karar vermişler ve bu hususta muhaberata başlamışlardır. Şimdiye kadar Hataydan gelen limonlar Suriye malı olarak memleketimize giriyordu, hükümet, bundan sonra Hatay menşeli olarak gelecek eşyanın 1/7005 sayılı genel idhalât rejimi kararnamesinin birinci maddesine göre serbest olarak idhal edilmesini kararlaştırmış ve keyfiyeti alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Yunanlılarla ticari görüşmeler

İki gün evvel Ankaraya giden Türkofis Reisi Bürhan Zihni bir haftaya kadar tekrar İstanbula gelecek ve doğrudan Yunanistana giderek orada ticari konuşmalar yapacaktır. Bu müzakereler Türk - Yunan klering anlaşmaları üzerinde olacaktır.

Münih dönüşünün intibaları

Çemberlayn, kral, kraliçe ve zevcesile beraber sarayın balkonunda halkın tezahüratına muka bele ediyor

(Baştaraf 1 inci sayfada)

Fransanın meb'us ve âyan meclisleri dün toplandılar. Orada da başvekil Daladyenin siyaseti umumiyet itibarile tasvib edilecek, fakat orada da tıpkı İngilterede olduğu gibi sağdan soldan bazı tenkidlerin yükseldiği işitilecektir.

Fakat tenkidi yapan politikacının hissi, acaba harbi bizzat yapacak olan halkın hissine uygun mudur?

İşte size bizzat İngiliz ve Fransız gazetelerinden alınmış bir kaç satır ki, bu sualin cevabını vermenize yardım edecektir.

Londra 30 (Eylül) — Mister Çemberlaynın zevcesi mutadı veçhile sabahleyin erkenden parkta gezinmeye çıktığı zaman orada bulunanlardan kendisini tanıyan erkekler derhal hürmet ve tazimle şapkalarını çıkardılar, kadınlar iki eline sarıldılar.

Bayan Çemberlayn bir kaç dakika için de kesif bir halk tabakası tarafından sarıldı. Bu halk tabakası o kadar heyecanlıydı, öyle titriyordu ki, Bayan Çemberlaynın gözleri yaşardı, bir kaç defa: — Teşekkür ederim, teşekkür ederim, diye söylendi.

Derken bütün halk hep bir ağızdan İngilizlerin «O, neş'eli, çok iyi bir adamdır» mısraile başlayan meşhur şarkılarını söylemeye koyuldular.

Bu, başvekilin niyetineydi, Bayan Çemberlayn: Gözyaşı içinde kalmıştı: — Kendisine söyleyeceğim, kendisine söyleyeceğim, dedi.

İhtiyar yüzünü memnun bir tebessüm süslüyordu, artık gezintide vazgeçti, halk arasında güç halle açılan bir yoldan başvekilin dairesine döndü.

Londrada havayı bu derece hafif, yüzleri bu derece memnun, dudakları bu kadar tebessümlü görmek için tâ büyük müteakemin aktedildiği güne kadar dönmek lâzımdır.

Londra 30 (Eylül) — Başvekil Münihten getiren tayyare ufukta görüldüğü zaman saha halkla sınırsız kesilmişti. Denilebilir ki meydan, vücutte getirildiği gündünberi hiç bir zaman bu derece tehacüm görmemiştir.

Yağmur da sağanak halinde yağmaya başlamıştı. Fakat bugün gökten gelen her şey güya bir ilâhi lütuftür be her şey güya ortak günlük güneşlikmiş gibi cereyan etti.

Tayyare henüz yere konmuştu ki, bütün halk kütlésinin elleri yukarıya kalktı ve İngiliz sükûnu hakkında asırlardanberi yerleşen kanaati sarsabilecek bir şiddetle sonu gelmeyen bir alkış koptu.

Mister Çemberlayn nihayet tayyarenin kapısında göründü, horra seslerinin azameti kendisini ağılayacak kadar müteheyyci etmişti.

Bu anda kral namına kendisine bir mektub verildi. Çemberlayn onu okudu, sonra cebinden Hitlere imzaladığı kağıdı çıkararak:

— Size sulh getirdim, diye haykırdı ve deklarasyonu okumaya başladı.

Fakat asıl heyecanı biraz sonra sarayın önünde gördük.

Çemberlayn tayyare meydanından doğruca saraya gitmişti. Kral ve kraliçe tarafından kabul edilmişti, zevcesi de oradaydı.

Aşağıda sayısız bir halk kütləsi toplanmıştı; hep bir ağızdan:

— İhtiyarı görmek isteriz, diye bağıryorlardı.

Kral, kraliçe, Bayan Çemberlayn başvekilini aralarına alarak balkona çıktılar, kral başvekilini hafifçe ilâhî sevkeder halkın alkışlarına arzetti. Tam bu sırada Vestmenster kilisesinin çanları çalmaya başlamıştı.

Çan sesi kesilince:

— O, iyi, şen, ihtiyar bir adamı, şarkısı başladı. Onu da kralın marşı takibi etti.

★

Başvekil akşam başvekilin dairesine döndüğü zaman sokağı geçilmez bir halde buldu. Herkes birden:

— Allah seni takdis etsin, diye bağıryordu.

★

Paris 30 (Eylül) — Paris büyük muharebenin bittiği gündünberi görmediği bir saat yaşadı, sevinçten sarhoş, sar'ali, heyecandan bitkin bir saat.

Başvekil Daladye tayyareden indiği zaman eski muhariblerin hazırladıkları kırmızı güllerden yapılmış buketlerle karşılandı.

Tayyare sahasını ayıran parmaklıkla rın arkasında halk titriyordu. Bütün göğüsler birden şişti. Bir kurtuluş esiyor muş gibi, büyüklüğü ölçülmez bir alkış yükseldi. Herkeste derden yeni kurtulurak nekahat devresine girmiş bir hastanın meserreti vardı.

Başvekilin otomobili sahadan çıktığı zaman halk kendini tekerleklerin altına attı, erkeklerin başları çıplak, kadınların saçları rüzgardan dalgalı ve bütün yüzler kıpkırmızı.

İki saat evvel tek bir bayrak taşıyan bu Flandr sokağı birdenbire bayrama girmişti. Bütün pencereler bayrak, dal ve çiçekti.

Ve bütün şehir: — Yaşasın sulh! sesleri ile inliyordu.

Bir mucize oldu: Sulh Parisin üzerinden bir meş'ale gibi geçti. Her Fransızın kalbinde öteki Fransızlar için sevgi tutuşturarak.

★

Ve evvelki gün Avam kamarasında tenkid yapanlar oldu, dün de Fransız meclislerinde itiraz edenler görüldü.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 4 - 10 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6 07	6 10
Nev-York	126 8875	127 515
Paris	3 39	3 4075
Milano	6 68	6 7125
Cenevre	26 9 25	28 075
Amsterdam	69 035	69 3775
Berlin	60 81625	61 0675
Brüksel	21 44	21 5475
Atina	1 1075	1 1125
Sofya	1 5175	1 525
Prag	4 3550	4 3775
Madrid	6 07	6 10
Varşova	23 87	23 9875
Budapeşte	25 03	25 105
Bükres	0 92	0 9 25
Belgrad	2 85	2 865
Yokohama	36 3 375	36 6125
Stokholm	31 2725	31 4275
Moskova	23 85	23 9675

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu 5m. % 60 peşin	24 60	24 60
A. 5m. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Asian çimento	8 20	8 20
Merkez Bankası	103 50	103 50
Bankası	10	10
Telefon	6 25	—
İttihat ve Değiz.	11 50	11 50
Şark Değirmişi	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 35	19 35
" " III "	—	—
" " I vadeli	—	—

«Son Posta» nun tefrikası: 37

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

İmparatoriçeye yapılan teklif

— Buyurunuz, şöyle oturunuz. İmparator ne emretti ise lütfen anlatınız. dedi.

Son derece sıkılan Mare, etrafına baktı ve usulce:

— Majestenzin arzularını hemen yerine getireceğim. Yalnız imparatorun, bendenize vermiş oldukları vazife son derece mahremdir de...

Yanaklarının allıklı olmasına rağmen bu başlangıcın ciddiyeti ile, sapsarı kesilen Jozefin:

— Tamamen yalnızız. Rica ederim ne söyleyecekseniz söyleyiniz. Ne kadar sabırsızlandığımı görüyorsunuz dedi.

Mare, Almanyadan gelinceye kadar, yolda ezberlediği dersi tekrarlıyarak şöyle başladı:

— Madam, zatiâlinize bildireceğim mesele, son derece naziktir. Elçiye zeval yoktur derler. Bu işde de imparatorun, sadece elçiliğini yapmakta olduğumu, hatırı âlinizden çıkarmamanızı bilhassa istirham ederim.

— Rica ederim... Buyurun, sizi dinliyorum.

— İmparatorla, Polonyalı bir kadın arasındaki rabıta ve münasebetlerden bilmem ki, majestelerinin haberleri var mıdır?

— Madam Valevska mı? Evet haberim var, ve içini çekerek ilâve etti:

— Ne yapayım mösyö Lö Dük! Zaten benim üstüme Bonapartın bu birinci macerası değil ki... Ben onun, gelip geçici çapkınlıklarına daima göz yummuşumdur. O gönlünde benim için bir dostluk ve muhabbet hissi saklasın da, bu bile beni mes'ud etmeğe kâfi gelir..

— İmparator, zati âlilerine karşı besledikleri muhabbete tamamen güvenebilirsiniz... Bu sarsılmıyacak bir...

Sözünü kesti:

— Evet anladım, rica ederim esas meseleye geliniz...

— Efendimiz, bahsetmiş olduğum münasebet ve rabıtaya... Hususî bir mahiyet veren... Bir şey... Bir hâdis oldu! İmparatorumuz, bu vaziyet hakkında, zati âlilerine bildirmemi emrettikleri bazı kararlar aldılar... Çünkü... Şey... Madam Lâkontes Valevska hâmilelerdir...

Jozefin elini göğsüne götürerek, kapanenin arkasına, bayılır gibi yaslandı. Demek ki işte, için için hissettiklerinde, yanılmamıştı. İşte daima korkusunu çektiği ayrılık, boşanma saati gelip çatmıştı.

İmparatoriçe, dantellerle süslü, yaşına pek uyumyan eflâtun organdı elbisesi içinde o derece eli ayağı buz kesilmiş, gözleri büyümüş, ölüye dönmüşü ki, Mare yerinden fırladı, çın grağa koştu.

Fakat kadın, büyük bir gayret sarfederek doğruldu, tamamen değişmiş bir sesle:

— Haydi Mare, haydi. Tamamlayın, Bonapartın verdiği kararı bildirin, dedi.

— Doğacak çocuk eğer erkek olursa, imparator tac ve tahtının hakkını ona bırakmak istiyor.

Jozefin titredi: — Ne suretle? Çocuğu evlâdlığa kabul etmekle mi?

— Hayır. İmparatorumuz efendimiz, bu çareyi de düşündüler ama, muvafık bulmadılar.

— Şu halde?

— Zâtî âlilerinin, imparatorumuzun menfaati için her fedakârlığa âmade olduğunuzu düşündüler ve bugünden tezi yok, hemen herkese, hâmile olmuş gibi görünüp o yolda davranmanızı, zira doğacak çocuğu sizinle kendilerinin meşru evlâdları olarak tanıtmak kararını verdiklerini bildirdiler.

Bütün bunları, gözlerini Jozefine kaldırmadan, acele acele söylemişti. Dük lâfını bitirince, imparatoriçe derin bir nefes aldı. Sade bu mu idi söyleyeceği? Korktuğu başına gelmemişti ya! Boşanmıyacak, mevkiinden atılmıyacaktı ya! Kendisinden beklenen şey

«Mari Valevska» İmparatorun

Mari Valevska Parise dönmüştü.

her ne kadar güçse de, izzeti nefsi, kadınlık gururu ayaklar altına almıyorsa da bu onu, pek o kadar sarsmıyordu. Hattâ dahası var. Bunu hemen düşünlüverdi. Üstelik bu vaziyet onun mevkiini sağlamlamış olacaktı.

Evet, gerçi oğlu Öjen, böylelikle, tahttan uzaklaştırılmış oluyordu, ama, onunla beraber düşmanları, bütün Bonapartlar da birlikte ortadan kalkıyordu.

Napolyonun istediği ve kendisinden beklediği fedakârlığı yapabiliirdi... Yapacaktı.

Sesini çıkarmadan bunları düşündüğü için Mare bir kaçamak yolu aradı.

— Bu kadar ehemmiyetli bir mesele hakkında kararlarımızı vermeden evvel herhalde uzun, uzun düşünmeğe muhtacsınızdır. Müsaadenizle bendeniz ç-

kileyim ve akşam üstü tekrar gelip emirlerinizi alayım... Olmaz mı efendimiz? Böyle bir mesele hakkında ne derece ketumiyetle davranmak icab ettiğini zati âlilerine tekrar hatırlatmağı lü zumsuz sayıyorum. Şunu da müsaadelerile ilâve edeyim: Şayed imparatorun kararını muvafık göreceğ olursanız, bu meselenin teferruatını beraberce tesbit etmek için hemen kendilerine mülâki olmanızı dilediler. Bu takdirde de majestenz bendeniz refakat edeceğim. Emirleri bu yoldadır, efendimiz.

Ayağa kalkmıştı. İmparatoriçe onu tekrar yerine oturttu:

— Buyurunuz, gitmeyiniz âziz Dük. İmparatorun isteğini yerine getirmek için fazla düşünmeğe ihtiyacım yoktur.

(Arkası var)

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Eminönü yabancı askerlik şubelerinden: 1 — Eminönü, Fatih ve Eyüb kazaları muntakalarında oturan ve 938 Teşrin celbinde sevke tabii bulunan aşağıda doğum ve sınıfları yazılı ve şubemizde kayıtlı ve kayıtsız yabancı şubelere mensub, mükelleflerin nüfus cüzdanı ve ikametgâhlarıyla şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

2 — Bu celdde henüz askere çağırılmamış ve çağırıldığı halde sihhî vesair kanunî mazeretlerle geriye kalmış olanlar.

3 — Vaktinde yaşlarla yoklamaya gelmiyerek yoklama kaçağı vaziyetinde kalmış ve bilâhare muayeneleri yapılarak sınıfları ayrılmış ve henüz sevkedilmemiş sağlam ertattan:

316 - 330 dahil doğumlulardan piyade, istihkâm sınıfları.

316 - 331 dahil sağlam gayri islâmlar.

316 - 332 dahil süvari, topçu, istihkâm, muhabere, demiryolu, müzik, nakliye.

316 - 333 dahil hava, deniz, jandarma, harb sanayiî, tank, gümrük muhafaza, orman koruma, sınıflarına ayrılanlar şubeye başvuracaklardır.

4 — Bunlardan başka üç ay ve daha ziyade hava tebdilî almış ve şubeleri emrine girmiş ve havatebdilleri bitmiş olanlar.

5 — Jandarma ve deniz sınıflarına mensup olanların bedelleri 13/1. Teşrin/938, diğer sınıfların bedelleri de 24/1. Teşrin/938 akşamına kadar kabul edilecektir. Bu tarihlerden sonra bedel kabul edilmemez.

6 — Jandarma ve deniz ereti 14/1. Teş -

Deniz ve denizcilik

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

100 ilâ	500 ton cesametinde:	12807
500 — 1000		: 2834
1000 — 2000		: 3671
2000 — 5000		: 5264
5000 — 10000		: 4434
10000 — 25000		: 487
25000 — daha büyük		: 27

Geminin mevcut olduğu neticesine varılır.

A. T.

Gaziantepde Türkofis açılıyor

Suriye, Filistin ve Mısırda son zamanlarda artan iktisadî münasebetleri idare etmek ve Şark muntakasında ticarî inkişafı temin etmek üzere Gaziantepde bir Türkofis açılacaktır.

Bir ihtiyar kadının bacağı kırıldı

Kurtuluşta Dericiler sokağında oturan 70 yaşında Marsa isminde bir kadın dün Pangaltıda Ergenekon caddesinden geçerken ayağı kayarak düşmüş ve sağ bacağı kırıldığı gibi vücudünün muhtelif yerlerinden de yaralanmıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

rın/938 ve diğer sınıfların da 25/1. Teşrin/938 den itibaren sevklerine başlanacaktır.

7 — İşbu ilân mucibince alâkadar mükelleflerin nüfus cüzdanı ve ikametgâhları şubemize başvurmaları ilân olunur.

Daladye Fransızları fedakârlığa çağırıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nati tasvib etmişlerdir.

Nazırlar, son seferberlik dolayısıyla yapılan masrafları karşılamak üzere, parlâmentodan fevkalâde salâhiyet istenilmesina de ittifakla karar vermişlerdir.

Seferberlik kaç mal oldu ?

Bazı tahminlere göre 13 ile 55 milyon İngiliz lirası arasında tahavvül eden bu masrafları karşılamak için, yeni vergilerin ihdası muhtemeldir.

Hükümet tarafından istenilen fevkalâde salâhiyetin verileceği muhakkak sa- yılmaktadır.

Daladyenin nutku

Başvekil Daladye, öğleden sonra toplanmış olan meclisde, son haftalar zarfında cereyan eden siyasi hâdise ve hükümetin ittiha ettiği hattı hareket hakkında beyanatta bulunmuştur.

Kalabalık bir dinleyici kütlesi tarafından şiddetle alkışlanan başvekil, demiştir ki:

Faica başlamıştı

Son haftalar zarfında, dünya bir harbe doğru gitmekte olup olmadığını endişe ile merak ediyordu. Bugün size icraatımız hakkında hesap verirken, bu buhrandan barışı kurtardığımızı söyleyebilirim.

Hükümetim, teşekkül ettiği zaman, Südet meselesi ortaya çıkmış, facia başlamıştı. O zaman şu iki histen mühlüm olarak hükümetin vaziyetini tesbit etmiştim:

Askerî bir harekete mecbur kalmamak, sözümüzü hiç bir zaman inkâr etmemek kararı.

Nisan sonunda, Londrada, Bone ve ben, İngiliz hükümetinin bu meselelerin heyeti umumiyesine asla lâkayd olmadığını görerek memnun olduk. Bu suretle derhal mühterak bir surette hareket edebildik. Bu buhranın bütün alâkadar devletlerin muslihane arzuları sayesinde izale edilmiş olduğunu kayde lüzum görürüm.

Alman metalibati karşısında

Eylül bidayetinde, vaziyet ilk defa olarak çaresiz bir şekilde vahim göründü. Alman metalibati şiddetle ortaya konmuştu. Harb kuvvetleri barışı mağlûb edecek mi idi? Hiç bir zaman ne kendimi, ne de memleketimi hâdiselerin seyrini insanların iradesinden alacak olan kör bir faaliyete kapılmayı aklıma getirmedim.

İlk teşebbüs

13/14 eylül gecesi Çemberlaynle teması geçerek kendisine demarşların ve notaların yerine mes'ul adamlar arasında doğrudan doğruya mülâkatlar yapılmamasında fayda olacağını bildirdim. Aynı suretle düşünün Çemberlayn Berchtesgaden'e gitti. Çemberlayn bu cesareti teşebbüsle barışa çok hizmet etti. Açık bir surette ve milletlerin kontrolü altında hareket ettik ve burada bütün milletlerin barış istediğini teyid edebilirim.

Londra içtinası

Çemberlayn - Hitler görüşmelerinden sonra, Londrada toplandık. Orada hükümet bize Lord Rancimanın fikrini tebliğ etti. Bizim gayretlerimiz, Çekoslovakya'yı toprak bütünlüğünü temin edecek bir fe derasyona doğru istihale ettirilmeye matuf olduğu halde, Runcimanın Çeklerle Südetlerin artık uzun müddet bir arada ikametlerine imkân olmadığını bildiren raporundan heyecanlı malûmat aldık. Fransızlarla İngilizlerin karşısında şu sureti hal vardı:

« Ya Pragi itilâfgirizliğe sevk ederek Çekoslovakya'yı tahrir edecek olan silâh bir ihtilâfa-sebeb olmak ve yahud da bir kompromi bulmak. Biz bunlardan barışı tercih ettik.»

Buhran şiddetlenince

Daladye Londradan sonra buhranın şiddetlendiğini kaydetmiş ve 24,9 daki vaziyeti anlatarak devam etmiştir:

« Buna binaen, Alman hazırlıklarının nihâsi önünde bir kuvvet darbesiyle emniyetini korumak için, bir nevi tahrik maksadıyla değil, fakat memleketi her türlü hâdiseleri karşılayabilecek hale koymak maksadıyla, bazı askerî tedbirler almaya karar verdik.

Daladye Münih mülâkatının na-

sıl hazırlandığını anlattıktan sonra kendisinin Hitler tarafından yapılan içtima davetini kabul ettiğini ve artık mevzuu bahsolan şeyin usul değil, barışı kurtarmak olduğunu bildirmiş ve demiştir ki:

«Bütün alâkadar devletlerin bu toplantıda hazır bulunmasını tercih ederdim, fakat çok çabuk hareket etmek icab ediyordu. Zira en küçük bir gecikme meş'um olabilecekti.

Daladye, buhran günleri zarfında Fransanın hattı hareketini tazimle anmış ve bu hattı hareketin komşu milletlerin mücadele ettiği veya müttefik bulunduğu komşu milletlerin takdir ve hürmetine lâyık olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

«Keza bizim de eski muhasımımız olan ve kendisine devamlı barış tesisini temenni ettiğimiz büyük komşu millet için aynı suretle hürmet ve takdir hissi taşımak vazifemizdir. Hiç şüpheyiz hayat hakkındaki telâkkilerimiz bugünkü Almanya ve İtalyanın telâkkilerinden çok farklıdır. Fakat telâkkileri aynı suretle farklı olan diğer memleketler de bizimle iyi münasebetler içinde yaşamaktadır. Milletler, kabul ettikleri rejim şekilleri ne olursa olsun, barışı aynı derecede sevmektedirler.»

Barışı idame için

Daladye Fransız enerjilerinin birliğini istiyerek ezümle demiştir ki:

« Şimdi hepsi Fransanın selâmetini istiyen bütün Fransızların kendilerini barış ve yurd hizmeti için daima seferber halde telâkki etmeleri lâzımdır.»

Fedakârlığa davet

« Fransa, ancak sağlam bir maliyesi ve tevzin edilmiş bir bütçesi olduğu zaman barışı idame edebilir. Nihayet umumî bir tarzı tesviyenin temellerini hazırlarsak, Avrupayı ve dünyayı yeni prensipler üzerine organize edersek ve, Avrupanın ortasında harbe mâni olduktan sonra, onu baş gösterdiği her yerden defedersek barış idame edilebilir. Bu memleketle moral bir tahavvül lâzımdır. Bu büyük kalkınma vazifesi muvaffakiyetle neticelendirmek için, hükümetin harekete geçebilecek vaziyette olması lâzımdır. Bu icraat için icab eden vasıtaları sizden istemiye karar verdik. Bunları bize vermek veya reddetmek size aiddir. Fakat biliniz ki, yurdun menfaati ve hattâ hayatı mevzuubahstır.»

Kabineye itimad

Başvekilin bu izahatı şiddetle alkışlanmıştır. Müteakiben, hükümet meclisten itimad istemiştir. Bu talep rey konmuş ve 75 muhalif ve 3 müstenkif rey karşı 532 rey ile kabineye itimad beyan edilmiştir.

Hükümetin, malî fevkalâde salâhiyet talebi de maliye komisyonuna havale edilmiştir.

Âyan meclisinde hükümetin beyannamesi, eski başvekil Şotan tarafından okunmuştur.

Hatiblerin sözleri

Paris 4 (A.A.) — Hükümetin beyannamesi okunduktan sonra, B. Daladye, istihale takrirlerinin müzakeresinin tehirini istemiş ve itimad meselesini ortaya koymuştur.

Bunun üzerine meclis reisi Heryo, bu şerait altında yalnız grup seferlerinin partilerinin verecekleri kararlar hakkında izahatı verebileceklerini tasrih etmiştir.

O zaman sırasile söz alan Valter Alsas ve Lorenlerin Daladyeye minnettarlıklarını bildirmiş, komünist peri «Münih dikta» sını tenkid etmiş, cumhuriyet federasyonundan B. Louis Marin lehde rey vereceğini söylemiş ve söz sırası Leon Bluma gelmiştir.

Sosyalist şefi, partisinin barış arzusunun hürriyet ve mukavelelerini mer'iyeti için mücadele arzusunun iptal edemeyeceğini söylemiştir.

Almanya sual soracak

Paris 4 — Figaro gazetesi, yazıyor:

« Şimdi Almanya seksen milyona yakın yani bizim nüfusumuzun iki misli ne baliğ, nüfusa malik bulunmaktadır. Almanya, ötedenberi berrî Avrupanın en büyük sanayici devleti idi. Almanya, pratik bakımdan merkezî Avrupanın bütün münakalat yollarına hâkimdir. Almanyanın kuvvet ve menfaat temin etmek için kendi hududları dahilinde ve

Siyasi buhran geçince ticarî hayat ve ihracat da yeniden canlandı

Dünya siyasetindeki gerginliğin tamamen zail olması, bir aralık bundan müteessir olan iktisadî münasebatla da hali tabiiin avdetini icab ettirmiştir. Daha buhranın başlangıcında tabii bir çekinlikle durmuş olan ticarî hayat, bir denberi canlanmış ve dış ticarete harekâretli muameleler başlamıştır. Bu meydana hükümetin siyasi münasebatın en hâd devirlerinde Türk dış ticaretinin sarılmaması için aldığı tedbirler piyasada çok müsaîd akisler bırakmış ve bilhassa dış piyasalara sevkedilecek emtiyanın harb sigorta Rizikoları üzerinde gösterilen hassasiyet ve alınan acil tedbirler büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Filhakika devlet neşrettiği kararname ile harb rizikosuna karşı mallarımızın sigortasız kalmaması için sigorta şirketlerine yalnız yüzde 20 bir malî mes'uliyet bırakarak yüzde 80 riziko priminin hükümet tarafından ödenmesini kabul etmiştir.

Bu arada Millî Reasüransın da hükümetten aldığı talimat üzerine derhal faaliyete geçerek sigorta şirketlerini bir birlik halinde toplaması ve harb tahakkuk ettiği takdirde dahi icab eden tedbirleri almış bulunması Türk sigortacılığına karşı mevcut olan itimadı büsbütün arttırmıştır. Bu sebeble Millî Reasürans, dünyayı harbin kenarına getiren buhrandan mütevellid imtihanı cidden parlak bir şekilde vermiştir.

Filistinde Çarpışmalar

Kudüs 4 (A.A.) — Bugün de kıtaat polis ve âsiler arasında müsademeler olmuştur. Resmî bir tebliğde Arabaların sekiz ölü ve yaralı verdikleri bildirilmektedir.

Ihracat nizamnamelerine aykırı hareket edenler cezalandırıldı

İktisad Vekâleti, ihrac maddeleri mizin dünya piyasalarında tam bir emniyetle muamele görmesi ve ihracat egyptasının millî menfaatini haleldar edecek şekilde taşımasına meydan verilmemesini temin için, ihracı standardizasyon nizamnameleriyle kontrol altına alınmış olan ihrac maddelerini, yurdun her tarafındaki kontrol teşkilâtı vasıtasile çok sıkı bir kontrole tabi tutmaktadır. Vekâlet bu hususta çok titiz davranmakta ve dürtüst hareket etmiş ihracatçılar hakkında derhal kanunî takibat yapılmaktadır.

Bu cümleden olarak standardizasyon nizamnamelerine aykırı hareketleri müteaddid defalar tekrür eden İzmir ve Samsundakî iki ihracat şirketi ile Fethiye, Mersin ve Giresundakî üç firmanın ellerindeki ihracat ruhsatnameleri geri alınmış ve bir daha ihracatla meşgul olmaları menedilmiştir.

Şehrimizdeki kontrol teşkilâtı da son zamanlarda aykırı hareketlerinden dolayı 10 u mütecaviz findık ve yu murta taciri hakkında zabıt varakası tutmuştur. Bunlardan haklarındaki kanunî muameleler ikmal olunarak adliyeye verilen üç ihracat taciri mahkeme kararile para cezasına mahkûm edilmişlerdir. Diğerleri hakkındaki muameleler de yakında tekemmül ettirilecek ve bunlar da adliyeye verileceklerdir.

Bu tacirler içinde iki defa para cezasına mahkûm olanlar da vardır.

Son üç yıl içinde üç defa para cezasına mahkûm olan ihracatçılar para ve hapis cezalarına çarptırılmakla beraber ellerindeki ihracat ruhsatnameleri de alınacak ve bir daha ihracat yapmaları menedilecektir.

Avrupanın büyük bir kısmında teşkilât vücude getireceğine asla şüphe edilemez. Az çok kısa bir zaman sonra Almanya bize kendisi ile olan münasebetlerimiz hakkında sual soracaktır.

Strazburgda geçit resmi

Strazburg 4 (A.A.) — Gameln, Kehl istihkâmlarını teftiş ettikten sonra Strazburgda 35 bin askerin geçit resminde hazır bulunmuş ve halk tarafından çok hararetle bir surette alkışlanmıştır.

Çemberlayn bugün itimad isteyecek

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Çekoslovakya indirilmiş olan darbeye teessüf etmiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

« Şuna kat'iyyen eminim ki eğer daha ileri gitmiş olsaydık şimdi bir cihan harbine dalmış bulunacaktık. Biz, ittiha kabul ettik. Bu hattı hareketin ittiha, gerek cihan sulhu ve gerek Çekoslovak cumhuriyeti için elzem idi. Bizim bu hattı hareketimiz, Çekoslovak cumhuriyetinin berhayat kalmasına medar olmuştur.»

Tedbirler devam edecek

Hatib, netice olarak, hükümetin asla millî müdafaa sahasında ittiha edilmiş olan tedbirlerin ahengini bozup gevşetmek niyetinde olmadığını beyan etmiştir.

Bundan sonra, Sir Con Saymon ile Makdonald, başvekil namına meclise bir takrir tevdi etmişlerdir. Bu takirde şöyle denilmektedir: «Avam kamarası, hükümetin kraliyetin geçen buhran esnasında harbin patlak vermesine mâni olmuş olan siyasetini tasvib ve devamlı bir sulhün temini maksadile hükümete müzaheretini bahşeder.»

Bu takrir, çarşamba günü reye konulacaktır. Bilâhare meclisin fevkalâde itimadına nihayet verilmesi muhtemeldir.

Lordlar Kamarasında

Diğer taraftan Lordlar kamarasındaki bugünkü müzakerelerde söz alan eski başvekil Lord Baldwin, hükümetin siyasetini tasvib ederek, gerek başvekil, gerek hariciye nazırına itimadını bildirmiştir.

Lord Baldwin demiştir ki:

« Çemberlaynın yerinde başka kim olsaydı, onun yaptığını yapamazdı. Çemberlayn realist, durediş ve kıyaslı bir diplomat olduğunu isbat etti. Ve ancak bu sayede harbin önüne geçmiş bulunuyoruz.»

Baldvin bilhassa silâhlama işine kuvvet verilmesinde ısrar etmiş ve millî bütün vasıtaların teşkilâtlandırılması lüzumunu ileri sürmüştür.

«Başka yerde randevum var!»,

İşçi partisine mensub Lord Strobjoji, hükümeti tenkid ederek demiştir ki: « Çemberlaynın yerinde ben olsaydım, Hitlerle şöyle derdim: «Burada fazla kalmağa vaktim yoktur. Başka yerde randevum vardır». Ve doğru Moskova'ya giderek Stalinle görüşürdüm.»

Gazeteler ne diyorlar ?

Londra 4 (A.A.) — Bugünkü İngiliz gazeteleri Avam kamarasının dünkü toplantısından bahsederek muhalefetin ciddi bir mukavemetini beklememektedir.

Times diyor ki:

«Münih anlaşmasının neticelerini kabul etmek lâzımdır. Müzakerelerin dünkü ilk günü bazı münekkidlerin hücum ettiği davamın selâbetini göstermiştir.

Daily Telegraph şöyle yazıyor:

«Avam kamarasının dünkü müzakereleri enternasyonal vaziyetin ve hükümet tarafından takib edilen siyasetin aydınlanması yolunda ilk adım olmuştur.»

Daily Herald, Münih anlaşmasının bir tarihî dönüm noktası olduğunu ve şimdilik yeni intihabatın mevzuu bahsetmeyeceğini yazıyor.

Yeni temas hazırlıkları

Daily Mail gazetesi de bugünkü şartlar içinde yeni intihabatın mevzuu bahsetmeyeceğini ve Çemberlaynın her şeyden evvel sulh siyasetine yeni bir hız vermek için Hitler ve Mussolini ile yeni temaslar araştırıldığını kaydetmektedir.

Almanlar memnun

Berlin 4 (A.A.) — Bu sabah gazetelerinin büyük bir kısmı dünkü Avam kamarasında Çemberlaynın söylediği nutku ve Avam kamarası müzakerelerini mevzuu bahsetmektedir.

Völkischer Beobachter diyor ki:

«Çemberlayn nutku ile tam manasile realist bir adam olduğunu göstermiştir. Avam kamarasının havasını bilenler bu kamaradan Hitlerin niyet ve hareketlerini anlamasını istemenin ve Hitlerin sulhe hizmet ettiğini anlatmanın ne kadar güç olduğunu takdir ederler. İngiliz başvekilinin muarızları İngiliz milletini tahaffuz bir harbe sürüklemek için hiç bir gayreti esirgemezler.

Çemberlayn ise bu tehlikeli yola girmekten imtina etti. Bir harbe mâni oldu ve bütün İngiliz milleti onun bu hareketini tasvib etti.»

Berliner Tageblatt gazetesi de şöyle yazıyor:

«İngiltere kralı ve milletinin Çemberlayne gösterdikleri itimadın bir eşine İngiliz tarihinde tesadüf edilemez.»

İşçi muhalefet partisi bile başvekilin sulhe yaptığı hizmeti alkışladı ve bazı Alman düşmanlarının ileri sürdüğü «Hitlerin hâkimiyetine boyun eğmek» iddiasını reddetti.»

İngiliz hava kuvvetleri artırılıyor

Londra 4 (A.A.) — Daily Mail ve Daily Express gazeteleri İngiliz hava kuvvetlerinin azim derecede artırılacağını yazıyorlar. Bundan başka en son sistem olmayan tayyarelerin yerine saatte 400 mil sür'atle giden yeni tayyareler ikame edilecektir.

Şamda hava değişti, Türk dostluğu başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

değildir. Hattâ, Abdülhamid devrinde sarayda Suriye büyüklerinin mühlüm mevkileri bulunduğu zamanda bile Şam Türklerle karşı bugünkü kadar dostluk göstermemişti. Son iki hafta içinde Türk sifatile, Şamın neresine gitseniz ve sizin Türk olduğunuz anlaşılınca orada size yalnız geniş bir gülyüz, büyük bir ikram gösterilirdi. Şam gazetelerinde artık Hatay meselesinden bahsedildiği görülmez bir hâdis oldu. Şamın fırıldakına benzeyen bir kısım politikacıları bile şimdi hep Türk tarafına döner oldular.

Avrupada bir harb zuhur etmesi ihtimallerinin çok yükseldiği, Fransa tarafından ittiha edilen askerî tedbirlerin tâ Suriyeye kadar gelmesi sıralarında bura gazeteleri Türkiye'nin de cenub hududlarında manevralar yaptığını gösteren bir takım haberler neşrediyorlardı. Bu haberler burada çok derin tesirler yaptı ve Hatay meselesinde Türkiye tezine karşı lüzumundan fazla muhalefet etmiş olanların yüzlerinde derin nedamet alâmetleri peyda oldu. Buna mukabil hâlis Türk dostlarının yüzleri güliyor ve bu çehrelerde bir takım ümidler parlıyor. Eğer burada bulunsaydınız bütün bunları gayet vazih ve sarih olarak görebilirdiniz!

Avrupa hâdiselerinin burada yaptığı akislerden biri de herkesin kendi gemisini kurtarmak için rastgele bir tarafa el uzatması idi. Bu esnada en ziyade el uzatılan şey Osmanlı altını oldu. Buhrandan evvel altın burada 1260 kuruşa satılırken son günlerde 1495 kuruşa kadar çıktı. Şanlı bir dostum bana sordu:

« Türkiye'de de böyle heyecan var mı? Kendisine anlattım ki Türkiye'de borsa millet kadar, millet te borsa kadar sâkindir. Adamcağız içini çekti ve: «Çekoslovaklarla Almanlar arasındaki kavga ile bizim ne alakamız var?» dedi. Bir mürrai Türk dostu ile aynı meseleyi, yani para meselesini konuşurken bana Osmanlı altınına «Osmanlı» değil, «Türk» demek lâzım geldiğini söylemeği bile unuttu. Hülasa, Şam son iki hafta içinde çok katelâyetli, çok ibret gözüle görülecek bir ruh haleti yaşadı.

Çek kabinesi dün istifâ etti

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Yeni kabineyi telâz General Sirovî kuracaktır.

Kabine umumî hey'etinin istifasından evvel, sabah, son defa hükümet alınmış olan Slovak nazırı istifa etmişti. Bu nazır, Slovaklara verilecek muhtariyetin ölçüsünü kâfi görmemiştir.

Eski Südet me'b'usları Pragda

Prag 4 (Hususî) — Kund ve Noy get de dahil olmak üzere üç eski Südet me'b'usu hâlen Pragda bulunuyorlar. Bu me'b'uslar, Alman hükümeti ile Çekoslovakya arasında irtibatı temin edeceklerdir.

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasası: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefon 22398 - 21044

"Son Posta,, nın Hikâyesi

KARI-KOCA ARASINDA

Ruscadan çeviren : H. Alaz

Hâkim, suçlulara dikkatle bakıyordu. Bunlar, kari ve koca olmak üzere iki kişi idiler.. suçları Evlerinde kaçak rakı yapmaktı..

Hâkim erkeğe hitab ederek sordu:
— Demek ki siz kendinizi bu işde suçlu saymıyorsunuz? Öyle mi?

Suçlu erkek:
— Hayır, dedi. Benim bu işde zerre kadar suçum yok. Bütün kabahat karımdadır. Bu mesele hakkında o size cevap versin!. Benim hiçbir şeyle alakam yok. Hâkim hayret etmekten kendini alamadı:

— Fakat nasıl olur? dedi. Karınızla aynı evde otursunuz da ne yaptığını bilmiyorsunuz mümkün mü? Akıl ve mantık bunu alır mı?

— Hayır hâkim efendi, hiçbir şey bilmiyorum.. bütün kabahat onundur.

Hâkim:
— Doğrusu çok tuhaf, dedi ve ufak bir fasıladan sonra kadına hitab etti:
— Peki, bu işe siz ne dersiniz?

— Doğru, reis bey, doğru. kocamın söylediği doğrudur... Bütün kabahat benimdir... İsterseniz beni asınız... Onun bu işde hiçbir kabahati yok..

Hâkim kızmağa başladı:
— Kadın, kadın, diye söylendi, kocanızı kurtarmağa çalışıyorsanız nafiye zahmet ediyorsunuz!. Mahkeme her şeyi tedkik edip anlayacaktır... Siz buharetinizle işleri sürüncemede bırakıyorsunuz!. Bu sizin dediğinizi akıl ve mantık alır mı? Ben sizin sözlerinize nasıl inanabilirim? Kocanız sizinle beraber, aynı evde otursun da sizin yaptıklarınızı görmesin, bu mümkün mü? Siz onun karısı değil misiniz?. O size kocalık yapmıyor mu?

Kadın hâkimin bu suallerine hiçbir cevap vermedi. Kocası sevinçle başını salladı:

— İşte mesele burada hâkim efendi, dedi. Vakiâ ben onunla aynı evde oturuyorum amma, onunla yaşamıyorum.. yani aramızda kari - kocalık münasebati yoktur. Bir çokları - işte böyle sizin gibi - bizim kari - kocalık münasebetinde bulunduğumuzu zannediyor.. halbuki kazan

— Ulan başın dara geldi mi, ne de mülayim olursun?

— Soyle, mori, sen hancisi konco loz? Hinglis mi, Dalyan mı, Halaman, Fransuz, Karadag, Sirp, Blugar, Miskof mi? Çabuk soy le!

— Hiçbiri, de - gillim deorum. Sen lâf ağnamazsın?

Artık Torik iyiden iyiye müdahale lüzumunu hissetti. Zira iş sarpa saraktı.

— Bana bak, hemşeri! dedi. Koy - ver onun yakasını. Ben mahsustan, şaka olsun diye söyledim.

Bu sefer Arnavud ona buluştu:
— Po mori, çim hizin vermiş sana, edesin benim ilen şaka? Patlatırırım senin hancisi bir cozi!

Toriğin kan tepesine fırladı:

— Bana bak, Arnavud oğlu!. Burada camlar beylik değildir. Adama yüksekten attırılmazlar. Sen daha benim kır - pıklarımın tek bir kılına el sürmeden şu yumruğu beyni valana yemiş, tâ karşiki köşede secdeye kapanmış olursun. Senin kabadayılığın burada sökmeyiz! İştahına koncolza sakla..

Herif sindi. Homurdana homurdana yerine döndü. Lâkin bu sefer de başka belâyâ çattılar. Çinli, kimbilir neresinde saklı tuttuğu afonyu yutmuş, adam akıllı dalgaya düşmüştü. Sağa, sola yalpa vura vura, odanın içinde bir aşı - ğı, bir yukarı dolaşıyor, mütemadiyen suratında dolaştırdığı ellerle bir şeyler arıyor, yahud ki sinek kovuyor gibi yapıyordu.

Bir aralık Takvorun üzerine doğru hızla geldi, kapanverdi.. kötü bir Fransızca ile:

— Burnum.. dedi.. burnumu verin.

— Hangi burun?

— Benim burnum.. sen aldın.. sakla -

ayağı hiç te böyle değil... Bütün kabahat karımdır.

Hâkim kadına hitab ederek:
— Kocan doğru mu söylüyor?, diye sordu.

— Evet efendim, doğru söylüyor. İsterseniz beni asınız!. Onun bu işde zerre kadar alakası yoktur.

Hâkim gene hayret etmeğe başladı:
— Allah Allah, dedi, demek siz kari - koca değilsiniz!. Yani aramızda kırılık - kocalık münasebati yoktur?. Peki bu neden böyle?. Yıldızlarımız mı barışmadı, nedir?.

Karı ile koca bir an için birbirlerine baktılar.. nihayet erkek cevap verdi:
— Hem yıldızlarımız barışmadı.. hem de işte... Ne bileyim.. karım benden yaşlıdır...

Kadın canlı bir hareketle kocasının sözünü kesti:

— Ne demek «karım benden yaşlıdır?» Reis bey, ben ondan yaşlı sayılmam.. nihayet ben ondan bir ay evvel doğmuşum.. yaşıtlı sayılırız..

Erkek karısının sözünü tasdik etti:
— Doğru efendim, dedi, karım hakikaten benden bir ay daha büyüktür.. fakat şunu da nazarı itibara almak lâzımdır, ki kadınların her ayı bir sene demektir... Karım şimdi kırk yaşlarındadır.

Kadın öfkeli bir eda ile:
— Kocam yalan söylüyor, dedi. Ben kırk yaşında yokum.

— Kırk olma da otuz dokuz ol, ne çıkar? Kadınlar için otuz dokuz yaşında olmak ihtiyarlık âlâmetidir. Kadınların bu yaşta saçları ağarır... Ve... Ne bileyim işte...

Kadın büyük bir hiddetle:
— Ne demek: «Ne bileyim işte?» Lâfını yarıda bırakma!. Beni hâkimin karşısında mahcup etmek mi istiyorsun? Ne demek «ne bileyim işte?»

Hâkim gülmüsedü.. erkek kendini topladı:

— Hayır Marüsyacığım, benim «sana hiçbir şey dediğim yok.. ben umumiyetle söylüyorum.. demek istiyorum ki kadınlar kırk yaşlarına geldiler mi, hani, biraz derileri sarkar.. gözlerinin kenarında örümcek ağı gibi kırışıklıklar peyda

olur.. fakat ben bunu umumi olarak söylüyorum... İşte hâkim efendi, ben karımla yaşamıyorum.. sebebsiz olarak yaşamıyorum..

Kadın kendini tutamadı.. artık iyice öfkelenmişti:

— Ya, demek böyle, ha?.. Demek derim hoşuna gitmiyor? Demek yüzümdeki gözümün etrafındaki kırışıklıklar hoşuna gitmiyor, öyle mi?.. Demek bu kadar halkın içinde beni rezil ediyorsun, ha?.. Hayır hâkim efendi, o yalan söylüyor.. biz onunla kari - koca olarak yaşıyoruz. Rakı kazanını eve getiren de odur. Ben budala gibi onu kurtarmağa çalışıyorum, o ise bu kadar kişinin içinde beni rezil ediyor!. İkimiz de suçluyuz hâkim efendi!. İkimizi de cezalandırınız!.

Kadın, yüksek sesle mendiline sümkürerek, hıçkırık hıçkırık ağlamağa başladı. Kocası telaşla ve korku ile karısına baktı, sonra da elini sallıyarak:

— Karı, karı, diye söylendi, Allahın belâsı karı!. Evet hâkim efendi, ben de suçluyum.. ben de... İkimizi de mahkûm edin!..

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Gökten inen hediye

Yazan: Peter Fabrizio

Çeviren: İbrahim Hoji

Kontrplâk sanayicileri toplandılar

Kontrplâk sanayicileri dün Millî Sanayi Birliğinde bir toplantı yapmışlardır. Kontrplâkolar bu toplantıda yakında meriyete geçecek olan yeni kontrplâk nizamnamesi hakkında bazı dilek ve temennilerde bulunmuşlar ve çok müşkül buldukları bu nizamnamenin tadilini İktisad Vekâletinden istemeğe karar vermişlerdir. Kontrplâk - cıların dilek ve temennileri Vekâlete bildirilecektir.

Berberler cemiyeti dün toplandı

Berberler Cemiyeti Umumi Hey'et toplantısı dün öğleden sonra Türbede Cemiyetler Merkezi binasında yapılmıştır. Bu toplantıda Cemiyetin bir yıllık hesabat ve çalışması tedkik olunmuş ve yeni idare heyeti seçilmiştir.

İstanbul Belediyesi İlanları

Aded	Cinsi	Beherinin muhammen bedeli
5000	Soba borusu	25 kuruş
300	Dirsek	26 »
600	Deve boynu dirsek	30 »
150	Soba tablası	150 »
180	Maşa	35 »
180	Kürek	25 »

İlk okullar için lüzumu olan yukarıda mikdarları yazılı bulunan soba malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 141 lira 83 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 7/10/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (İ.) (6725)

Karaağaç müessesatine lüzumu olan ve hepsine 999 lira bedel tahmin edilen tuzruhu, çelik tel, ip halat çimento, lâstik ve pik madeni hortum, süpürge ve saire gibi 52 kalem malzeme açık eksiltmeye konulmuştur. Listesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 74 lira 93 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 7/10/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (6726)

Beher metre murabbaına 2 lira 50 kuruş bedel tahmin olunan Aksarayda Muradpaşa mahallesi'nin Selçuk camii çık mazi sokağında 3 metre yüzlü 15 metre murabbaı çıkmaz yol parçası satılmak üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2 lira 81 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 7/10/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (6724)

Belediye daire ve müesseselerine lüzumu olan ve hepsine 5000 lira 80 kuruş bedel tahmin edilen soba ve soba malzemesi ve kurulması işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 11/10/938 Salı günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır. Listesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 375 lira 6 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektuble beraber teklif mektublarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimî Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (6853)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

din..

Takvor onu itti.
— Haydi! git işine!

— Burnum.. bak.. senin burnunun üstüne yapışmış.. sende iki tane burun olmuş. Ver; yoksa koparırım!

Çinli olanca ağırlığıyla Ermeninin üzerine abanmıştı. Elbisesinden, ağzından, teninden, pis, iğrenç bir koku neşfediyordu. Takvor, övürmemek için nefisini zorlayarak, bir yandan da onu uzaklaştırmağa çalışıyordu.

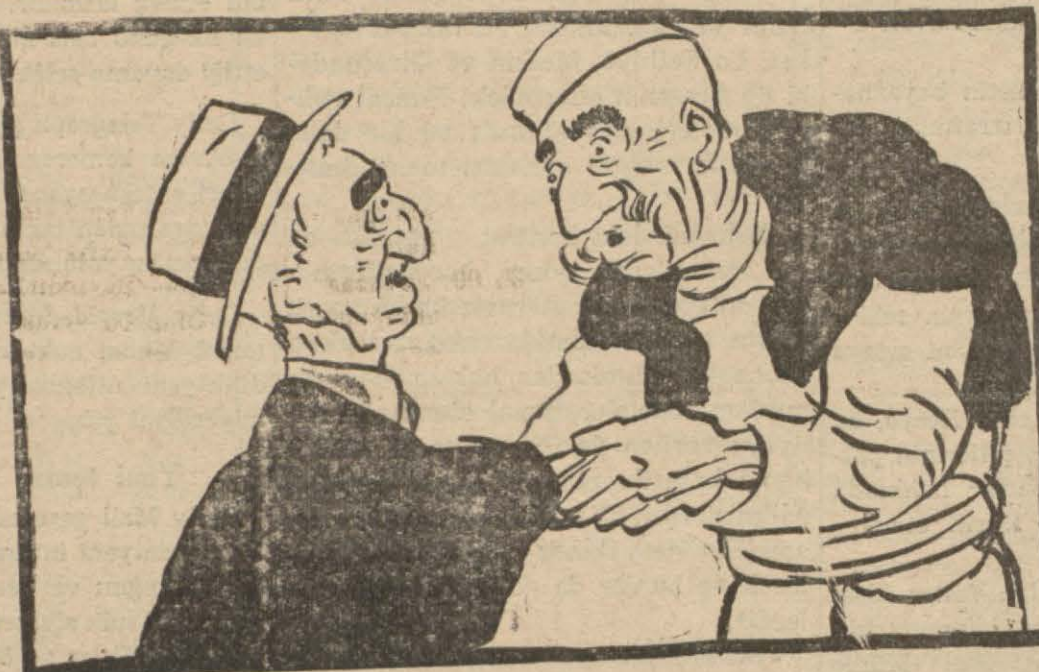
— Git be adam! Seni de hediye göndermişlerdir? Birinden kurtulduk, şimdi de seni ilen belâyâ çatmışsındır. Necmi Beyim! Allah aşkına şuna da meram ağnattır.. gel!

— Ulan! Görmüyor musun? Herifci oğlu dalgada. Onun elinden kurtulmak istiyorsan, yanibaşındaki destiye uzan, maşrabayı doldur.. yüzüne serpiver.

— Bütün belâyâ çatmaalmı??

— Bir şeycik olmaz.

Takvor, Çinliyi sol elile iterek, sağ elile de, Toriğin dediği gibi destiye sarıldı; Maşrapaya su doldurmağa uğraşıyordu. Lâkin, akar suyun sesini duyar duymaz herif deliye döndü. Vahşî yaygaralarla Takvorun ötesine berisi -

Bayram Zola gözlerini devire devire: «Bu mi koncolos?» diye bağırdı.

ne saldırarak ısıрмаğa başladı. Canı yanan biçare Takvor âvaz âvaz haykırıyordu:

— Ka, vuuur! Polis yoktuur? Can darma yoktuur?! Adam öldüroorlar bunda! Torikzadem, yetiş! Herif beni diri diri yoor!

Nihayet, can havile savurduğu tekme Çinlinin çenesine isabet edince, o da Takvoru koyverdi. Lâkin Takvor - da da takat kalmamıştı. Isırılan yerlerini oğa oğa:

— Surp Hagopta efendi efendi oturoor.. Şahan kayvesinde akşamları tavulumu oynoorudum. Ne b.. yedim de buralara geldim?. Hangi kôr şeytana uydum?. Vay babasına, be! Cinsinde kurt köpeği vardır, ne? Lop etime, lopik

tarafına öyle bir diş geçirmiştir ki, az kalmış koparacağı. Sana da, yaniya, aşkolsun Torikzadem! Bravo Necmi beyim! Beni, bu memşazadeye lokma edeceğidin.. diye söylüyordu. Karşıda, katıla katıla gülmekte olan Torik seslendi:
— Ben ne yaptım, ulan?! Ben mi onu senin üzerine saldırttum?
— Daha ne edeceksin? Suyu görüncez kudurmuş - tur..

Derken, dışarıdan, feryadları duyan polisler içeriye daldılar. Bağranın kim olduğunu sordular; Takvor başına geleni anlattı. Çinliyi alıp, sürükleye sürükleye götürdüler. Lâkin iş bununla kalmadı, Arkasından gelip Takvoru da çağdırdılar.. gitti.

Torik merak içinde idi. Aynı zamanda da, gönülünü kemiren bir şüphe onu hafiften öfkelen diriyordu. Bu şüphe de şu idi:

— Takvor gâvur.. ona iltimas edecekler! Serbest bırakılacak.. ben ise burada çürüyeceğim.

Ve bu düşünce kendisini isyana sevk ediyordu.

— Hele böyle bir şey yapınlar! Eğer

ben de kendimi onlara göstermezsem yedi ceddime lânet olsun!

Diş, Dış, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kapının nereye açıldığına, buraya getirilirken dikkat etmemişti. Fakat tahminde güçlük çekmiyordu. Polislerin, Takvorun feryadlarını duyup da kostuklarına göre, kapının öte tarafı ya onların koğuşu, nöbet odası, yahud ki karakolun avlusu gibi bir yer olacaktı.

Binaenaleyh, buradan kaçmak o kadar kolay iş değildi. Hususile ki içeride bulunan diğer mevküflarla anlaşmağa imkân yoktu. En ufak bir teşebbüs haber vermeleri, hattâ buna mâni olmaları ihtimali vardı.

İkinci, daha derin bir tedkik, Toriğin aklına başka bir tedbir getirdi. Hörede su dökecek yer yoktu. Demek ki böyle bir ihtiyaç hasıl olduğu vakit dışarıya çıkılacaktı. Dışarıya çıkınca da, Allah kerim!

Yerinden kalktı.. kapiya gitti. öte taraftan kilidli bulunduğunu, yoklayıp da anlayınca, kanadı yumruklarile, güm, güm, vurmağa başladı.

Dışarıdan kilidde dönen paslı bir anahtarın gıcirtısı duyuldu. Arkasından kapı açıldı ve eşikte bir memur görüldü.

— Ne var? ne istiyorsunuz? diye sordu.

(Arkası var)

Son Postanın tefriki: 5

Komiteciler arasında

Selânikte dağa kaldırılan Amerikalı kız

Yazan: Ziya Şakir

Kanlı sahneler görmek arzusu

Çok zeki bir kız olan Mis Eston sanki vali Tevfik beyin söylediklerini tamamen anlamış gibi - konsolos vekili Mösyo Periklisten evvel cevap vermişti:

— Ekselâns! Sözlere hayretle karışadığımı görüyorum. Ve size, hak veriyorum: Yaptığım tahkikata nazaran vaziyet, hakikaten çok vahimmiş. Bir köyden, öteki köye gidip gelinmiyormuş. Büyük şehir yollarında bile, silâh seslerinin arkası kesilmiyormuş. Evet.. bunlar, korkunç şeylerdir. Sizin gibi; büyük idare âmirlerini, emniyet ve asayiş memurlarını, uzun uzun düşündürebilir. Fakat, bizlere; yani gazetecilere gelince... Bütün bu gürültülü hâdiseler, bizim için bulunmaz birer nimettir. Meselâ.. yüksek bir tepeye çıkıp müsademe tutuşmaları seyretmek.. müsademenin sonra, o ateş sahasına inerek ölümlerin, yaralıların aralarında gezmek.. onları parçalanmış kafalarının, kanlar sızan göğüslerinin verdiği heyecanları titreye titreye not defterine kaydeylemek.. oh; bilerseniz ekselâns, ne tatlı bir zevktir.

Gayet hassas, ve son derece rakik bir kalbe malik olan vali Tevfik bey; böyle zarif ve dilber bir kızın ağzından işittiği bu sözler karşısında titremiş; katı kalbliliğin bu derecesine hayret etmişti. Onun için derhal Mis Estonun sözü nü kesmişti.

— Affedersiniz, matmazel... Şimdiye kadar hiç böyle bir manzarayı temaşa ettiniz mi?

— Hayır.

— Haa! Şimdi anladım. Siz, bütün bu kanlı ve korkunç şeyleri, bir tiyatro sahnesi gibi sükûnetle seyredeceğinizi zannediyorsunuz.

— Hiç şübhe etmeyiniz... Yalnız, bu hakiki dramın heyecanı biraz fazla olacaktır.

Vali Tevfik bey; uzunca sakalını eline almış, düşünmeye başlamıştı.

— Sübhanallah.. daha; neler görüp, neler işiteceğiz?.. Şu kızın söylediği sözleri bana bir başkası söyleseydi.. Allah biliyor ya; dünyada inanmazdım.

Diye mırıldanmıştı.

Mis Eston, sözüne devam etmişti:

— Tabiidir ki; bu civetler sizi alâkadar etmez, ekselâns... Şimdi, asıl maksadımıza gelelim... Sizden, iki ricada bulunacağım.

— Buyurun.

— Birincisi, bütün bu ihtilâl sahasında serbestçe dolaşabilmek için bana yardım etmenizi rica edeceğim.

— Ne gibi?..

— Ne gibi mi?.. Evet. Bu da bir mesele... Gezeceğim yerleri henüz kararlaştırmadığım için size, bunun hududunu söylemeyeceğim... Kazalarınızdaki memurlarınıza hitaben bana açık bir tavsiye mektubu veriniz.

— ...

— Sonra.. yanına da Fransızca ve yahud İngilizce bilen bir zabitle bir kaç asker vermenizi isteyeceğim.

Vali Tevfik bey, artık ciddi konuşmak zamanının geldiğine hükmetmişti. Yarısından fazlası kırılmış olan güreşlerini çatarak:

— Matmazel!, Maalesef, bu arzularınızın ikisine de hizmet edemeyeceğim.

— Niçin?..

— Şunun için ki.. değil kazalara, şehir haricindeki çiftliklere gidip gelenlere bile resmen izin veremiyoruz. Ve, hükümet namına hiç bir mes'uliyet kabul edemiyoruz... Onun için size resmen açık bir tavsiye vermek şu tarafa dursun, hattâ şehirden dışarı çıkmantıza bile müsaade edemem... Sonra.. bir zabitle bir kaç neferden bahsediyorsunuz. matmazel.. bir zabitle bir kaç nefer, bu kudurmuş çetecilere karşı ne yapabilir?.. Bizde, meşhur bir darbimesel vardır. Davulun sesi, uzaktan hoş gelir; derler. Galiba, işittiğiniz şeylerde, size öyle geliyor... Bu, anadan doğma şakiler; öyle pusular kuruyorlar,

Genç kız: «Lâkin ekselâns, ben Amerikalıyım!» dedi.

geçid yerlerini öyle mahirane bir şekilde tutuyorlar ki.. zaman oluyor, koca bir tabur baskına uğruyor da, kendisini güç kurtarabiliyor. Böyle bir vaziyet karşısında, nereye gidebilirsiniz?.. — Fakat.. ben.. gideceğim, ekselâns. — Gidemezsiniz, matmazel. — Gideceğim ekselâns. — Şuradan şuraya gidemezsiniz. — Bu kim mâni olur? — Ben. — Lâkin, ekselâns.. ben, Amerikalıyım. Hürriyetime malikim. Dünyanın herhangi tarafında olursa olsun; istediğim şekilde seyahat etmem, hiç bir mâni tasavvur etmiyorum.

Tevfik bey, duralamıştı. Çünkü mesele, sarpa sarmıştı. Kapitülasyonlar dolayısıyla, hiç bir ecebinin zevk ve seyahatine mâni olunamazdı. Bahusus için içinde bir de, gazetecilik vardı. Eğer Tevfik bey; hükümet kuvvetine müracaat ederek bu cür'etkâr ve cerebezeli kızın hareketine mâni olmaya kalkıştırsa, derhal kıyametler kopacak; kendisi de hemen o anda memuriyetinden azledilerek, bir hiç yüzünden başına türlü işler açılacaktı. Onun için Tevfik bey derhal mülâymet kesbetmiş; büyük bir sükûn ve itidal ile cevap vermişti.

(Arkası var)

Müflis KONSTANTİN GRİZAGORİDİS'in alacaklılar listesi

Sıra No.	Alacaklı	İstenilen	Kabul olunan	Sırası	Red edilen	Mülâhazat
		T. L.	T. L.			T. L.
1	Atina Bankasını temsilen: K. Dimitriyadis ve A. Yordanidis. -	106480 00	106480 00	6		
2	Vahram İşlemeciyan. -	257 12	257 12	6		
3	Kleanti Aynacıoğlu. -	8000 00				8000 00 muvazaa ve batıl olduğundan. -
		6000 senetle				
		2000 ipotekli				
		8000				
4	Osman. - (kasab)	40 00				40 00 muvazaa olduğundan
5	Petro Petridi. -	350 00				350 00 » »
6	Aleko Oreopulos. -	82 00				82 00 muvazaa olduğundan.
7	Nuri Semen. -	55 00				55 00 muvazaa olduğundan.
8	Lambos Plakos. - (aşçı)	58 00				58 00 muvazaa olduğundan.
9	Aristo Kiyakidis (yumurtacı)	35 00				35 00 muvazaa olduğundan.
10	Konstantin Agnidis. -	80 00				80 00 muvazaa olduğundan.
11	Aleko Nassis. -	60 00				60 00 muvazaa olduğundan.
12	(Toga) firması vekili Avukat Ahmed Cevdet. -	Is. 92.04.01		92.04.01		
13	Komerçiyale Italiana Bankası. -	1118 00				1118 26 alacak ih-
		92-04-01	126615 38	106737 12	92-04-01	19-78 26 tıflı ve mahkeme-

İflâs idare memuru: Avukat Leon ZIVER

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

İstanbul Asliye Mahkemesi Birinci Ticaret dairesince 1/8/938 tarihinde iflâsına karar verilmiş olan Konstantin Grizagoridis'in alacaklılar sıra defteri tanzim edilerek idare memuru tarafından daireye verilmiştir. Alacak veya sıra hakkında bir itirazı olanların, İcra ve İflâs kanununun 235 inci maddesi mucibince sıra defterinin ilânı tarihinden itibaren beş gün zarfında alâkadar makamlara müracaat etmeye hakları vardır.

Alacaklıların ikinci toplanması 26/10/938 Çarşamba günü saat (11) de yapılacaktır. Alacakları tamamen veya kısmen kabul edilmiş olanların zikri cari gün ve saatte adliyede İkinci İflâs dairesinde hazır bulunmaları tebliğ ve ilân olunur. (10885)

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İki kontrol mimarı veya mühendisi aranıyor

T. H. K. Başkanlığından:

T. H. K. için Ankara veya İnönüde çalıştırılmak üzere bir sene müddetle iki kontrol mühendisi veya kontrol mimarı aranmaktadır.

Talib olanlar, tercümei hallerile diploma ve bonservislerinin kopyelerini ve ücret tekliflerini 10/10/938 tarihine kadar Türk Hava Kurumu başkanlığına göndermelidirler. (7106)

ALMAN WESTFALYA KOKU

Kaloriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek Hararetili Kömürdür.

HUGO STINNES REDERAY A.G.
Galata Gümrük binasının karşısında 6 ncı Vakıf Han 3 üncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Balkesir Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş iken Ulus gazetesindeki ilânlarının kanunen muayyen günler arasında neşredilememesinden dolayı ihalesi yapılamayan Bürhaniye hükümet konağı ikmalî inşaatı tekrar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşin bedeli keşfi (22500) liradır.

3 — Bu işe aid evrak:

A — Projeler.

B — Fiat bordrosu, mesaha cedveli, keşif hülâsa cedveli.

C — Fennî ve hususî şartname.

D — Nafia yapı işleri fennî ve umumî şartnamesi.

E — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

Oluş bu evrakı hergün Balkesir Nafia Müdürlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltme 18-10-938 tarihinde Salı günü saat 14 de Bürhaniye hükümet konağında kaymakamlık odasında kurulu Nafia Komisyonu huzurunda yapılacağından istekliler zarfları bundan bir saat evvel mezkûr komisyona vermeleri.

5 — İsteklilerin bu işe aid 1687 lira 50 kuruşluk muvakkat teminatı Bürhaniye mal sandığına yatırdıklarına dair makbuz veya bu miktarda şayanı kabul banka mektubu ile asgarî 8500 liralık yapı işini bir defada muvaffakiyetle başardığına dair Balkesir Nafia Müdürlüğünden tasdikli ehliyet vesikasını ve Ticaret Odası vesikasını ve 2490 No. lu kanunun hükümleri dairesinde eksiltme komisyonuna müracaatları.

6 — Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (7030)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı : 109

Devlet kapisında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Dedağaçta kurak senelerde azalan, bazan bütün bütün kesilen kireçli sudan başka akar su yoktu, fakat yaptırdığım hastaneye bu sudan daha iyisini bularak akıttırdım

Sözlerimi bitirirken, oradaki müftü efendinin, camideki (Allah, Muhammed, Cihar yarı güzin, Hasan, Hüseyin) levhalarını, herkesce malûm olan sırayı bozarak tâlik ettirmiş bulunduğunu hatırladım!

— 63 —

Yarı Osmanlı, yarı Avusturyalı Dedağaç - Programsızlık yüzünden hedrolan çalışma

Dedağaç iki parçaya ayıran Hamidiye caddesinin deniz ciheti vaktile hükümet tarafından istimlak olunarak her dönümünün on, yahud on beş para arasında takdir edilen bedelleri de mutasarrıflarına verilmemiş. Şark demiryolları kumpanyasına iare namile tahsis edilmiş, böylece kasabanın çarşı, pazar ve otellerini; gazino ve kiraathanelerini ihtiva eden en mühim bir kısmı belediye kanunları ahkâmından müstesna bir Avusturya müstemlekesi haline gelmiş idi!

Kasabanın ilerideki büyüklüğünü tahminde şark demiryolları kumpanyası hayli yanılmıştı.

Orada büyük bir liman yapmanın, İstanbul limanına bir rakib türetmek olacağı sonradan hatıra gelmiş, yalnız küçük gemilerin girebileceği bir mendirek ile iktifa edilmişti.

Kumpanya limana kadar hattı uzatıp bir çok araziye tasarrufunu temin ettiği halde buna da kanaat getirmiyerek limanın ilerisini de almıştı.

Bu yüzden Osmanlı Dedağaçın deniz kenarında bir tek binası yoktu.

Atiyen büyük bir liman yapılırsa bile gene lüzumundan fazla olacağı 25, otuz sene sonra anlaşılın bu arazinin hududu tahsis edilerek, sahilde, hükümet dairesi tesis edilmişti. Bu suretle fazla kalan elli bin metre murabba hükümetin tasarrufuna intikal etmişti.

Kasabanın sahilde yegâne arsası demek olan bu kısım arazi, aradan otuz sene geçtikten sonra bir çok kimselerin haris gözlerini çekmeğe başlamış.

O senelerde Edirne'de jandarma alayı kumandanlığında bulunan bir ferik bile, metre murabba vasatı olarak 25 kuruş kıymetinde bulunan bu elli bin metre araziye ele geçirmeğe hayli çalışmıştı.

Nafia nezareti de bunun meydana mevcut asıl mutasarrıflarına iadesini emretmekle paşaya ve diğer bazı menfaatperestlere müsaide tebliğatta bulunmuştu.

Fakat ben bu sureti tesviyeye haklı olarak muvafakat etmedim. tasarruf iddiasında bulunanlar tasarrufların usulen isbat etseler bile, kendilerine iade değil, vaktile takdir olunan istimlak bedelleri verilmek lâzım geleceğini, buna razı olmıyanların mahkemeye müracaatta muhtar bulduklarını vilâyete yazdım.

Bu mütaleam vilâyete ve Babâlice tasvib edildi.

Sahildeki kısım, üzerinde iki katlı binalar yapılmak şartile ve belediye bahçesi adile umumun tenezzühüne ve varidatı hastaneye tahsis edildi. Hükümet bahçesi yanındaki kısma kız ve erkek ilk mektepleri ve bunlara akar olmak üzere sekiz ev yapıldı.

Mütebaki on beş bin metre murabbanın da müzayedeye ile satılmasını tensib ettim ve o yolda maruzatta bulundum.

İnfisalimden sonra da meseleyi Babâlice ve Şurayı Devlette takib ve tesri ile iradele seniyesini istihsal ettim.

Şark demiryolları kumpanyası ileride unulan menfaati muhafaza etmek için kendisine aid araziye üzerinde ancak bir katlı ahşap veya kerpiç binalar yapılmak şartile ve yüksek bedellerle idar edegeldiğinden kasabanın, bütün dünyadaki kasabaların, şehirlerin görülen haline muhalif olarak, sahildeki kısmı lâyük bulunduğu umran ve intizama mazhar olamamıştı.

Ecnebi tebaalarından bazıları demiryolu kumpanyasının muvafakati yoluyla bularak ikişer katlı evler ve hattâ limanın ve demiryolunun pek yakınında iki katlı ve taştan oteller yaptırdıkları halde, Osmanlı tebaasının şeraite mugayir inşaatını men için kumpanyadan ve nafia nezaretinden vâki olan müracaat ve tebligatı dinlemiyordum. İnşaatı emri vâki haline getiriyordum.

Dedağaçta kurak senelerde azalan ve bazan bütün bütün kesilen ziyade kireçli sudan başka akar ve içilebilir su bulunmadığından yaptırdığım hastaneye bundan daha iyi bir su akıttırdım. Beş kilometre mesafedeki Padoma mevkiinden demir borularla iyi su getirilmesi için muktazi masrafa karşılık olmak üzere, kasabada sarfolunan, et ve petrolden ehven bir resim alınmasına müsaade edilmesini vilâyete vasitasile Babâlice arzettim.

Bu işi de, infisalimden sonra takib ederek iradele seniyesini aldım.

Kasabayı iki kısma ayırdığını söylediğim Hamidiye caddesi şark demiryolu istasyonundan Meğriye giden şosenin geçtiği bir yol olmakla beraber, bu istasyon ile iltisak hattı arasındaki nakliyatın da yegâne güzergâhı idi.

Bu şosenin nafia tahsisatı ile yapılmasını teklif ettim.

Edirne'de vali muavini iken meydana çıkardığım türlü türlü suiistimallerden dolayı bana muğber olan (Turuku muabir) müdürü teklifimi terveci etti. Şehir ve kasabalar dahilindeki yolların belediyece yapılması iktiza edeceğine dermeyan eyledi. Lâkin bir çok şehir ve kasabalarda, hattâ Edirne'de yapılan emsalinden bahsederek:

«Turuku muabir idaresinin himmet ümrânıperverisini her tarafa seyyanen tevzi etmesi lâzım geleceğine nazaran yalnız Dedağaç için gösterilen şu esefi mucip imsak istisna bir sehv eseri olduğundan tashihi iktiza eder.»

Diye verdiğim cevap üzerine turuku muabir müdürü otuz dokuz metrelik bir cadde ortasına beş metrelik bir şose yapılmasına müsaade etti.

Biz, belediye ve ahalinin muavenetile ve münasibi vechile yolu tanzime karar verdik. O suretlede işe başladık.

Bu caddeye evvelce iki sıra çınar ve akasya ağaçları dikilmiş ve bunlar da iyice büyümüşlerdi.

Beşer metre fasıla ile iki sıra daha ağaç dikilmesine ve beşer metrelik yaya yollarının bina sahipleri tarafından düşünmesine karar verdik.

(Arkası var)

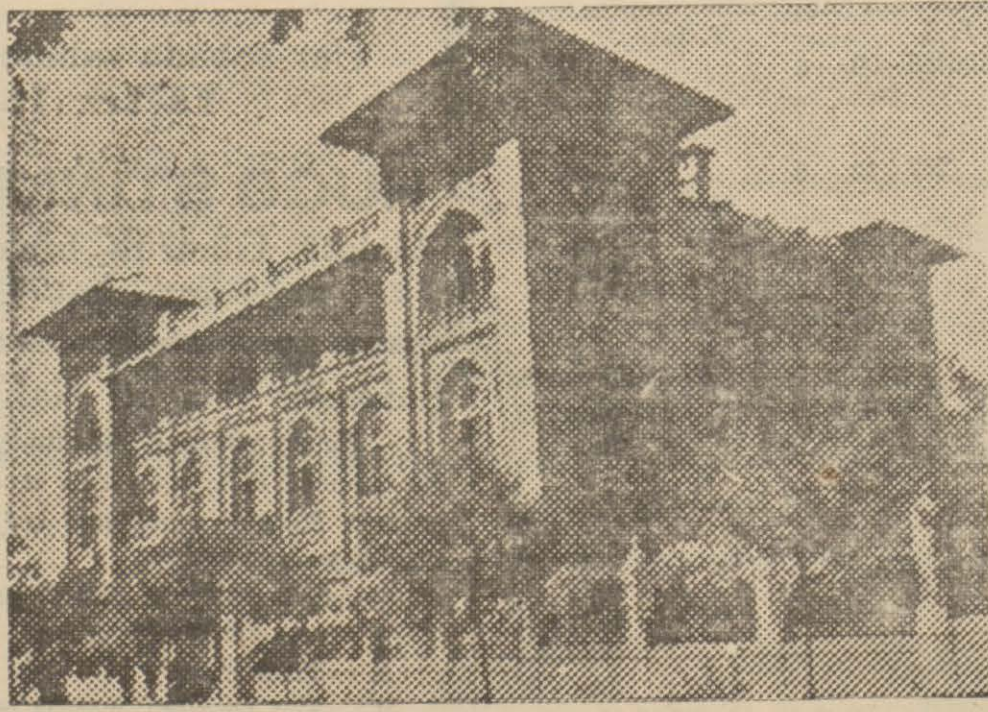
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

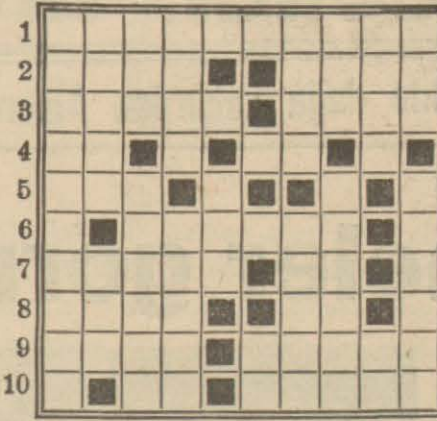
Muhammen bedeli 22220 lira olan 79 kalem lastik fren ve şofaj hortumları 17/11/1938 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1666.50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7064)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

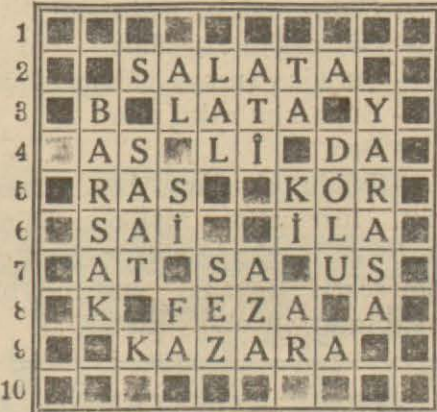
SOLDAN SAĞA:

- 1 — Kızı kendi havasına bırakırsan bu iki şeye varırmış.
- 2 — Eğlence - Şiir yazan.
- 3 — Aksı sada - Yemek pişiren.
- 4 — Beyaz - Beyaz.
- 5 — Gözün üstündeki.
- 6 — Bir ışın sonu.
- 7 — Tekmil - Vilâyet.
- 8 — Vâde - Nefi lâhikası.
- 9 — Atmak masdarından müzarî müf - red üçüncü şahıs - Büyük deniz.
- 10 — Kırmızıya benzer renk - Yüksek şeyler.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Dövmek.
- 2 — Bağlılık - Dair.
- 3 — Bir vilâyetimiz - Gürültü.
- 4 — Nevm - Katılmak masdarından em - ri hazır.
- 5 — Hangi insan?
- 6 — Ümid et.
- 7 — Erkek hizmetçi - İmamlar.
- 8 — Yol - Atlamak masdarından masdarı tahfifi.
- 9 — Bir Alman feyzozofu - Kırmızıya benzer renk.
- 10 — Bal yapan böcek - Ehlî olmıyan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

5 T. evvel 938 Çarşamba

18.30: Dans musikisi (Plâk), 19: Spor müsahabeleri, Eşref Şefik, 19.30: Karışık musikisi (Plâk), 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı, Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.40: Ajans haberleri, 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından Arabca söylev, 21: Saat ayarı: Orkestra: 1 - Yesel: Mars, 2 - Pettarossi: Silansiyo, Tango, 3 - Volstet: Rustige Bürüder Vals, 22: Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu, 22.13: Darüttalim musikî hey'eti: Fahri Kopuz ve arkadaşları tarafından. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

ANKARA

(7 Birinciteşrine kadar olan programın öğle ve akşam neşriyatları tecrübe mahiyetinde yeni stüdyoda yapılacaktır.)

5 Birinciteşrin 1938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI: 12.30: Alaturka plâk neşriyatı. 13: Haberler. 13.15: Karışık plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI: 18.30: Plâkla dans musikisi. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 20.10: Haberler. 20.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (İnce saz faslı Tahsin Karakuş). 21: Şan plâkları. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Haberler ve hava raporu. 22.15: Yarınki program.

Yeni neşriyat

İnkilâbımızda Posta ve Telgrafçılar - A. Baha Gököglü'nün tekiki bir eseridir, inşiar etmiştir. İçerik - Merin Halkevi mecmuasıdır, Eylül sayısı çıkmıştır.

Ertuğrul Sadi Tiyatrosu

TAKSİMDE
âbide karşısında
Cumartesi akşamı
kış temsillerine
başlıyor.

SPOR

Pendikte güreşler

Bu hafta Pendikte Madalya bahçesinde yoksul çocukları Esirgeme Kurumu menfaatine yağlı güreşler yapılmıştır.

Tekirdağlı Hüseyin Molla Mehmedle güreşecekti. Fakat Molla Mehmed güreşimeceğini bildirmiş, bunun üzerine Babaeskili İbrahim sahaya çağırılmış, o da bu müsabakayı kabul etmemiştir.

Bilâhare Babaeskili İbrahim ile Menisalı Halil baş için güreşmişlerdir. 25 dakika süren güreşte Babaeskili İbrahim mağlûb olmuştur.

Japonlar Amerikan yüzücülerini Japonyaya davet ettiler

Japonya yüzme federasyonu Amerika Birleşik devletlerine müracaat ederek 1939 senesi için Amerikan yüzücülerini Japonyaya davet etmiştir. Üç gün devam edecek müsabakalar iki kere yapılacaktır. Birincisi Tokyoda, ikincisi Ozaka'da olacaktır. Her karşılaşmada on iki karşılaşma yapılacaktır.

Fakat Amerika federasyonunun bu daveti kabul edeceği biraz şübheli görülmektedir.

Macaristanda futbol şampiyonası devam ediyor

Macaristan futbol şampiyonasına devam edilmektedir. Şimdiye kadar Hungariya 10, Kisbest 9, Ujpest 8, Nemzetti 8, Budakof 6, Szeged 5, Phoebus 5, Sz. Mav 3, Elektromas 3, Ferenc Varoş 2 puan almışlardır.

Norveçte futbol karşılaşmaları

Norveç futbol şampiyonasında Fredikstavla Mjondalen finale kalmışlardır. Final maçı dokuz Birinciteşrinde olacaktır.

Sovyetler futbol şampiyonası

Sovyet Rusya futbol şampiyonasının son puan vaziyeti şudur: Dinamo Mosku 30, Dinamo Kiev 29, Dinamo Leningrad 27, Sportak Mosku 25, Metallourg Mosku 25, Kızılordu 25, Taktor Stalingrad 23, Lokomotif Mosku 22 puanla sıralanmaktadır.

Toplantılar:

Halkevinde Fransızca ve Almanca dersleri

Eminönü Halkeviden: Evimizde Fransızca ve Almanca kursları bu sene de Birinciteşrin içinde açılacaktır. Kurslara devam parasızdır. Kayd muamelesi Birinciteşrinin 15 ine kadar hergün saat (14) den (18) e kadar yapılmaktadır.

TURAN TİYATROSU

Halk san'atkârı
Naşit okuyucu
Semih Mişel varyetesi birlikte
Bu gece
PEÇELİ SAİLLER
komedi 3 perde
Dans, Solo, Dileto

HALK OPERETİ

Beyoğlundaki eski
Çağlayan yeni
Halk operet tiyatrosu yakında
temsillerine başlayıyor. Büyük kadro - büyük orkestra - büyük operet

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemarda: (Bırrı Asım), Beyazıdda: (Asador), Samatryada: (Teofilos), Eminönünde: (Amil nasya), Eyübbe: (Arif Beşir), Fenerde: (Vitali), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşıda: (İ. Hakkı), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yorgül), Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Garib), Galatada: (Hidayet), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Fezai), Beşiktaşta: (Süleyman Recib).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar dâkiler:
Üsküdar: (Selmiye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybeliada: (Halk).

Son Posta

Yevmi, Siyasal, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Cild unsuru olan

Biocel'in tesiri şayanı hayret Olduğunu bayan

Marcilla diyor :

Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük buruşukluklarım ve çizgilerim kaybolmağa başladığını gördüm ve birkaç hafta sonra 10 yaş daha genç göründüm.

Biocel, büyük bir Viyana Profesörünün keşfidir. Pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde Biocel vardır. Her akşam yatmadan evvel bu kremi ve sabahları da beyaz renkteki Tokalon kremi kullanırız. Bu suretle en esmer ve en sert bir cilde çabucak bir gençlik parlaklığı ve canlı bir tazelik vererek yumuşatacak ve beyazlatacaktır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracağız ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanazade Han
Ankara caddesi

Yalnız Cadum sabunu o kadar saf o kadar idareli dir

Niçin Cadum sabunu, her tarafta tercih ediliyor? Çünkü; en saf ve en iktif bir surette kokuludur ve aynı zamanda çok idarelidir.... Fazla miktarda köpürür ve cildi mükemmelen temizler. Hakikaten beşereyi vikaye eden, yumuşatan ve güzelleştiren sıhhi bir sabundur. Sonderece kurumuş olduğundan yavaş yavaş erir.

CADUM SABUNU

Cumhuriyetin 15 inci Yıldönümü için Yapılacak Donanma Tenviratı

Nafia Vekâleti İstanbul Elektrik işleri umum müdürlüğü Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetile yapılacak tenviratta aşağıda yazılı hususatın nazarı itibara alınmasını ilân eder.

- 1 - Resmî daireler ve muhterem ahali tarafından yapılacak tenvirata aid tesisatın ruhsatlı müteahhidlere yaptırılması lâzımdır.
- 2 - Bu tesisat her ne kadar muvakkat ise de mevcud sayıcı kudretini tecavüz ettiği takdirde müdüriyet nihayet 14 birinciteşrin akşamına kadar yazı ile haberdar edilmelidir.
- 3 - Bu kayıdın hilâfına hareket edildiği takdirde yalnız bir tesisat müteahhidi olmakla kalmayıp tenviratın heyeti umumiyesi üzerinde teşevvüşata sebebiyet verilmiş olacağı göz önünde tutulmalıdır.
- 4 - Bayram şenliği münasebetile mağazalarında ayrı sayıcı ile fevkalâde vitrin tenviratı yapmak isteyen tüccarların bu tesisatına Kv/S başına 6 kuruşluk muvakkat bir tarife tatbik edilecektir. «7072»

UMUM MÜDÜRLÜK

Ankara Tarih Dil, Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden

- 1 - Fakültenin 1938 mali yılı yemek münakasası 10/10/938 pazartesi günü Ankara mektepler muhasebeciliğinde saat 15 de kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 2 - İsteklilerin her gün fakülte hesab işyarına müracaat ederek şartnameyi görebilirler.
- 3 - 1532 lira 25 kuruştan ibaret olan ilk teminatın ihale günü saat 14 de kadar mezkûr muhasebecilik veznesine yatırılması lâzımdır.
- 4 - İlan ücreti müteahhide aittir.

(6614)

NIŞANTAŞINDA (Eski Fezziye)

Yatılı IŞIK LİSESİ Yatisız

Memleketimizin en eski Hususî Lisesidir. Resmî liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları ile Fen ve Edebiyat kolları vardır. Lisan tedrisatına hususî ehemmiyet verilir. Yeni yapılan pavyonla mekteb asri bir şekle ifrağ edilmiştir. Kız ve Erkek talebe için ayrı daireler vardır. Talebe kaydı için hergün ondan on altıya kadar müracaat edilebilir. Fazla malûmat için tarifname isteyiniz. Tel. 44039

Her Sene Zengin İkramiyeler Dağıtan TÜRK MAARİF CEMİYETİ EŞYA PİYANGOSU

5/11/938 de çekiliyor. Biletler BİR LİRA mukabilinde Cemiyet Merkez ve Şubelerile Piyango bayilerinde ve Yeni Postane karşısında Erzurum Hanında satılmaktadır.

İkramiye 20,000 Lira

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I - Şartname ve projesi mucibince Adana yapılacak tuz anbarı ve başmüdürlük apartmanı inşaatı 19/IX/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II - Keşif bedeli 22.917 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 1718 lira 79 kuruştur.

III - Eksiltme 20/X/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartname ve projeleri 115 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Levazım ve Mübayaat Şubesiyle Adana ve Ankara Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası alınması lâzımdır.

VI - Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de yukarıda adı geçen Alım Komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «7140»

I - İdaremizin Gaziantep fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak 500 ton Rekompote maden kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II - Muhammen bedeli beher tonu Mersinde vagonda teslim 17 lira hesabı ile 8500 lira ve muvakkat teminatı 637.50 liradır.

III - Eksiltme 20/X/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesinde ki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V - Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 15 e kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «7179»

Cins	Mikdarı	Muhammen b. Muvakkat Eksiltmenin			Şekli	günü	saatı
		beheri tutarı L.K.S.	L.K.	L. K.			
Kalın makine kâğıdı	2500 top	1.18.90	2972.50	222.93	Açık Eks.	7-X-938	14.-
Takriri kâğıt	1500 »	90.-	1350.-	101.25	»	»	14,30
Teskerelik kâğıt	750 »	75.-	562.50	42.19	»	»	14,45
Beyaz mektupluk	400.000 adet						
Zarf No. 5		—,39	1560.—	117.—	»	»	15,—
Tampon sünger kâğıdı	20.000 tab. 600 kilo	1.97 65.66	393.96	29.55	»	»	15,30
Siyah kurşun kalem	20.000 adet	1.1775	235.50	17.66	Pazarlık	»	16
Küçük karbon kâğıdı	2.500 kutu—	90. —	2250.—	168.75	Açık Eks.	10-X-938	14,—
Kâğıt zimba makinesi	5.0 adet—	30. —	150.—	11.25	Pazarlık	»	14,30
Klâsör	3.000 » —	62. —	1860.—	139.50	Açık eks.	»	15,—

I - Şartname ve nünuneleri mucibince satın alınacak yukarıda cins ve mikdarı yazılı 9 kalem kırtasiye levazım hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II - Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III - Eksiltme yukarıda yazılı gün ve saatlerde Kabataş Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nünuneler de görülebilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6721»

I - Şartname ve projeleri mucibince idaremizin Kayseri başmüdürlüğü binasında yapılacak kalorifer, tesisatı, septik, çukuru, sarnıç ve dinamo ile bina arasında yapılacak aspiro satışı deposu ve sundurma inşaatı bir kül halinde açık eksiltmeye konmuştur.

II - Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 7660.43 lira ve muvakkat teminatı 574.53 liradır.

III - Eksiltme 14/X/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartname ve projeler 39 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesile Kayseri başmüdürlüğünden alınabilir.

V - Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları iş bedelinin on bin liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat mimar veya mühendis olmadıkları takdirde fenni ehliyet ve iktidarları inhisarlar inşaat şubesine ta'nınmış bulunması ve eksiltme gününden bir hafta evvel inhisarlar inşaat şubesinden fenni ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI - İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesaik ve inşaat şubemizden alacakları fenni ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (6892)

I - İdaremizin Kabataş şarap imalâthanesi ile ambar arası geçidinin şartnamesi mucibince demir çatı ve camkâna örtülmesi işi pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II - Keşif bedeli 1043,90 lira muvakkat teminatı 73,30 liradır.

III - Eksiltme 12/X/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6885»

HASAN
Özlü Unları

↓

**Çocukların
Sihhat
ve
Kuvvet
Kaynağıdır**

Çocuklarınızı Hasan özlü unları ile beslemek onlara yalnız sıhhat ve kuvvet vermekle kalmaz aynı zamanda neşe ve saadet verir. Yavrularınızın neşesi evinizin saadetini getirir. İsrarla her yerde

HASAN ÖZLÜ UNLARI

arayınız.

Deposu: İstanbul, Ankara, Bey oğlu, Karaköy, Beyazıt, Beşiktaş Eski şehir Hasan depolarıdır.
Acentaları: Konyada Ali Ulvi Erandaç, Erzurumda Kolaçlar Şevket oğulları, Malatyada İbrahim Işık, Bursada Lofçalı Hasan Tahsin ve Mehmed Kemal Duraner, İzmirda Kadri Tömek'tir.

Güzelliğin Sırrı yok

Sebebi var

RADYOLİN

Dişleri mikroplardan, çürüklerden, iltihablardan koruyarak sağlamlaştıran, hem de minerallerinin bozulmasını ve sararmasını menederek daimi bir güzellikle muhafaza eden asrın en kuvvetli diş macunudur.

Her sabah, öğle ve akşam yemeklerden sonra

RADYOLİN

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı

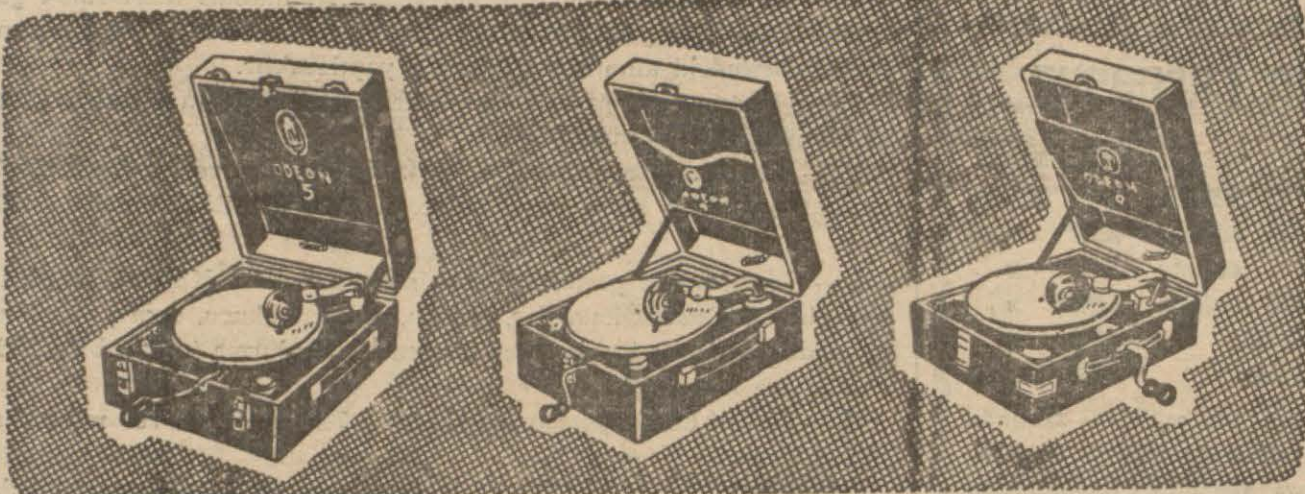
Belsoğukluğu ve iltihablarına karşı pek etkili ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİLİ

gezintilerinizde ve sair eğlencelerinizde...
ODEON makinasını unutmayınız!

ODEON - No. 5

ODEON - No. 1

ODEON - No. 0

HERKES BİLMELİ

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hasil olan solucan dediğimiz barsak kurduları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

HALSİZLİK, KANSIZLIK, HAZIMSIZLIK, KARIN AĞRILARI, KARIN ŞİŞMELERİ, BURUN, MAKAT KAŞINMASI, İSHAL, OBURLUK, BAŞ DÖNMESİ, SALYA AKMASI, SAR'AYA BENZER SİNİRHALLERİ, GECE KORKULARI, GÖRMEDE, İŞİTMEDE BOZUKLUK HEP BU KURDLARIN TESİRİDİR.

İSMET SOLUCAN BİSKÜVİTİ

Bu kurduların en birinci devasıdır. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarımıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Büyük ve küçüklere en büyük emniyet ve itimadla verilir.

Sihhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Fiati her eczanede 20 kuruştur. (İSMET) ismine dikkat

BASUR Memelerini

REKTA

PATI İLE TEDAVİ EDİNİZ.

Sivas C. H. P. Başkanlığından:

- 1 — Müsabakaya konulmuş olan Sivas Halkevi projesinin teslimi için meşru olan müddet bir ay temdi' edilmiştir.
- 2 — Projelerin en son ikinciteşrinin 15 inci günü postaya teslim edilmiş bulgularını şarttır.
- 3 — Projelere isim yerine rumuz konulması kabul edilmiştir. 7152

Bütün dünya

**POKER
PLAY**

teraz bıçaklarını kullanıyor

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Gâlata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★